

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

JUTRO

Spoznajmo narodno zgodovino!

O velikem pomenu spoznavanja narod-
ne zgodovine se je že mnogo govorilo
in pisalo, a vendar v tem pogledu še ni-
simo napredovali tako, kakor bi bilo ko-
ristno in potrebno. Znano je, kako mno-
go je popularizacija narodne zgodovine
pridomogla k narodnemu prebujanju
dugom, med slovenski narodi zlasti
pri Čehih. Ti ne bodo nikdar pozabili za-
slug Františka Palackega, ki je podal
svojemu narodu močeno sliko staro-
slavne preteklosti. Položaj je z njo ene-
ga glavnih temeljev narodni zavesti in
narodnemu ponosu, ki sta postala značil-
na lastnost vsakega zavednega Čeha in
sta največ pripomogla h končni zmagi in
osvoboditvi češkega naroda. »Bili smo
pred Avstrijo in bomo po njej« — ta po-
nosna, v historičnih dejstvih utemeljena
beseda je dobila svojo zgodovinsko sank-
cijo tudi po zlomu stare Avstrije.

Raziskovanje narodne zgodovine je do-
seglo visoko stopnjo in igralo veliko vlo-
go tudi pri drugih narodih. Da smo Slo-
vence zastali, ni samo naša krivda, ker
se je ves nemški aparat bivše Avstrije
prizadeval, da bi ubil v nas narodno sa-
mozavest. Zadovoljevali smo se z resig-
nirano samoprevaro, da smo brez zo-
godovine, da »samo krvavi punt poznamo,
boj Vitovca in ropanje Turčije«. Naša
mladina je bila navezana na zgodovinski
pouk nemško usmerjene šole, ki je pač
skušala negovati avstrijski patriotizem,
a je sistematično zapostavljala vse, kar
bi moglo dvigniti narodno zavednost in
narodni ponos. Tudi mi smo imeli zo-
godovinarje-znanstvenike, toda tesne raz-
mere in skromna sredstva niso dopušta-
la, da bi dozorlo pri nas veliko delo na-
rodne zgodovine. Nismo imeli mnenov
in ne vplivnih ljudi na merodajnih me-
stih, ki bi odprli zadostne vire, da bi se
omogočilo delo, kakor ga je izvršil na-
česki Palacky.

Ni treba še posebej poudarjati, ka-
ko velikega pomena je spoznavanje na-
rodne zgodovine za poglobitev in utrdi-
tev državljanstva zavesti. Vsakemu mi-
slečemu človeku med nami bi morala bi-
ti znana usoda naroda, ki je pred dva-
desetimi stoletji izgubil državno samostoj-
nost in svobodo ter živel pod tujim jar-
mom fevdalnih gospodov in neprijateljs-
ke dinastije, dokler se ni dokopal do
spoznanja lastne vrednosti in do zave-
sti, da doseže svoj obstanek in lepšo bu-
dočnost le v združitvi s krvnimi brati
slovenskega juga. Tak pogled na našo
zgodovino bo utrdil jugoslovanski patri-
otizem in državljanstvo zavest ter histo-
rično nujnost našega jugoslovenskega
zedinjenja bolj kakor vsako drugo
vzgojno sredstvo. Zato je nujno potrebo-
no, da naši najboljši duhovni usmerijo
svoje delo v tem pravcu in da vsa na-
cionalna javnost spremlja njihove napore
s polnim razumevanjem in aktivnimi
simpatijami. Danes je delo, ki ga vršijo
idealisti med zgodovinarji, v veliki me-
ri še oranje ledine. Na tem ne sprema-
nijo mnogo prizadevanja onih idealnih
mož, ki so kljub vsem težavam vendar
podali našemu narodu vsaj nekaj nardo-
no zgodovinskih del. Ni pa v redu, da
naša javnost na nje prerada pozabi in
da ji izginejo iz spomina celo imena onih
mož, ki so podvelji malo hvaležni po-
skusi, seznanjati narod z njegovo pre-
teklostjo.

Povod za naša razmišljanja nam je
dalo dejstvo, da je letos minilo 80 let,
kar je bil rojen eden naših najodličnej-
ših narodnih zgodovinarjev. Ime profes-
orja Josipa Apiha je naši generaciji,
zlasti še naši mladini, vse premalo zna-
no. Ne mislimo pisati zakasnele jubilej-
ne prigodnice, dasi bi Josip Apih že za-
radi svojih velikih zaslug za slovensko
šolstvo, za vzgojo, podporo in organizacijo
slovenskega učiteljstva na Koroškem
zaslužil, da se blešči njegovo ime
v spominu slovenskega naroda med oni-
mi, ki so skromno in nesebično, zato pa
vztrajno in neupogljivo branili pravice
našega naroda in jezika na vročih koro-
ških tleh. Spomnili pa bi radi na Apiha
kot zgodovinarja in na njegovo za-
služno delo. V mislih imamo pred vsem
znamenito knjigo »Slovinci I. 1848«, ki
podaja izčrpano sliko slovenskega deleža
na dogodkih tega za avstrijske Slovence
tako važnega revolucijskega leta. Cela
vrsta je tudi drugih krajših Apihových
zgodovinskih spisov o našem narodu. Vsi
pričajo o njegovem temeljitem znanju
in njegovi neumorni delavnosti na polju
slovenske zgodovine. Njegova dela bi bi-
la tudi danes vredna, da jih naša jav-
nost spoznava in da se okoristi z njimi
zlasti naša mladina. Toda Apihova dela
skoro niso več pristopna. Knjige o letu
1848, menda ni več dobiti, ostali njego-
vi spisi so raztreseni večinoma po lepo-
šljski Slovenske Matici in starih letnikih
»Ljubljanskega Zvona«, ki so danes tudi
že v knjižnicah velika redkost.

Usoda Apihovega zgodovinskega dela
ni osamljena. Tudi drugi naši zgodovi-
narji svojih del večinoma niso mogli raz-
širiti v širše kroge. Zato imamo premalo
štiva, ki bi narod seznanjalo z njegovo
zgodovino. Resno je treba misliti, da to
zamudno popravimo. Drugi narodi imajo
svoje centralne institucije za sistematič-

VELESILE IN PODUNAVSKI PROBLEM

Bivši francoski poslanik v Rimu, senator de Jouvenel o sodelova- nju Francije in Italije za rešitev podunavskega vprašanja

Dunaj, 29. julija p. Senator de Jouvenel
je v razgovoru o srednjeevropskih proble-
mih izjavil pariškemu dopisniku »Neues
Wiener Tagblatt«: Ko je prišel sedanji
ministrski predsednik Daladier na vlado,
je obstojala nevarnost, da bi se Evropa
razdelila v dva bloka držav: enega pod
geslom statusa quo, drugega pa v zname-
nitu revizije mirovnih pogojev. Bili smo v
zelo resni krizi. Pesimisti so že govorili
o možnosti konflagracije, in možnosti, da
bi mogli nastati dve skupini držav z na-
sprotnimi zunanjepolitičnimi cilji, je zbu-
dila utemeljene bojazni zaradi ohranitve
miru. Moral se je napraviti poizkus, da se
prepreči nevarnost razkola ter ustanovi
okvir za mirno sodelovanje štirih velesil.

Ce je imela locarna pogodba namen,
da jamči Franciji, Nemčiji in Belgiji s
poročom Anglije in Italije gotovo mero
medsebojne varnosti, je moral pakt štirih
dosedaj dva cilja: poravnava med obema
blokoma, namreč Francijo in Anglijo na
eni strani ter Nemčijo in Italijo na drugi
strani, razen tega pa še določiti temelje
mirnega sodelovanja. Oboje se je posrečilo
doseči. Došlo je do sporazuma na tej po-
dlagi, da se prav tako ne more postavljati
zahteva po reviziji, kakor ne more velja-
ti status quo kot neizpremenljiv zakon.
Pakt štirih prinaša kot prvi praktični

uspeh pričetek italijansko-francoskih po-
gajanj o srednji in južnovzhodni Evropi.
Italija ne postavlja na tem ozemlju nobe-
nih teritorialnih zahtev.

Na tej podlagi se je moglo brez težko-
b in brez diplomatskih zahrbtnosti doseči
francosko-italijansko soglasje, da bosta
obe državi preiskali praktične možnosti in
smernice za odzdravljenje srednje Evrope,
in sicer z namenom, da se pripravi po-
mirjenje na tem ozemlju, kakor tudi pola-
goma odstranijo gospodarska in finančna
nasprotstva.

Takoj ob pričetku pogajanj se je poka-
zala potreba, da se prouči važni italijan-
ski gospodarski interesi v zvezi z interesi
podunavskih držav. Kakor znano, otejo-
ja o tem razni predlozi za rešitev, izmed
katerih so najbolj pomembni Tardieujev
podunavski načrt, sklepi in Stresi in izja-
ve prizadetih držav na svetovni gospodarski
konferenci. Predvsem se morajo upošte-
vati gospodarski odnosi do Jugoslavije
in Rumunije v zvezi z izrabo jadranskih
pristanišč Trsta in Reke. Francoski go-
spodarski interesi so jasni in se morejo
brez težko uvrteti v okvir tehničnih
razgovorov, ki se imajo v kratkem priče-
ti. Politične težkote ne obstajajo, ker je
načelno ugotovljen teritorialni desinter-

sement Francije in Italije v srednji Ev-
ropi.

Zagotoviti se mora politična neodvis-
nost podunavskih držav. Preprečiti je tre-
ba tvorbe blokov, ki bi bili antagonistični
in bi mogli zato učinkovati škodljivo.
Prepričani smo tudi, da bi nasprotstva
med štirimi velesilami mogla prinesiti
končno srednjeevropskim državam le ško-
do. Slabo bi bilo za mirni razvoj, če bi
hotela ena ali druga srednjeevropska dr-
žava izvajati iz razlik med velesilami go-
tovo možnosti za politično akcijo. Načel-
ni francosko-italijanski sporazum o obno-
vi srednje in južnovzhodne Evrope otvar-
ja nadalje naslednje tri možnosti:

1. Osnovanje dvostranskih gospodarskih
pogodb med podunavskimi državami.
2. Izvedba smotrene žitne politike v po-
dunavskih državah.
3. Ureditve denarnega vprašanja v smi-
slu zlate valute, pri čemer bi se lahko
ravnavali po zgledu belge.

Ne gre za to, da bi pri pogajanjih za-
stopali neizpremenljive zahteve, pač pa je
treba proučiti vse doslej napravljene na-
črte in voditi celotno akcijo postopno. Vsa-
ki državi naj bi bila dana možnost, da
bi po svojih interesi in čustvih sklenila
več ali manj tesne zveze in dobila časa za

nadaljnje odločitve. Prepričan sem, da bo-
sta Francija in Italija dospeli do enotnega
naziranja o odzdravljenju podunav. držav,
še več, tudi izven Evrope bosta dosegli
na obeh straneh zaželjeni sporazum. Fran-
cija priznava potrebo ojačenja italijanske
gospodarske politike, ki izvira iz uspešne-
ga razvoja države.

Položaj bi se znatno razjasnil, če bi
Nemčija, kakor so to storile že Francija,
Italija in Anglija, jasno izrazila politični
in teritorialni desinterese v Avstriji
ter zajamčila njeno neodvisnost. Dokler
Nemčija tega ne izjavi, manjka pogoj za
skupno obnovitveno delo v srednji Evropi.
Na to izjavo Nemčije računamo tem
bolj, ker je od nje odvisno pomirjenje ve-
likega evropskega ozemlja. Pakt štirih bi
prišel do svojega prvega velikega uspeha,
če bi Nemčija izrazila svoj politični des-
interese v srednji Evropi, kakor so to
storile ostale tri velesile.

Kar se tiče revizijskega vprašanja, ob-
stoja med Francijo in Italijo soglasje. Po
gospodarskem in finančnem odzdravljenju
podunavskih držav in po političnem po-
mirjenju, ki bi ga imelo kot posledico, bi
se moglo pristopiti k rešitvi tako zvanega
problema, čegar realno vrednost ne ocenim
visoko. Tudi tu so možne rešitve, morja
z ustvaritvijo svobodnih con.

Bila je napaka, je zaključil de Jouvenel
svojo izjavo, ko smo hoteli v Ženevi do-
seči univerzalnost. Danes obstoja prepi-
čanje, da morejo samo limitirani dogovori
dovesti do varstva Evrope. Na to pot sta
stopili sedaj Francija in Italija ter upa-
da, da bomo imeli pri tem uspeh v interesu
miru.

Začasen trgovinski sporazum z Nemčijo

Včeraj je bil z Nemčijo podpisan začasni trgovinski
sporazum, s čimer je bilo prekinjeno skoro pet me-
secev trajajoče brezpogodbno razmerje

Beograd, 29. julija p. Po daljših razgo-
vorih po diplomatskem potu med našo
in nemško vlado je bil dosežen sporazum
o začasnem trgovinskem aranžmanu med
našo državo in Nemčijo, ki je bil danes
podpisan. Kakor znano, je med našo dr-
žavo in Nemčijo že dalje časa obstojalo
brezpogodbno trgovinsko stanje. Sedaj
doseženi sporazum je začasen ter je bil
sklenjen za 4 mesece na podlagi največ-
jih ugodnosti. Sporazum je podpisal za
našo državo minister za zunanje zadeve
dr. Boško Jevtić, za Nemčijo pa nem-
ški poslanec Dufour Ferronice. V prihod-
njih štirih mesecih se bodo vršila poga-
ljanja med našimi in nemškimi delegati
v Berlinu za zaključitev stalne trgovinske
pogodbe.

Sporazum stopi v veljavo 14 dni po iz-
menjavi ratifikacijskih instrumentov v
Berlinu. Glede na obojestransko potrebo se
bo po provizorno izvajal že od 1. av-
gusta t. l. dalje.

Beograd, 29. julija p. Po podpisu trgo-
vinskega sporazuma med našo državo in
Nemčijo je nemški poslanik na našem dvo-
ru Dufour Ferronice izjavil novinarjem:

Kakor veste, sva danes popoldne z go-
spodom zunanjim ministrom dr. Boškom
Jevtićem izmenjala noti o zaključitvi trgo-
vinskega provizorija na osnovi ključave
največjih ugodnosti. Pogodba stopi v velja-
vo 1. avgusta. Z njim se je zaključilo brez-
pogodbno razmerje, ki je obstojalo med
obema državama skoraj že pet mesecev.
Sedaj se je ustvarila nova podlaga za
vzpostavitev normalnega trgovinskega pro-
meta med Nemčijo in Jugoslavijo. Upam,
da se bo promet razvijal v korist obeh dr-
žav. Morem vam zagotoviti, da pripisuje
nemška vlada največji pomen povojnemu
razvoju trgovinskih odnosov, kakor tudi
splošno vseh odnosov z vašo državo.
Upam, da bo začasni sporazum že v krat-
kem pokazal vse svoje dobre strani in
rodil konkretne sadove.

Gömbös zadovoljen

Italija in Madžarska sta popolnoma soglasni v ev-
ropskih političnih in gospodarskih problemih

Rim, 29. julija. d. Ministrski predsednik
Gömbös je sredi pred svojim odhodom v
Budimpešto podal naslednjo izjavo:

Namen mojega poseta je bil, da se raz-
govorim s predsednikom italijanske vlade
o položaju Evrope. S svojim uspehom sem
izredno zadovoljen. Mi smo v vseh vpra-
šanjih enakega mnenja tako v političnem
kakor v gospodarskem pogledu. Rim za-
puščam v zavesti, da je vredno truda de-
lati v smislu mirovne politike za interese
Madžarske.

Pariz, 29. julija. n. Rimskega dopisnika
»Matina« je navedel Gömbös kot razlog
za svoje potovanje v Rim, da je hotel
spoznati Mussolinijevo mišljenje o položaju
Madžarske glede na zaključitev pakta
o sodelovanju štirih velesil. Razen tega je
imel željo, da bi poglobil italijansko-ma-
džarske gospodarske odnose. Njegova
pot v Rim je bila tem bolj potrebna, ker
je bil pred kratkim na sličen potovanjih
v Nemčijo in Avstrijo, kjer je prav tako
proučeval vprašanje, kako naj bi se oja-
čile gospodarske zveze Madžarske z obe-
ma nemškima državama. Z italijansko vla-
do je konkretno hotel razpravljati o po-
godbah, pod katerimi bi Italija prevzela
vsaj del presežkov letošnje madžarske
žetve, ki je zelo bogata. Že v Avstriji je
ugotovil, da sta Avstrija in Madžarska
dve državi, ki se po svojem gospodarskem
sestavu med seboj izpolnjujeta. Zato je
prišlo tudi do sklenitve odgovarjajočih
gospodarskih pogodb med obema dr-
žavama.

no raziskavanje in znanstveno literarno
obdelovanje nacionalne historije. Tudi
pri nas bomo morali misliti na to, da se
v tej ali oni obliki pokliče v življenje
slična osrednja institucija.

Z razširjanjem poznavanja slovenske
in obenem vse jugoslovenske narodne
zgodovine se ne bo samo dvignila in iz-
popolnila splošna izobrazba našega na-
roda, poglobila se bo naša narodna za-
vest, vzbudil in ojačil v najširših mno-
žicah narodni ponos ter utrdili jugoslo-
venska državljanstva zavest in ljubezen
do svobodne zedinjene domovine.

Nemška kultura v novi luči

Kdor bo nastopal proti Hitlerjevi vladi, mu bo od-
vzeto nemško državljanstvo, imetje pa zaplenjeno

Berlin, 29. julija. AA. Notranji minister
je izdal pravilnik o preklicu naturalizacijo-
je in izgubi nemškega državljanstva. Zakon,
na katerega se naslanja pravilnik, določa,
da sme vlada preklicati vse naturalizacije,
priznane med 9. novembrom
1918 in 30. januarjem 1933. Za preklic na-
turalizacij bodo merodajni plemenski, po-
litični in kulturni vidiki, pri čemer se bo
upoštevalo življenje naturalizirane osebe
pred naturalizacijo in po njej. Pravilnik
izrecno pristavlja, da se bo pri tem posebe-
no gledalo na vzhodne žide. Oblasti bodo
odvezle naturalizacijo zločincem in sploh
vsaki osebi, ki je škodljiva narodu. Če so
naturalizirane osebe med tem že umrle,
bo vlada lahko odvzela nemško državljan-
stvo tudi članom njihovih rodbin. Razlo-
gov vlada ne bo navedla. Osebe, ki so po
rojstvu nemški državljani, bodo izgubile
državljanstvo če vrše protinemško propa-
gando in če bi skušale škodovati ugledu
in dostojanstvu članom nacionalne vlade,
njihova imetja pa bodo zaplenjena.

Proces zaradi požiga parlamenta

Berlin, 29. julija. d. Ker obtoženci v za-
davi požiga poslanskega zbora niso
mogli dobiti nobenih zagovornikov, jim je
predsednik kazenskega senata pri držav-
nem sodišču določil tri zagovornike ex
offo, in sicer iz vrst odvornikov, ki biva-
jo v Lelpzigu. Proces se bo pričel v prvi
polovici septembra.

Pariz, 29. julija. V inozemstvu se je
osnoval preiskovalni odbor za razjasnitev
požara v berlinskem parlamentu, ki je se-
stavljen iz uglednih in povsem nepristranskih
pravnikov raznih dežel, tako iz Ang-
lije, Francije, Amerike, Španije, Švedske,
Danske, Italije in Belgije. Ta preiskovalni
odbor se bo sestel v kakem evropskem
glavem mestu istočasno, ko se bo vršil v
Leipzigu proces zaradi požiga.

Protikomunistična akcija

Berlin, 29. julija. V Darmshtadu so odkri-
li veliko komunistično skladišče orožja in
razstreliv. Na neizrabljenem prostoru neke
tovarne so našli pod sveže napravljenimi
gredičami v zabojih več orožja in razstreliv.
Ugotovili so, da je bilo razstrelivo
pred dvema letoma ukradeno v nekem kam-
nolomu v bližini Darmshtada in da se je
nahajalo dalje časa v rokah oficijelne vo-
dsve komunistične stranke v Darmshtadu.
Aretiranih je bilo 14 oseb. Obenem so v
Bochumu izsledili tajno komunistično or-
ganizacijo, ki je imela pod imenom »Dis-
identično ekstrevo« več tisoč članov in kate-
re centrala je bila nekaj časa v Essen. V
Bochumu so izsledili njeno podružnico ter
zaplenili pri tem mnogo obtežilnega gra-
diva.

V Dorstnu na Westfalskem je policija are-
tirala 30 članov prepovedanega komunistič-
nega društva »Bojevniki rdeče fronte«, ki
je organiziralo vojaške vaje za svoje člane.
Policija je pri tem zaplenila štiri vojaške
puške, tri pištole in 1900 nabojev, skritih
v avtomobilskih obojih.

V Hamburgu so oblasti aretirale 93 funk-
cionarjev bivše komunistične stranke, češ,
da so pripravljali reorganizacijo stranke.
Izjemno sodišče v Hamburgu je obsodilo
na smrt nekega komunističnega delavca, ki
je hotel lani ubiti več članov »Stahl-
helma«.

Zadoščenje za Hindenburgov hrast

Berlin, 29. julija p. Kakor je bilo jav-
ljeno, je bil v sredo ponoči na Tempel-
hofskem polju odžagan Hindenburgov
hrast, ki ga je Hitlerjeva mladina zasadi-
la 1. maja pri proslavi nacionalnega dela.
Tajna policija v Berlinu se sedaj kot po-
vračilo odredila, da ne dobe komunistični
aretiranci tri dni obreda. Ta ukrep se je
utemeljel naoram aretirancem izrečno kot
kazni za uničenje Hindenburgovega hra-
sta.

Proti verskim društvom

Berlin, 29. julija. AA. Vrhovni šef hitler-
jevske mladine Schirach je prepovedal
članom organizacije hitlerjevske mladine
sodelovanje v verskih društvih, češ da je
istočasno članstvo v hitlerjevski mladini
in verskih društvih združeno z neprestra-
nimi neprimlikami, ker razvijajo verske or-
ganizacije svoje delo izven verskega okvi-
ra. Schirach pravi, da bo ta svoj ukrep
preklical šele, ko bodo verske organiza-
cije dokazale, da delujejo samo v okviru
svoje pristojnosti.

Neurath o novi Nemčiji

Berlin, 29. julija. AA. Na manifestaciji,
ki jo je priredil kongres nemških telo-
vadcev v Stuttgartu na čast Nemcem, ki
žive v tujini, je govoril tudi zunanji mi-
nister Neurath, ki je med drugim dejal:
Stojimo zopet v razdobju svoje usode.
Svet še vedno noče razumeti dogodkov v
Nemčiji in nas gleda z nezaupanjem ter
celo očitim sovraštvom. Predolgo je v
zadnjih 14 letih ravnal z nemškim narodom
kot z narodom druge vrste. Temu
smo sedaj napravili konec in zato se bo
moral svet apriznati z novo Nemčijo.

Zopet nemška letala nad Avstrijo

Salzburg, 29. julija. a. Dopoldne ob 11.
so se nad mestom pojavila štiri, četrt ure
pozneje pa še tri nemška letala, ki so me-
tala zopet letake na mesto. V letalnih so
poziva meščanstvo, naj ne plačuje davkov
ter naj dviga vse vloge v denarnih zavodih.
Prva skupina letal se je oddaljila proti
Reichenhallu, druga pa v smeri proti Selz-
kammerguti. Avstrijskemu poslanstvu v
Berlinu je bilo naročeno, naj tudi v tem
primeru vloži najostrejši protest pri nem-
ški vladi.

Uspeh Poljske v Haagu

Haag, 29. julija. a. Stalno mednarodno so-
dišče je dopoldne v javni seji odločilo o
nemško - poljskem sporu glede agrarnih
prilozh nemške manjšine v Poznanju in na
Pomerjanskem. Sodišče je z 8 glasovi proti
4 odklonilo nemški predlog, pa katerem naj
bi se začasno določil status quo.

Nove izpremembe v nemški diplomaciji

Berlin, 29. julija o. Kakor se doznava iz
informiranih krogov, bodo v nemški diplo-
maciji zopet izvršene večje izpremembe.
Med drugimi bo upokojen tudi sedanji nem-
ški poslanik v Beogradu g. Dufour Fer-
ronce, ker je dosegel predpisano starostno
mejo. Za njegovega naslednika bo imeno-
van sedanji »ministerialni svetnik zunan-
jegega ministrstva von Heeren.

Seja vlade

Beograd, 29. julija. AA. Dopoldne ob 9.30
do 12.30 se je vršila seja ministrskega sveta
pod predsedstvom dr. Milana Sršića,
predsednika ministrskega sveta.

Poset ameriškega senatorja v Beogradu

Beograd, 29. julija p. Nocoj je prispel v
Beograd ameriški senator g. Moses, član
ameriške delegacije na svetovni gospodarski
konferenci v Londonu. G. Moses neme-
ravn posetiti vse balkanske prestolnice. Iz
Beograda se odpelje v Sofijo, nato v Bu-
karešto in vojnaške.

Iz vojaške službe

Beograd, 29. julija p. Z naredbo vojne-
ga ministra je bil imenovan za komandirja
dravske avtomobilske čete pehotni kapetan
I. razreda Dragutin Dragoljović.

Iz sodne službe

Beograd, 29. julija. AA. Za sodnika spe-
cialističnega sodišča v Zagrebu v 3. skupini
2. stopnje je imenovan Stevan Jovanović,
načelnik pravosodnega ministrstva v isti
skupini in stopnji.

Odgoditev senata

Senat je sprejel včeraj po kratki razpravi 11 mednarodnih konvencij, nakar je bil odgojen

Beograd, 29. julija. p. Senat je dopokline nadaljeval in končal svoje delo v sedanjem zasedanju z odobritvijo 11 mednarodnih konvencij.

Po prečitanih zapisnikah zadnje seje je senator Miloje Jovanović prosil predsednika za pojasnilo, kaj je z odgovorom predsednika vlade na njegovo interpelacijo, ali hoče postaviti na dnevni red zakon o zaščiti kmetov.

Predsednik dr. Ante Pavelić je odgovoril, da je imel danes priliko govoriti s predsednikom vlade, ki pa mu je izrazil svoje obžalovanje, da se ne more udeležiti seje senata zaradi važnih državnih poslov. Obenem je obljubil, da se bo vlada med tem bavila z vprašanjem in ga skušala ugodno rešiti. Senator Miloje Jovanović se je z odgovorom zadovoljil.

Senator Milan Popović je govoril o nekem detajlu v zapisniku glede izjave, ki jo je podal senatu kipar Ivan Meštrović. Izrazil je mnenje, da bi bilo bolje, ako bi Meštrović ne polemiziral s senatom, temveč raje poslal popravek budimpeštanski listu »Az Estu«. Smatra, da Meštrovićeva izjava »Az Estu« ni bila umestna, tem manj, ker nam ta list ni naklonjen.

Med govorom senatorja Popovića je došlo do živahnega objasnjevanja s senatorjem Jovanovićem Banjašćinom, ki je zagovarjal Ivana Meštrovića kot velikega rodoljuba.

Predsednik dr. Ante Pavelić je končno prekinil to razpravo, češ, da je senat že sprejel na znanje izjavo Ivana Meštrovića, dočim je tajnik Glušac pristal, da se zapisnik izpravi po želji senatorja Popovića.

Zatem so bile prečitane nekatere manj važne objave, med njimi prošnja publicista Andreja Gaberščka iz Gorice za priznanje dosmrtnih pokojnine, ter sporočilo, da je senatni odbor v celoti odobril zakonski načrt o pobijanju korupcije v javni službi.

Stedila je razprava o 11 mednarodnih konvencijah, ki so bile pred dnevi sprejete že v Narodni skupščini. Poročevalec Gjuro Kotur je podal zelo izčrpno poročilo o vsebini teh konvencij. Govoril je še senator Emil Gavrilović, nakar so bile konvencije soglasno sprejete.

Naslednja točka dnevnega reda je bila zahteva ministra pravde, naj se izroči sodišču senator Radenko Stanković, prosvetni minister, proti kateremu je bila vložena tožba zaradi avtomobilske nezgode na Batajniški cesti, pri kateri je bila neka oseba lažje poškodovana. Imunitetni odbor je prišel do prepričanja, da senator Stanković ni niti najmanjše zakrivil te nezgode, ter je zato odklonil zahtevo ministra pravde. Senat je predlog imunitetnega odbora soglasno odobril.

Končno je senat odobril v zvezi s računom administrativnega odbora, nakar je bila seja ob 1. popoldne zaključena. Prihodnja seja senata bo sklicana pismeno.

Sprejem nadškofa dr. Jegliča v Ljubljani

Ljubljana, 29. julija

Verske svečanosti, ki se bodo vršile jutri v Ljubljani v proslavo 1900 letnice Kristusove smrti in obenem v proslavo 60letnice mašinskega posvečenja blvskega ljubljanskega škofa, sedanjega naslovnega nadškofa dr. A. B. Jegliča, so se začele nocoj s slovesnim sprejemom g. nadškofa, ki se je pripeljal iz Gornjega grada. Na poziv mestne občine so ljubljanski hišni poslastniki povodoma te verske manifestacije razobesili državne zastave.

Nadškof g. dr. Jeglič se je v Gornjem gradu, kjer živi v pokoji, odpeljal s avtomobilom proti Ljubljani okrog 14. V Kamniku ga je pričakovala precejšnja množica vernikov, ki jim je g. nadškof podelil škofovski blagoslov. Tudi v raznih drugih župnijah med Kamnikom in Ljubljano so bili svetoalemu jubilaru prirejani sprejemi. Ko se je nadškof pripeljal v Ljubljano, so zvonili po vseh cerkvah. Pred škofijsko palačo se je zbrala velika množica z duhovščino na čelu in s cerkvenimi organizacijami. Bilo je tudi precej narodnih noš.

Pred vzhodom v stolnico so jubilara počakali in pozdravili cerkveni dostojanstveniki, med njimi gg. zagrebški nadškof dr. Bauer in beograjski nadškof Rafael Rodić. Ljubljanski in javanski škof dr. Rožman in dr. Tomažič ter škofje Milid iz Mostara, dr. Bonefačić iz Splita, dr. Mileta iz Šibenika, dr. Carević iz Dubrovnika, dr. Srebrnič iz Krka in dr. Gnidovec iz Skoplja. Zbrani so bili tudi vrhovni predstavniki cerkvenih redov, ljubljanski škof g. dr. Gregorij Rožman je nagovoril jubilara s kratkim pozdravnim govorom, nakar so vsi cerkveni dostojanstveniki odšli v stolnico, kjer so bile liturgije. V uniojski dvorani je bil zvečer velik pevski koncert.

Prvi dan državnega prvenstva v skokih

Ilirija vodi.

Težko pričakovani prvi dan državnega plavalnega prvenstva se je včeraj pričel in je prinesel Iliriji prvi uspeh. Nekaj dni sem že je vladalo na Iliriji okrog stolpa in pod njim živahno vrvenje, trening je bil v polnem razmahu. Jadranši so že v pričetku tedna prišli v Ljubljano trenirati, kmalu za njim Grlice iz Karlovca, nato še seniorska Vukićeva in Jadrič in tik pred tekmo se je pripeljal Concordiaš Karba. Zasedba je bila kompletna!

V Ljubljani je nastalo precej razburjenja, ko smo izvedeli, da je savez čital iz seznama prijaviteljnih Ilirijana Kavčičev in Antosiewicz, ki nista bila pravčasno verificirana. Po daljšem pregovarjanju in razpravljanju s predstavnikoma saveza inž. Svaricem, Köhlerjem in Bedenom se je zadeva uredila tako, da smeta oba začasnoma startati, na prvi prihodnji seji pa bo uprava saveza upravičeno nastopa naknadno odobrila ali pa ovrгла.

Pod vodstvom vrhovnega sodnika gospoda Kramaršiča je poslovalo sedem sodnikov, in to gg. Kavčič, Sancin, Potokar in Kuljiš iz Ljubljane, Bedenko in Simović iz Zagreba in Čerček iz Ljubljane, ki je vskočil namesto odsotnega dr. Nisitea iz Splita.

Juniorke so pričele. Ze po drugem skoku je Ilirijanka Tavčarjeva povzela vodstvo, ki ga je obdržala do konca in si tako priborila bronasto kolajno, svojemu klubu pa dragocene točke. Znanja baš ni bilo mnogo, velika pa je bila poštovanost pri vseh treh skakalcih: 1. Tavčar Ljerkica (I.) 24,72. 2. Kavčič Boža (I.) 24,24 (pogojno). 3. Sitar Vera (Jadran) 21,02.

Pri naslednji točki, skokih seniorek s stolpa je startala samo Dovč Stana za zagrebško Concordio. Po dokaj dobrih skokih na glavo je pri zadnjem skoku, saltu nazaj s 5 m popustila in dosegla v celoti 23,14 točk in prvenstvo.

Napetost je naraščala, ko so imeli pričeti skoki seniorev z deske. V krasni maniri sta se pri prvem skoku Ilirijana Antosiewicz in Skrbinešek povzpela na vodstvo. Sledil jima je Grlic (KSU), Kordelič pa je delil četrto in peto mesto z Mateljanom (Jadran). Pri drugem skoku se situacija temeljito menja. Skrbinešek ostane na vodstvu, Antosiewicz pa pade z drugega na šesto mesto, njegovo pozicijo prevzema Kordelič, Grlic pa pade s tretjega na četrto mesto, dočim je tretji Mateljan. Tretji skok. Kordelič prevzema vodstvo, Grlic mu sledi, tretje mesto pa prevzema Skrbinešek, Antosiewicz četrto.

Po četrtem skoku vodi Kordelič z rezultatom 10 točk pred Grlicem in pri petem obveznem skoku poveča ta naskok na 11 točk. Rezultat je po končanih obveznih skokih naslednji:

1. Kordelič (I.) 67,54. 2. Grlic (KSU) 56,96. 3. Skrbinešek (I.) 53,32. 4. Antosiewicz (I.) 49,90. 5. Karba (Conc.) 45,16. 6. Mateljan (Jadr.) 42,76. Zdi se, da je Kordeličeva zmaga sigurna.

Poljubni skoki. Kordeliču se ponesreči 2 in pol salta naprej in Grlic je razliko zmanjšal na 5 točk. Tudi Antosiewicz ima smolo in pada s četrtega mesta na šest! Pri sedmem skoku ostane situacija na prvih dveh mestih ista, na tretje mesto pa se nepričakovano povzpne Karba, kar povzroči nemalo senzacijo. Osmi skok. Kordelič se 1 in pol delfin-salto zopet ponesreči, Grlic ga dohiti — samo 0,8 se znaša razlika. Publika postaja nestrpna — kaj bo? Kordelič je za konec prihranil dva svoja sigurna skoka. V odličnem stilu izvrši 1 in pol Auerbachov salto in cel vijak in točke so tu — z njimi pa težko priborjeno prvenstvo. Tudi v spodnji hiši se je marsikaj izpremenilo. Skrbinešek in Antosiewicz sta stisnila zobe in si osvojila placement, ki jima gre!

Ob vihranem odobravanju publike je takoj po končanem tekmovalstvu Jurija objavila službeni rezultat:

1. Kordelič (I.) 129,46 točk. 2. Grlic (KSM) 123,34. 3. Skrbinešek (I.) 107,42. 4. Antosiewicz (I.) 104,88 (pogojno). 5. Mateljan (Jadran) 101,98. 6. Karba (Concordia) 96,34. 7. Jadrič (KSU) 74,24.

Stanje točk po včeršnjem dnevu, če štejemo tudi rezultate tekmovalcev, ki so startali pogojno, je:

Juniorji: Ilirija 21 točk, Jadran 5 točk.

Seniorsji: Ilirija 21 točk, Concordia 14 točk, KSU 8 točk, Jadran 2 točki.

Še o fašizmu v Jugoslaviji

25 »balik« iz Sarajeva 75 s Krka, 230 iz Dubrovnika, Splita, Šibenika in ostale Dalmacije

Naj nadležnejšo z ugotavljanjem sedežev italijanskih fašističnih organizacij na našem jugoslovenskem ozemlju.

Po zaslugi znanega zadarskega kredoističnega glasila »San Marco« (prej »Il Littorio Dalmatico«), ki zelo točno poroča o pošiljanju fašistične omladine v poletne kolonije, moremo ugotoviti, da je »došel« odšlo v fašistične kolonije nad 600 dalmatinskih otrok (»San Marco«, 15. julija 1933), dočim odide drugi turnus v mesecu avgustu. Seveda so tu vračunani in prvi vrsti zadarski »balili«, katerih je okoli 125 šlo v razne kolonije v kraljevini, 160 pa v domačo pomorsko kolonijo. »Vsi so nosili balilovski krolj. Med kratko vožnjo so peli domovinske himne in dolgo časa vzklicali duceju in fašistični Italiji. Ko so dospeli v kolonijo, so se postrojili v četrtoerokotnik in so močje, z roko iztegnjeno po rimsko pozdravljeno narodno in dalmatinsko (irendentistično) zastavo, ki sta ju dvignila »balila« in »male Italijanka«, da sta visoko plapolali v dalmatinsko nebo. Nato so opravili molitev. Tako so mali dalmatinski fašisti slovesno otvorili kolonijo. — To smo navedli, da pokažemo, kaka je vzgoja v takih kolonijah!

Iz tega lista posnemamo, da je istega dne prispelo v to kolonijo 25 otrok sarajevskih Italijanov, ki so ostali tu ves dan in se bratili z zadarskimi. V ponedeljek je teh 25 Sarajevčanov in 75 otrok iz Krka odpotovalo v kolonijo v kraljevini Italiji.

V torek, 18. t. m., je po potnem odmoru v Zadru odpotovalo 100 »mali« in »ma-

li Italijank« iz dalmatinskih mest deloma v Pjero di Primiero, deloma pa v San Candido. Ob 22.30 pa je z »Morosiniem« odpotovalo 130 dečkov, ki so dospeli tudi iz Dalmacije in so namenjeni v kolonijo v Frascati.

Zadarski list je nekoliko previdnejši kot so ostali fašistični listi in je povedal čisto resnico samo za 100 dalmatinskih »mali« in »male Italijank«, dočim pa je vse ostale označil le za »dečke, otroke Italijanov«, kar pa seveda nič ne menja v stvari sami, ko so že drugi listi označili te otroke za člane fašističnih omladinskih organizacij.

Da bo stvar še jasnejša, poročamo potem »Il Giornale d'Italia« 19. t. m., da »Tabori« in »Mussolini« v Frascati že nekaj dni posluje v polni meri. V dveh turnih po 45 dni bo sprejelo okoli 1200 otrok. Mali sonarodnjaki so dobili vsak po dva kroja, enega za delo, drugega za parado. List navaja nato kraje, iz katerih je prispela omladina za prvi turnus in med temi kraji se navaja tudi: otok Krk, Dubrovnik, Split in Šibenik. »Il Giornale d'Italia« ugotavlja: »Taborišče oskrbuje sedaj 580 balil in 15 mladih fašistov.«

Po teh gotovo točnih in zanesljivih poročilih italijanskih fašističnih listov imamo torej v Sarajevu fašistično organizacijo »balila«, ki šteje najmanj 25 članov, na Krku 75, v Dubrovniku, Splitu, Šibeniku in ostalih naših dalmatinskih krajih pa organizacije s najmanj 230 člani in članicami.

Prvi pristanek na novem letališču

»Pelikan« se je preselil iz Šiške v novi hangar — Čestitke na novem letališču v Polju

Ljubljana, 29. julija.

Kmalu po 17. uri se je na starem letališču ob lesem hangarju v Šiški zbrala mala družba članov ljubljanskega Aerokluba, da s pogledi in najboljšimi željami spremi prvi polet na novi aerodrom. Živomudri »Pelikan« je že stal pred hangarjem, ko se je pripeljal predsednik Aerokluba g. Rado Hribar, malo za njim je pa poenoeno prikoračal na letališče naš vedno veseli in podjetni slikar Hinko Smrekar s svojim častnim spremetvom. Z grandeco je odločil značilno svojo palčico in se povzpел pred predsednika - pilota v letalo. Zadnji polet na starem letališču naj razvedri in povzdigne slovensko umetnost! Tudi ona je premagala vse ovire in se brez tute pomoči povzpela v višino. Po četrtturnem poletu nad Ljubljano in okolico je »Pelikan« spet pristal in izkrcal preostanek umetnika, na njegovo mesto se je pa takoj zavihtel naš uredniški tovariš. Člani Aerokluba so zasedli motorje in avtomobile in že so je elegantno poslovi. »Pelikan« od svojega starca trilega domovja. Ponosno je visoko plaval nad Ljubljano in okrog Gradu, da s višini oznanil ljubljancem svoj prvi polet na novi aerodrom, ki zveže Ljubljano po najhitrejši in najbližji poti skoz nebeške sinjline z vsemi stranmi sveta.

Finale za Davisov pokal Anglija : Francija 2:1

Paris, 29. julija. AA. Danes popoldne ob 16. se je začela tretja tekma v finalu za Davisov pokal. Za francoske barve sta nastopila Borotra in Brugnon, Angleži so pa svojo postavo izpremenili in postavili namestu Perryja, ki ga hočejo zaradi jutrišnje tekme z Merinom obvarovati predvelikega napora, Leeja s Hughesom. Ze takoj v začetku se je pokazala velika premoč Francozov, ki so hitro prišli s 4:0 v vodstvo. Angleža sta se nato poboljšala in dobila dva naslednja gama. Zmagala sta dalje v sedmem gamu, v osmem Angleža, devetega in poslednjega v prvem setu sta pa spet dobila Borotra in Brugnon in s tem tudi prvi set.

V drugem setu so si bili nasprotniki prilicno enakovredni. Angleža sta se prilagodila igri obeh Francozov in neprestano igrala na Brugnona, ki je bil najslabši na polju. Tako sta izenačila na 2:2 in prešla v vodstvo ter dosegla 4:2 in potem 5:3. Takrat pa se je razvelj Borotra in s podporo Brugnona, ki je vidno postal bolj šli, v ognjevitem naskoku izravnal in prešel celo v vodstvo 6:5. Angleža sta reagirala in izsilila na Leejev servis 6:6. Borotra je začutil nevarnost in začel napadati s preciznimi dolgimi pasirnimi udarci ter prisilil Angleža v obrambo. Sicer sta poskusila preiti spet v napad, kar se jima pa ni posrečilo. Borotra je dobil svoj servis in nato sta Francoza dobila še Hughesovega, tako da se je set zaključil s 8:6 za Francijo.

Ker je grozila nevihta, sta se Francoza odločila pognati tretji set in čimprej končati. Njun napad je bil tako silen in nagel, da sta čisto zmedla nasprotnika. V trenutku sta Francoza vodila 2:0, oddala naslednji game in prešla nato v vodstvo 3:1. Prihodnji game sta si izsilila Angleža, potem je bilo pa konec njunega odpora. Ta set sta Francoza dobila z veliko lahkoto 6:2.

Po današnji tekmi vodi Anglija 2:1. Jutri bodo igrali še poslednji dve igri.

Končni rezultat je 6:3, 8:6, 6:2 za Borotra in Brugnona.

Vremenski pregled

Zdaj jo imamo pravo poletno vročino, natanko tako, kakor se spodobi za teden okrog sv. Jakoba. Dnevi se vrstijo jasni, lepi, sonce pripeka, vroče in suho, suša se že kaže in čim prej bo dež znova namočil, tem boljše bo.

Zadnji dež v nedeljo dopoldne je bil pohliven, na vendar nekoliko premalo izdaten. Z njim se je zaključilo nevihtno razpoloženje, ki je zavladalo na koncu prejšnjega tedna kot učinek depresijskega

območja, ki je potovalo čez Evropo od zapada proti vzhodu. Poglavitni pas majhnih plitvih depresij je šel čez naše kraje in srednjo Evropo ravno v nedeljo dopoldne; v ponedeljek jutraj je bil že mimo in sedaj nas je zajela zapadna stran odhajajoče depresije ter nas preplavil s hladnejšim zračnim tokom od severa, ki nas je zalival tudi še v torek. S severnim zračnim tokom se je čez naše kraje raztegnil visok zračni tlak, ki se je razširil na široko v močnem anticiklonu, ki je prekril vso srednjo Evropo, pa tudi še zapadnejše dežele in končno celo Sredozemsko morje ter polotoke ob njem. Z anticiklonom se nam je vreme temeljito popravilo in utrdilo; zrak se je umiril in se pričel naglo segrevati spričo močne solne pripeke. Temperatura se je naglo dvigala, kakor pri nas, tako tudi po ostali srednji ter po zapadni Evropi in seveda na jugu. V vsej južozapadni Evropi se tja čez Francijo in Španijo je bilo zlasti pred tedna nebo popolnoma jasno, po večini celo brezoblačno.

Ves ta čas je ostala Rusija pod gospodstvom depresij, ki so se v začetku tedna odmaknile od nas. Zato je bilo tam kaj znatno slabše vreme; bilo je mnogo oblačnega in tudi dežja ni manjkalo, in pa seveda znatno hladnejše je bilo tamkaj, razen na skrajnem južovzhodu, na spodnjem in srednjem Povolžju, kjer je normalno najbolj vroče poletje.

Proti koncu tedna se je pričela polagoma uvajati vremenska sprememba. Mogočno, lepo, vroče in suho vreme naklanjajoči nam anticiklon se je pričel prestavljati bolj proti jugovzhodu, kamor ga je odpravila nova depresija, ki se je bila pojavila nad Atlantskim oceanom od zapadni evropski obali. Nova atlantska depresija je sprožila nov vetrovni sistem; s Sredozemskega morja je pričela vleči silno segrete zračne mase proti severu, kar je toplino na celini še bolj stopnjevalo. Najprej je označeni »vročinski vale« preplavil Francijo, kjer se je že v četrtek vročina močno ojačila, v petek je vroči tok od jugozapada zajel tudi že naše kraje in se potem širil še dalje proti vzhodu in severu. Seveda pa je neizbežno, da prodira z depresijo poleg južnega vročega tudi hladni zapadni sektor, prinašajoč v svoji polarni fronti dež in nevihte. Ta dva si malodane tako nujno sledita eden drugemu, kakor noč dnevu. Ko nas doseže depresija slabše — ali recimo s stališča poljedelca — boljša polovica, nas obsuje s svojimi znanimi blagodatmi, kakor po toliki vročini ni drugače pričakovati.

★

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Vreme se je najbrž obrnilo. Preobrat bô najbrž v dveh etapah v približno 20urnih presledkih. Prva etapa bo morda že ponoči na zapadu; hude nevihte in velik padec temperature niso izključeni.

Delo Društva narodov v preteklem letu

Novi proračun Društva narodov je manjši kakor prejšnji, znaša pa še vedno nad 30 milijonov švicarskih frankov

Zeneva, 29. julija. g. Delo Društva narodov v poročevalskem letu 1932/33 je bilo, kakor je razvidno iz poročila tajništva Društva narodov, ki je pravkar izšlo, zelo raznoliko in intenzivno. Razen tekočih zadev, ki jih je bilo letos mnogo več kakor v preteklih letih, je vse leto zasedala razorožitelna konferenca. Izredno zasedanje Društva narodov je bilo sklicano za rešitev kitajsko-japonskega spora. Tudi svet Društva narodov je zasedal izredno često, ker se je moral baviti z rešitvijo spora med Kolumbijo in Peruom, Bolivijo in Paragvajem ter med Anglijo in Perzijo. Razen tega je poobna komisija na tveh sejah pripravila gradivo za svetovno gospodarsko konferenco v Londonu.

O celotnem delovanju Društva narodov v preteklem poročevalskem letu je izdal glavni tajnik Avenel podrobno poročilo za 14. zasedanje, ki se bo pričelo dne 25. septembra. To zasedanje bo imelo zelo težavno nalogo, ker je gradivo izredno

obsežno in obsega celo knjigo s 158 stranmi.

Zanimiv je v tem poročilu proračun Društva narodov za prihodnje leto. Celotni proračun znaša 30.639.275 švicarskih frankov, kar pomeni 8,34 odst. prihrankov nasproti proračunu preteklega leta. Proračun za tajništvo Društva narodov in posebne organizacije znaša 15.703.631 švicarskih frankov, dočim je v preteklem letu dosegel skoraj 17 milijonov švicarskih frankov. Pri osebnih izdatkih se bo v novem proračunskem letu prihranilo okoli 200.000 švicarskih frankov. Poročilo navaja nadaljnje številne zaostanke, ki znašajo okroglo 24 milijonov zlatih frankov. Kitajska sama je dolžna Društvu narodov okroglo 10 milijonov zlatih frankov, glede plačil Nemčije pa prevladuje v Zenevi velika negotovost, ker pač domnevajo, da jih Nemčija ne bo nakazala direktno, temveč prenesla na zaprti račun v Berlinu in sicer v markah.

Razkol med francoskimi socialisti

Neosocialisti grozijo Leonu Blumu s samostojnim nastopom

Pariz, 29. julija. d. Spori v socialistični stranki se vedno bolj poostrujejo. Kakor smo se na zadnjem kongresu stranke pojavila nova skupina, ki se za sedaj imenuje grupa neosocialistov in kaže tendenco, da se orientira po novih načelih glede avtoritativnosti države, tozadevne potrebne parlamentarne reforme, reorganizacije strokovnih in stanovskih organizacij ter kontroliranja gospodarstva. Neosocialisti še niso objavili svojega programa, po izjavah in pismih pa sodijo nekateri politični krogi, da jih je treba smatrati kot nekatere francoske fašiste.

Sedaj se je neosocialistom, ki jih vodijo Marquet, Deat in Montagnon, pridružil znani voditelj Renaudel, ki je smoli poslal vodji Leonu Blumu pismo z zelo ostro vsebino. Renaudel očita Blumu, da se je dočela vdal fatalizmu, dočim neosocialisti do-

bro vedo, kaj hočejo in kam pojdejo. »Vemjete mi«, pravi Renaudel nadalje, »da so besede o čistem državnem kapitalizmu, o realiziranem socializmu, o zveznih sistemih, le puhle fraze, impotentne, neresnične besede, za katerimi ni nobenega duha in nobene volje. Zaradi njih smo se utrudili. 80 ljudi, ki jih vodite v parlamentu, noče več takih metod. Vi ste se odločili za pot negativizma. Razlike med nami niso doktrinarne, marveč le glede metod. Te razlike pa so splošne. Neosocialisti nočejo razkola, pa so pripravljeni nanj.«

Slično pismo je poslal Leonu Blumu tudi Marquet. V svojem pismu protestira zlasti proti napadom, ki jih je proti neosocialistom objavil »Populaire«. Neosocialisti razpolagajo za sedaj z listom »La vie socialiste«. Kakor pričakujejo, bodo v njem v kratkem objavili tudi svoj program.

do avstrijske železnice imelo znatno večji zaslužek za prevoz od italijanske odn. jugoslovenske meje.

Tržaški listi so seveda silno navdušeni zaradi tega načrta, češ, da se Trstu vračajo stari dobri časi, ko je bil ves uvozni promet srednje Evrope napeljan preko Trsta, in dostavljajo, da bi tu ne imel svojega dobička samo Trst s svojim pristaniščem, temveč bi bile udeležene tudi avstrijske, jugoslovenske in italijanske železnice.

Tako si Tržačani slikajo svojo bodočnost v najlepših barvah, pri čemer samo tako mimogrede omenjajo odpor avstrijskega finančnega ministra proti temu načrtu, ki se nikakor noče odreči dosedanjim carinski postavki za kavo in čaj, ker bi predlagana 10-odstotna preferencialna postavka znatno zmanjšala dohodke državne blagajne ter bi povečali železniški dohodki nikakor ne zamašili nastale vrzeli. Avstrijski finančni minister je pač mnenja, da lepi obrazi angleških veletrgovcev s kavo in čajem in tržaška bodočnost niso dovolj tehten razlog za take finančne žrtve z večnimi stiskami se boreče avstrijske države blagajne. Tako bo pač Trst zamenjal pomoči z Dunaja. A kaj šele, ko se ustvari nemški načrt rensko-dunavskega prekopa!

Kar se tiče dobička, ki ga obetalo tržaški listi jugoslovenskim železnicam, pa menimo, da bi bili na Dunaju morda pač res za to, da bi ta promet šel tudi preko jugoslovenskega ozemlja, toda naj imajo Italijani tudi le najmanjši kosček pravice soodločevanja, ne bi šel iz Trsta v Avstrijo niti en vagon preko Postojne ali Podbrda, temveč tudi zadnja vreča kave in poslednji zavojček čaja preko Vidma in Turbiža. Zato mislimo, da smemo prav brez najmanjšega soznanjanja prepustiti Trstu, da sanja sam te sanje o svoji lepi bodočnosti s pomočjo Avstrije.

Avstrijska pomoč propadajočemu Trstu?

Trst, 28. julija.

Tržaški listi beležijo z velikim zadovoljstvom vest, ki jo je pred kratkim objavila dunajska uradna »Wiener Zeitung« o načrtu avstrijskega ministra za trgovino, po katerem naj bi se uvoz kave in čaja iz Anglije v Avstrijo napeljal zopet preko tržaške luke.

Zaradi velike krize v avstrijski uvozni trgovini, kjer je prišlo do nekaterih težkih insolvent, se je zadnja leta angleška veletrgovina s kavo in čajem skoraj popolnoma umaknila z avstrijskega trga. Kolikor toliko so slabo vplivale na angleške veletrgovce tudi devizne dolobče avstrijske vlade, pa je tako trgovina med Anglijo in Avstrijo skoraj popolnoma zapala. Avstrijski trg, ki se je zlasti s kavo in čajem tudi že prej, ko je bil v zvezi z Anglijo, zalagal preko Hamburga, je tako ostal tudi po izostanku angleške dobave navezan na to pristanišče z njegovimi velikimi zalogami kave in čaja. Med londonsko svetovno gospodarsko konferenco pa so se odnošali med angleško in avstrijsko trgovino precej razjasnili in posledica je sedaj omenjeni načrt avstrijskega trgovinskega ministra.

Po tem načrtu se določa za uvoz angleške kave in čaja v Avstrijo 10-odstotna preferencialna carinska postavka pod pogojem, da prihaja blago v Avstrijo preko tržaškega pristanišča. Avstrijski trgovinski minister računa, da bo daljša pomorska pot do Trsta z mnogo krajšo železniško potjo po italijanskem in odnosno tudi jugoslovenskem ozemlju pač v polni meri odtehtala sicer krajšo pomorsko iz angleških pristanišč do Hamburga, pa zato tem daljšo in seveda tudi dražjo železniško pot po nemškem ozemlju, dočim bo

Naši kraji in ljudje

Velika verska svečanost v Ljubljani

Proslava 1900 letnice Kristusove smrti — Biserma maša nadškofa dr. Antona B. Jegliča

Danes se vrši v Ljubljani verska svečanost v velikem obsegu. Po iniciativi ljubljanskega škofa g. dr. Rožmana in pod njegovim pokroviteljstvom se obaja manifestativna spominska proslava 1900-letnice Kristusove smrti. Ta datum, ki ga slavijo katoliška in druge kršćanske cerkve kot datum odrešenja sveta, je v resnici ne le najpomembnejši dogodek za versko življenje velikega dela človeštva, marveč tudi izredno važen mejnik v razvoju vse posvetne člo-

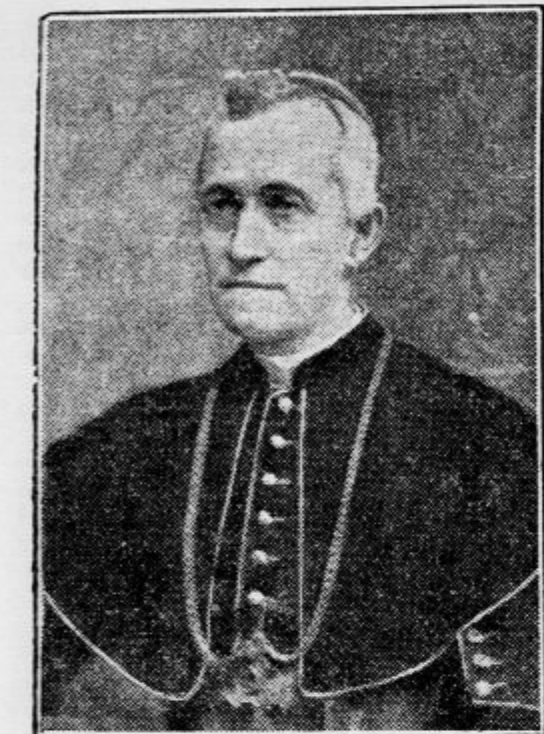
ga resničnega bratstva, ki ni samo potrebno za odnose med posamezniki, marveč je velike važnosti tudi za življenje celote in posebej tudi za srečno bodočnost našega zedinjenega jugoslovenskega naroda.

Visoko spoštujoč vero in verski čut naroda se je tudi kraljevska vlada rada odzvala povabilu, da se udeležijo ljubljanske verske svečanosti, ter je delegirala odlične člane ministrskega sveta za svoje zastopnike. Vlada s tem svojim ukrepom ne izraža samo svojega spoštovanja do cerkve in vere, temveč poudarja tudi tesno povezanost cerkvenih in državnih interesov, katerih skladnost je eden izmed pogojev za čim popolnejšo konsolidacijo naše države.

V okviru proslave odrešenja bo obhajal redek jubilej bivši ljubljanski vladika nadškof g. dr. Anton Bonaventura Jeglič. Bral bo svojo biserno mašo, ker poteka letos 60. leto, od kar je bil posvečen v mašnika. V sivolasem jubilanu, možu čistega življenja in ognjevite gorečnosti, vidimo ob tej svečani priliki le čistilnega svečenika. K bisernemu jubileju mu radi čestitajo tudi oni, ki so bili nekdanj politično z njim v hudih borbah, saj njegova osebna vrednost daleč prekaša povprečnost in njegova požrtvovalna delavnost more biti vsem vzor vdanosti in požrtvovalnosti v borbi za ideje. Naj dokazi simpatij, ki obdajajo nadškofa dr. Jegliča ob trenutku njegove biserne maše, očarajo danes visoko njegovo starost!

★

Nadškofu dr. Antonu B. Jegliču je stekla kmetska zibelka 29. maja 1850. v premožni hiši sredi lepih Begunj pod Karavankami. Ko je v Ljubljani dovršil gimnazij, je izpolnil materino željo: stopil je v bogoslovje in dne 27. julija 1873. ga je škof Jernej Vidmar posvetil v mašnika. Mladi duhovnik je nato študiral še v Avgustineju na Dunaju, obiskoval je tudi razna vseučilišča v Nemčiji, naposled pa je dalje časa bival v Rimu, odkoder se je vrnil kot doktor bogoslovja. Po povratku v Ljubljano mu je bilo poverjeno podpravnateljstvo semenišča. Že 1882. je bil imenovan za kanonika v Sarajevu, kjer je preživel 16 let. Pomladi leta 1889. je bil postavljen za naslednika Missije. Ljubljana je novemu škofu privedla močnega sprejem. 29. maja 1930 je vladika dr. Jeglič praznoval svojo 80letnico. Kmalu nato je bil imenovan za nadškofa. Da v miru in molitvi preživi leta, ki mu jih je Bog še naklonil, se je preselil v zatišje v Gornjem gradu.

veške kulture. Krščanstvo je izoblikovalo nov svet in temeljne ideje krščanskih nauk so postale osnova za njegov duhovni razvoj.

Zato je razumljivo, če slavijo vse krščanske vere 1900-letnico Zveličarjeve smrti, ki je obudila k življenju nje same kot občestva vernikov in kot posrednike k nadnaravnemu zveličanju. S posebnim sijajem se vršijo proslave v katoliški cerkvi, ki ji pripada tudi ogromna večina slovenskega ljudstva. Leto 1933-34 je proglašeno za sveto leto. Iz vseh katoliških pokrajin romajo verniki v Rim, drugi pa prirejajo doma manjše ali večje proslave, ki je njihov namen, da se poglobi verski čut in manifestira vdanost krščanski misli.

Takšna je tudi današnja svečanost v Ljubljani. Pozdravljamo jo kot versko manifestacijo in s toplo željo, da bi se tišči, ki se bodo združili v molitvi, okrepili v čednosti krščanske ljubezni in one-

Velike priprave za ptujsko slavo

Za 25-letnico ptujskih dogodkov je zasnovana cela vrsta velikih prireditvev — Prvi ukrepi

Ptuj, 28. julija.

Priprave za veliko proslavo 25letnice ptujskih dogodkov in ustanovitve ptujskega Sokola so v polnem teku. Proslava se bo vršila pod pokroviteljstvom ministrskega predsednika dr. Sršiča in ministra dr. Kramerja, ki sta oba obljubila, da se bo ta proslava osebno udeležila. Za udeležnike proslave je obljubljena četrtinska vožnja; predvidena sta dva posebna vlaka iz Ljubljane in poseben vlak iz Maribora. Razen zunanjih sokolskih žup nastopi pri javni telovadbi tudi oddelek vojske in mornarice.

Ob priliki proslave bo izdal pripravljani odbor poseben »Spominski list ptujskih dogodkov 1908—1933«, ki bo med drugim vseboval: Pozdrav. Zgodovinski pregled Ptuja. Ptujski dogodki. Kulturni del. Solstvo. Narodno duhovništvo. Gospodarstvo. Vodnik po Ptuju. Sličice v dobi ptujskih dogodkov. Slike današnjih predstavnikov mesta Ptuja in ptujskih znamenitosti.

Neodkrita bogastva naše zemlje

Kako sodi o napredku našega vrtnarstva strokovnjak Eber

Naš odlični južnoameriški rojak, vrtnar g. Friderik Eber iz Salte v Argentini, ki se je dalje časa mudil v svojem rojstnem mestu v Ljubljani, se je pred dnevi po kratkem odhodu čez Dalmacijo vrnil v svojo drugo domovino. Pred slovesom smo ga naprosili za kratek razgovor o tem, kako sodi o razvoju našega vrtnarstva. Gospod Eber nam je kot vrtnar svetovnega slovesa pripovedoval iz svojih opazovanj:

Naše vrtnarstvo, zlasti kar se tiče drevesništva, je precej zaostalo. Naši sadjarji doslej še niso ustvarili jabolka za izvoz, ki bi lahko konkuriralo z jabolki iz Severne Amerike in Kanade. Amerika plaša mnogo svojega sadja v Evropi. Naši kraji so zlasti v južnih pokrajinah v zemeljskih plasteh povsem sorodni Ameriki. Pri tem se mora človek čuditi, kako da Jugoslavija še danes uvaža suhe marelice iz

Amerike, ki jih samo v Ljubljano prihaja na tisoče in tisoče kilogramov. Nekaj podobnega je z našim orehom in kostanjem. Doslej še ni drevesnice v Jugoslaviji, ki bi dajala cepljene kostanje, kakor jih imajo v ostalem svetu. Kako velike uspehe lahko rodi razumno kultivirana sadjarja, nas najbolj zgovorno poučuje primer republike Chile, ki je v pičlih štiridesetih letih intenzivne, smotrne agrikulture dosegla, da ima danes najboljše orehe, grozdje in jabolka. — Izmed breskev so argentinske svetovno znane. Naša država ima na jugu krasno zemljo za breskve.

Kako velikega življenjskega pomena je nujna ureditev sadjarje, nam izpričuje dejstvo, da so razne sadne marmelade v zadnjem času postale že povsem običajna ljudska hrana. Izdelovanje marmelade je postalo industrija v velikem pomenu besede, zlasti pa še hišna industrija, ko se lahko vsak človek preskrbi z njo doma. Velika škoda je, da se sadje za izdelovanje marmelade, zlasti marelice, za drag denar uvažajo k nam iz daljne Amerike. — V Dalmaciji sem videl prav tako krasno zemljo, kakršna je Taragona pri Barceloni, kjer se pridelujejo najboljši mandeljini sveta. Za špansko državo je mandelj eden glavnih trgovinskih predmetov. Pametna gojitev mandeljna v Dalmaciji bi bila prav tako lahko dobičkosna za nas. — Naša bosanska sliva je znana po vsem svetu. Toda njih sloves bo propadel, če bodo drevesa prepuščena samim sebi, da kar naravno rasejo. Na Štajerskem in Dolenj-

skem pri nas bi se prav dobro obnesle japonske češnje (abundance, wickson, sazuma) pa še druge vrste, ki hitro rasto in so gotova žetev. — Človek se ne more načuditi, da v naši državi še ni vrta za smotno gojitev pomaranč, citron in mandarin. Med pomarančami so najboljše tangerina in sanguinia, ki so najbolj sladke, med citronami pa od Genue in subtilia. Z mandarinami bi bilo treba še eksperimentirati, katere vrste bi se pri nas najbolj obnesle.

Vprašanje našega sočivja je zelo važno, ker smo doslej skoraj povsem navezani na uvoz iz Trsta. V naših južnih pokrajinah pa imamo prostore, ki bi nas lahko preskrbovali s sočivjem leto in dan. Tu na severu so najvažnejše čebula, zelena in paradižniki. Paradižnike je treba oboževati, spet presaditi. Tako bi tudi pri nas na severu dobili zgodnje paradižnike. Za paradižnike je najboljša posavska zemlja. — Naš fižol je svetovno znan, samo trg ni zanj prav organiziran. Naša trgovinska zastopstva v inozemstvu so v tem pogledu premalo aktivna. — V splošnem pa se zlasti Ljubljančani glede sočivja ne morejo pritoževati. Naša dežela ima prav ugodno podnebje, zato pa je še toliko bolj nesmiselno, da ga uvažamo v velikih množinah tudi iz nemških mest, ki se glede podnebja z nami ne morejo primerjati.

Vprašanje o gojitvi cvetja seveda ni toliko gospodarsko kakor kulturno vprašanje. Gojiti rože, se pravi, hoditi po cesti kulture v ljubezni do cvetja in sadik, k ljubezni do narave. V tem se moramo vzgledovati pri japonski kulturi, ki tako neutrudljivo išče pota nazaj k naravi.

Preselili smo se

na Aleksandrovo cesto 7. Velika zaloga oblek za gospode in blaga v poljubnih množinah

Drago Schwab, Ljubljana

Velike tekme naših vojnih letal

Letalsko poveljstvo v Zemunu je izdelalo spored za veliko tekmo naših vojnih letal, ki se bo vršila 6. septembra. Tekmovalci so razdeljeni na tri kategorije. Vojna dvosedalna letala bodo tekmovala v smeri Novi Sad, Bela Crkva, Kraljevo, Mostar, Zagreb, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Novi Sad. Tekmovalcev bo 12. Če bi bilo 6. septembra slabše vreme, bo proga skrajšana od 1.434 na 1.289 km. Lovska letala pa bodo tekmovala na progi Novi Sad, Bela Crkva, Zemun, Novi Sad, ki je dolga 274 km. Za šolska letala je določena proga Novi Sad, Stari Bečej, Osijek, Zemun, Valjevo, Novi Sad v dolžini 492 km. Določeni so tudi avionski tipi za vsako tekmovalno skupino in vsi pogoji tekmovalja. Razpisanih je 6 dragocenih nagrad. Najboljše in največja je zlat pokal Nj. Vel. kralja, ki sta si ga lani priborila dalmatinska pilota Mustur in Radmilović, ki bosta nastopila tudi pri tej tekmi.

Za škofjeloški srez

Škofja Loka, 29. julija.

Vprašanje ustanovitve škofjeloškega sreskega načelstva stopa zadnje čase zopet v ospredje. Kakor znano, se zavzema škofjeloški okraj za ustanovitev samostojnega sreskega načelstva, ki naj bi obsegalo teritorij sedanje sreske izpostave. Merodajni činitelji v Beogradu v načelu težnji Ločanov niso nenaklonjeni, pač pa so se pojavile druge težkoče, ki grozijo zavleči rešitev tega vprašanja še prav dolgo. Po informacijah, ki smo jih prejeli, bi bilo treba izpremeniti zakon o volitvi narodnih poslancev, nadalje zakon o notranji upravi, glavna ovira pa bo menda pomanjkanje kritja za izplačilo višjih draginskih doklad, ki bi jih prejelo državno nameščenstvo z oficirskim zborom in upokojenci, ako bi bila pomaknjena Škofja Loka v drugi draginski razred. Gre sicer samo za letni znesek 130.000 Din, od katerega odpade polovica na vojaštvo, pa vendarle...

Kljub okolišninam, da akcija zaenkrat nima izgledov na uspeh, ne bo škofjeloško območje v tej svoji težnji prav nič popustilo, ker vidi vse prebivalstvo v samostojnem srezu najjačje jamstvo za gospodarski, kulturni, socialni in tudi politični napredek tega ozemlja. S strani sreskega pododbora JNS se pripravlja nova akcija, ki naj to pereče vprašanje slednjič le privede do ustreznega zaključka. Škofjeloški okraj je bil trdno prepričan, da bo sreska izpostava že letos izpremenjena v načelstvo, zato je bila s tem večjim obža-

utrjena in neobčudljiva —
inzvečer zopet razvajena
ženska, ki se zaveda
svoje lepote, negovana
do koncev prstov: kakor
nežen dih pokriva Elida
Creme de chaque heure
obraz in roke, jim daje
medel lesk, naredi ko-
žo voljno in nežno.

Creme de chaque heure

Zjutraj z
razpetimi jadri
v solne in vetru

lovanjem sprejeta vest, da na ustanovitev sresa zaenkrat ni misliti. S sedanjim stanjem v Škofji Loki je še prav posebno bridko prizadeto državno nameščenstvo, ki je uživalo drugi draginski razred vse do zadnjega uradnega zakona, ko je bila potem pahnjena Škofja Loka, kljub sedru sreske izpostave, v tretji, torej najnižji draginski razred.

Rušani odpirajo svoje letno gledališče

Ruše, 29. julija.

Brez hrupne reklame se vrše priprave za otvoritev druge sezone letnega gledališča Sokola Ruše. Mnogim našim prijateljem, ki že nestrno povprašujejo za datum in repertoar, lahko danes sporočimo, da bo letos prva predstava 6. avgusta ob 16.

Letos je gledališče razširjeno in povečano je igralna ploskev. Sedežev je na razpolago nad 1000 v prijetni senci in hladu. Vprizorili bomo Jurčičeve »Rokovnjače« v popolnoma novi predelavi za vprizoritev na prostem. V igro so vpletene stare pohorske pesmi. Kostume je dalo na razpolago Narodno gledališče v Ljubljani. Kdor se spominja lanske vprizoritve »Divjega lovca« v Rušah, se bo vabilu Rušanov gotovo zopet odzval.

Prostovoljni kulukarji našega letnega gledališča so si zgradili ob cesti, ki vodi mimo letnega gledališča, originalno in lično kapelico, ki bo romantičnemu kotičku prav posebno v okras. V njej kapelice so naslikani: sv. Arah, patron Pohorcev, sv. Anton padovanski, sv. Izidor, kmetski patron, in slovanska apostola Ciril in Metod. Slog kapelice se je izvanredno posrečil in ljudstvo jo hodi od vseh krajev občudovat.

Kralj med narodom

Priobčujemo tri slike s potovanja Nj. Vel. kralja po Primorju in Liki dne 25. t. m. Slike same so najzgovornejše priče dogodkov in prizorov, ki so se odigrali tudi na tej poti našega vladarja.

Prisrčno srečanje v Liki: matere so prišle pozdravit

Tako je vladarja sprejel ponosni Senj na Jadranu

Mladina svojemu kralju: cvetje, prekrasno cvetje...

CARL JÖKEN
znamenit tenorist in komorni pevec, lepa

LEE PARRY
in
Lizzie Waldmüller
v veliki opereti:

„PRINCESA
IN TENORIST“

(Ljubezno na prvi glas)

Sodelujejo: Adela Sandrock, Valter Riečan, Carl Etlinger
Režija: Carl Frühlich, Glasba: Bruno Granichstädt

Kot dopolnilo: »Paramountov
tednik«

Predstave ob 3, 5, 7/8. In 10/10.
ob globoko znižanih letnih cenah

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Tihotapci na mejah življenja in smrti

Tihotapstvo kot poklic — Veliki podjetniki in mali pomočniki

Mostar, julija. Kot posledica težkega boja za obstanek se je v zadnjem času razvila prepovedana obrt tihotapstva one dragocene rastline, ki se dnevno v tisočih kilogramih spreminja v — dim. Tihotapci tobaka so kakor člani raznih drugih poklicev razdeljeni na bogate podjetnike in na dolgo vrsto njihovih pomočnikov. Tudi v tem poklicu in v tej obrti je mnogo konkurence in zavisti. Vsi tihotapci pa so vendarle tesno združeni v odporu proti zakonu in proti oblastnim organom.

Izvrševanje tihotapske obrti
je ustvarilo več kategorij. Posebne vrste tihotapcev najdemo po vaseh in v mestih. V mestih so grostisti in detajlisti, učini in okrajni tihotapci ter posredniki med mestom in vasio. Kot najnižji v tihotapskih kategorijah se udeležujejo otroci od 10. do 14. leta. Ti opravljajo svojo službo po javnih lokalih. Tihotapec višje kategorije zbere nekaj otrok in jim razdeli po nekaj zavojčkov tobaka in cigaretnega papirja. Potem gre sam naprej in si najprej previdno ogleda lokal, če niso morda v njem finančni organi. Če vidi, da je zrak čiste, pošlje v lokal otroke, ki ponujajo tobak od mize do mize. Ko je zaloga razprodana, jim da tihotapec zunanje nove zavojčke, če pa otroke med razpečevanjem zaloti finančar, pa otroci ne vedo, za koga so prodajali tobak, tihotapec pa se med tem že izmuzne in posluje v kakem drugem lokal.

Male zavojčke tobaka prodajajo tudi ženske po mestnih hišah. Na ulici in na dvorišču vpijejo sicer: Sveža jajca, sveže maslo! — Gospodinj ali gospodarju, ki se zanima za blago, pa takoj razloži, da imajo tudi zavojčke najfinjšega tobaka in cigaretni papir. Če ženske naletijo po naključju na finančnega organa, se izgovarjajo kakor otroci po kavarnah. Tihotapec, ki zalagajo žene in otroke s tobakom, pa imajo v svoji službi po ulicah in po okrajih tihotapec-grostisti. Ti prevažajo tobak od producentov v mesta tudi z lepimi avtomobili.

Nesete tihotapske zvijače.
Tihotapstvo je težak posel, pri katerem je treba mnogo smelosti in fantazije. Vsek čas se ponavljajo nove tihotapske zvijače, ki pa morajo biti dobro premišljene, da prevarijo že vseh mogočih sleparij vajene finančne organe. Tobak v izdobjem hlebu kruha ali v votli leseni nogi kakaga invalida, v izpraznjenem trebuhu zaklane svinje, v vreči med žitom, vse to spada že med zastarele trike. Med novejšje zvijače spada n. pr. odeja, v katero je zavit bolnik, ki ga prevvažajo z navadnim vozom ali pa z železnico iz kake oddaljene vasi v mesto. V taki odeji je namesto vate najfinjši hercegovski tobak. Da je v mnogih hišah tobak viden v debele stene, da so pod hišami in celo pod njivami dolgi rovi z velikimi tovari tobaka, ne spada sicer med najnovejšje tihotapske zvijače, je pa vendarle uspešno za tihotapsko obrt, ker

finančni organi pač ne morejo niti pri vseh sumljivih posestnikih razkopati vseh njiv in zidov.

Zanimivo je tudi to, da gredo v zadnjem času po Bosni in Hercegovini gladko v denar vsakovrstni daljnogledi. Daljnogledi spadajo namreč med važno opremo tihotapcev, ki pazljivo motrijo kretanje svojih sovražnikov-finančnih organov. Kakor že rečeno, so tihotapci pri vseh medsebojnih tekmah in zavisti složni proti skupnemu sovražniku in če eden od njih pri kupcih v kakem lokal ali pa kje na visoki planini opazi finančne organe, opozori takoj na nevarnost tudi vse svoje tekmece.

Kako udomačen poklic je tihotapstvo, spričuje tudi dejstvo, da učitelji v šolah, ko vprašujejo deco po poklicu staršev, mnogokrat dobijo za odgovor: »Švercer!«

Tihotapci, ki prenašajo tobak preko hribov in planin na sever in na jug, tvegajo za male cene dostikrat svoje življenje. Tihotapstvo je sploh strast, ki postavlja življenje neštetoletno na kocko. V spominu je še strašna tragedija na reki Neretvi, kjer je neke burne noči utonilo 7 tihotapcev, ki so hoteli s svojim čolnom za vsako ceno na drugo stran. Na Neretvi se je tudi nedavno odigrala razburljiva igra z življenjem. Večja skupina tihotapcev se je blizu vasi Džajice zbrala na enem bregu razburkane reke, na drugi strani blizu vasi Spiljana pa so čakali tovariši, da bi prevzeli tobak.

Na vožnjo s čolnom ni bilo mogoče niti misliti. Reka je bila preveč razburkana in ni bilo brodnika, ki bi si upal v divje valove. Skušali so si pomagati z vrvmi, kakor so napravili to že pri mnogih hudournikih. Skupina na enem bregu pritrila vrvi na kamen in vrže kamen na nasprotni breg. Pomočniki kamen ulove in tako je preko reke napravljen most, ki ga tvorila ena sama dolga vrva. Na enem bregu pritrili vrvi visoko na drevo, na drugem bregu pa jo napno k tlom, tako da ima primeren padec. Po tako napeti vrvi spuščajo potem preko reke zavojce in vreče s tobakom. Eden od tihotapcev iz Džajice pa je skušal deročo reko tudi preplaviti na ta način, da se je pripel na vrvi. Plavanje je bilo strašno naporno in ko se je z vsemi silami boril za življenje in dospel že do sredi reke, so ga zgrabili tako močni vrtinci, da ga je premetavalo in sukalo s toliko silo, da se je možem na nasprotnem bregu vrvi iztrgala iz rok. Kaj kmalu se je odpeti vrvi sama zibala po valovih, ki so pogoltnili nesrečnega tihotapca...

Take in podobne tragedije vplivajo seveda z vsjo porazno močjo na preostale tovariše, ki pa v borbi za obstanek in v strasti, ki se pridružuje ljudem na prepovedanih poteh, kmalu spet tvegajo svoje življenje ter drug za drugim tudi storijo žalostno smrt, na njihova mesta pa stopijo nove moči, da ni nevarne igre ne konca ne kraja.

Mi smo pa od tam doma, kjer se solnce ne smehlja

Slika bede rudarskih otrok iz časa tkzv. »prosperitete« — Črna kava za večerjo in kosilo

Ljubljana, 29. julija.

Položaj v Trbovljah se je za nekaj časa olajšal. Na cestah pojo krampi in lopate, rudarji, ki so zaljubljeni v svoje eksponirano delo v jamah, se pomalec privajajo na novi posel. V soboto je občina delila brezplačno moko zaposlenim rudarjem in tako se vsak dan na drobno krpa beda v Trbovljah. Za odrasle ljudi je za silo poskrbljeno. Po rudarskih domovih je glede hrane in kuhe zmerom veljalo trdno načelo: za očeta mora biti, ko gre na št. O materah je znano, da si rade trgajo od ust, z njimi pa so že od nekdaj gladovali rudarski otroci.

Tako tudi dandanes kakor zmerom najtežja bremena padajo v revirjih otrokom na rame — zadnjič smo zabeležili, da je samo v trbovski občini okrog 3200 otrok zaposlenih rudarjev v takšni bedi, da so nujno potrebni javne pomoči — nam dokazujejo nekateri nadzve zgovorni podatki o življenjskem stanju rudarskih otrok, ki jih je na pobudo sedanjega dirigenta trbovskih slavčkov g. Šuligaja zbralo učiteljsko osnovno šole na Vodah jeseni leta 1928, torej v času, ko so trbovski revirji bili še sredi prosperitete. Teh podatkov doslej še nihče ni objavil, dasi vsebujejo neizkrpno, pa tudi vnebovpiječo gradivo o življenju rudarskih otrok.

O prehrani šolarjev na Vodah izkazuje zbrani material, da so delavski otroci v Trbovljah v dobri takoli zvane prosperitete po navadi večerjali samo: kavo, včas

belo, pogostokrat samo črno, včas nič. Nekaj povsem običajnega je, da je otrok od petka do petka dobival za večerjo: Belo kavo. Belo kavo. Belo kavo. Belo kavo. Belo kavo. Črno kavo. Črno kavo. Črno kavo. Nobena izjema ni bil v tem času otrok, ki je štiri dni zapored povžil od jutra do noči: zjutraj mako kave, dopoldne nič, popoldne kavo, popoldne nič, zvečer kavo. Črna kava za zajutrek je bila že v onem času prav razširjena med rudarskimi družinami, in kakor so jo pili očetje in matere, tako so jo pili mali otroci. V ostalem so v poletnih in jesenskih dneh, ko so siromašne grede dajale svoje pridelke, plantali: zelje, solato, peso, stročji fižol in pa seveda neizogibni krompir. Kot praznična jed je za rudarske otroke že od nekdaj veljal tako zvani »funster« — nekakšen knapovski praženec brez jaje in po navadi tudi brez sladkorja. To je v veliki meri hrana, ob kateri so trbovski otroci živeli v svojih dobrih časih.

Takšna prehrana je že tedaj izkazala katastrofalne posledice. Izmed 425 deklic na holi jih je 85,20 odst. tako zaostalo v rasti, da niso dosegle normalne višine (po Strazu), 77,68 odst. pa tako, da niso dosegle normalne teže. Izmed 439 dečkov jih je v višini ostalo pod normalo 84,50 odst., v teži 61,65 odst. — In zdrava teža, normalna višina sta prvi pogoj vsakega življenjskega napredka.

Tako govore številke iz l. 1928, iz starih, dobrih časov. Če bi naše šole danes

podvzele ponovno takšno statistiko, bi nas bilo pred številkami še vse drugače groza. Prav gotovo je, da bi pri vseh rudarskih otrocih glede teže dognala preiskava en sam rezultat: 100 odstotkov pod normalo. Zato pa mora biti najbolj budna skrb vseh naših odločujočih činiteljev, da brez odlaganja prisrsko na pomoč gladoječim rudarskim otrokom.

Smrt v Ljubevču

Lidrija, 28. julija.

Kdo, ki je bil kdaj v Lidriji, ne pozna čudovite skrite dolinice, na katero zaključuje se razprostrta prelepa ljubevčeva posestva? Ponosen rod biva tu in kar vas je starejših, gotovo veste za starega Ljubevčana, Kajetana Premroua pl. Premersteina, moža izrednega humorja, blagega srca in orjaške postave. Kdor ga je pobliže poznal v mlajših letih, gotovo pomni stisk njegove silne roke! Zdelo se je, da ne bi moglo nobeno, še tako težko breme upogniti njegovih močnih ramen. In vendar je klonil: sključen, sedemdesetletni starček stoji danes nad krsto tretjega sina... Prvega, Franca, uradnika pri glavarstvu, mu je raztrgala granata. Druga, Ivana, je uničila živčna bolezen, ki si jo je nakopal v strelskih jarkih. In zdaj je odšel tretji, Stefan, mladi ljubevčevski gospodar.

Veliki čebelnjak, prislonjen ob prisloni reber, je bil od nekdaj ponos Ljubevčanov. In prav ta je zahteval žrtve. Mladi gospodar Stefan je obiral roje na drevesu. Spodrsnilo mu je in padel je na tilnik tako nesrečno, da je po težkem, deseturnem trpljenju izdihnil. Bil je vzoren gospodar, ljubec sin in brat, skrben oče. Zapuščal vdovo in dva otročiča. Njegov zadnji brat, g. sodni nadsvetnik Kajetan Premrou-Premerstein živi v Jugoslaviji, je predstojnik sodišča v Logatcu. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Osuševalna dela na Sorškem polju

Skofja Loka, 28. julija.

Starološka občina, ki ji iniciativnosti za gospodarski napredek občanov nikakor ne gre odrekati, je pričela pod vodstvom prudenega župana Antona Hafnerja osuševati Sorško polje, s čimer se upa obnoviti do 7 kvad. km rodovitnega sveta, ki ga zamaka sedaj prav po mili volji potok Zabnica. Iz kreditov za javna dela so prva dela že izvršili in so regulirali Zabnico med vasema Zabnicno in Šutno, ki je zaradi razlivanja vode zlasti mnogo trpela in je bila znana kot zelo nehišenična. Velike zajede in krivulje so izravnali v ravno črto v dolžini več sto metrov, urečili so nasipe, zgradili so primerne prehode čez potok, zraven vsega pa še tako okusno uredili vso sosesčino, da ustvarja okolica vtis pravčatega parka.

Regulacijo nameravajo nadaljevati, čim bodo dana za to primerna sredstva. V drugi etapi bodo uredili vodno progno od vasi Zabnice do železniškega propusta in v nasprotni smeri do občinske meje. Ljudska konservativnost prvotno akciji ni bila naklonjena, toda sedaj žanje delo splošno pohvalo, ker vidijo ljudi, da je šlo samo za njihove koristi. Stremeljenja starološke občine je podprla z vsjo naklonjenostjo tudi banska uprava, ter je občina našla vrata povsod odprta. Regulacijska dela je vodil šef hudourniške sekcije inž. Strancar.

Še eno o Krnici

Kranjska gora, 28. julija.

Pregledoval sem zapiski občinških zborov in se jim opazil, da se je ustanovila naša podružnica SPD ravno pred 30 leti. Z otvoritvijo koč v Krnici bo združen lep ljubeli podružnice, ki je prvotno obsegala ves kranjskogorski okraj. V zadnjem času smo pa postali lokalni patriote in delamo v štirih grupacijah. Svoječasni načelniki in odborniki so sanjali o koči v Krnici, toda niso je zgradili. Ni to njihova krivda, pač pa slabi finančni strani.

Škoda, večna škoda smrti ljudi, ki so nam boscopolnikom in samosrajčnikom pred 50 leti pravili čudne, prečudne stvari o Krnici. Ako bi bil tedaj dečko vsaj deset let star in bi bil imel za podlago tako izobrazbo, kakršno nudi današnja šola, kaj bi vam danes vse ne povedal! Kje so tiste pekte-babe, katere ogrožajo planinski svet pod škričico in obejuje vsakega nepoklicanca s tobo kamenja, če se je bil predrznil prestopiti dovoljeno mejo? Kje so bedanci, ki so imeli pamno stražo pred vzhodom v Krnico? Kje so ko-zobrnici, kje divji mož? So še drugi slabi duhovi, imena sem pozabil, ki čuvajo kraljestvo Zlatogorja pred oskrunitvijo. To je bilo mnenje naših prednikov. Današnji svet je pa drugačen. Ne pozna strahov in gorskih duhov, katerih ne smeš buditi

Kdo enkrat uporabi SHELLTOL ta ne zahteva drugo

iz mrtvaškega spanja. Reakno goji gorški sport. Pridi v Krnico, tur imeš na razpolago! In če boš po dolgi poti izmučen in se boš vlekel v hladno senco skromnega borovca, tedaj boš zasnel krasne in romantične sanje o bedancih, pehtah, Zlatogoru in belih ženah. Videl boš procesijo naših starih pastirjev in očancev in vsaj za kratke trenutke boš prestavljen v stare, dobre čase, prestavljen boš v alpski svet, poln tajnstva in zagonetk. — Morda boš pa sanjal druge sanje, morda premeš v teh sanjah poljubček od krasotice, ki bo slučajno v Krnici in bo na delo markirana z bajnimi barvami. Zbudil se boš, razočaran boš, kajti ni te poljubila gorska vti, marveč diš moderne kulture, ki ne spada v gorski svet.

Ako preživiš večer v Krnici, potem boš gledal solnčni zahod, takoj nato pa žaritev, ono prekrasno barvo, ono zlato, katero prestavi planine v neprimerno bajnost. In ko gledaš v tej žaritvi Krnico, boš pozabil, da si človek, pozabil boš zemске tegobe in tvoj duh bo želel le kvišku! To je Krnica!

Čitaj knjigo dr. Kugyja! V Krški steni sta bila s pokojnim Karabinič denaturiran Spirit, v katerem so bili namočeni broši in sorodni žuški. Nista odločila po preji steklenice, dokler jima niso začeli kebrti ščegotati ustnice, a takoj nato so se pričele blodnje: Reševale ekspedicije, turisti, prijatelji, pastirji — vsi so jima prihajali na pomoč, le žal, da je bila to le optična prevara in zaskočena v Steni sta celo noč zaman pričakovala rešitve. V jutru se jima je šele posrečil prehod iz mogočnega kuloarja v Krnico. Govorim o Krnici, ki je izhodišče brezštevnih tur v letnem času, kaj pa je Krnica pozimi, to bo poglavje zase.

Še na nekoga ne smem posabiti, ko govorim o Krnici. To je moj ljubljeneec in tovariš, moj Argus. Videl ga boš v nedeljo 6. avgusta pri otvoritvi koč. Smrček ima pomazan s pompejansko rudoč barvo za markacije. Tudi njegov košati rep ima enake sledove. Vse to si je napravil v Kr-

nici pri markaciji poti proti Krški steni. Vidi, da je moj kuža veleturist in da je ta havhav premagal že marsikatero turo, doživljal tudi že marsikatero neprijetno dogodbo v naših gorah, toda zadnje čase je njegova najljubša pot — v Krnico! Župan Lavtižar.

Nova žrtev Mure

Gor. Radgona, 29. julija.

Ni še minilo 15 dni, odkar je Mura ugrabila življenje dveh mladeničev, že zahteva nove žrtve. V četrtek 27. t. m. so ugrabili deroči valovi 35letnega Jožefa Korošca, delavca iz Počje pri Gornji Radgoni. V spremstvu dveh tovarišev se je popoldne podal na breg nevarne Mure v bližini Lutvercev, da se v neznanosti vročini teh dni vsaj nekoliko ohladi. Ker so mu je zdel Mura v starem rokavu manj nevarna, je tu skočil vanjo. Zadel pa je ravno na nesrečno mesto, kjer je voda izredno globoka in tudi deroča. Ker ni bil dober plavalec, je kmalu omagal ter se začel potapljati. Ko sta ostala dva tovariša opazila nevarnost, je eden, ki se je čutil boljše plavalec, prisrsko na pomoč. Potapljalci se Korošec se je pod gladino reke oprl rešitelja tako močno, da je ne le bila nemogoča rešitev za Korošca, temveč se je še reševalec komaj rešil iz valov. Ti tragični primeri naj bodo rosen opomin vsem kopalcem, da ne pohajajo v Muro na onih mestih, kjer jim tok in globčina reke nista znana.

Še ena tragična smrt. V občini Gamitca, sodni okraj Lipnica v Avstriji, je bil nedavno aretiran 41letni gonjač živine Anton Medved, pristojen v Jugoslavijo. Iskal ga je neko sodišče zaradi pomevbe. Orožniška patrulja ga je oddala čez noč v občinski zapor občine Gamitca. Ko ga je orožništvo naslednje jutro hotelo odvesti k sodišču v Lipnici, ga je našlo v zaporu obesnega na naramnico, privezane na železni križ v okna.

Kmetijski vestnik

Likvidacija potujoče kmetijske razstave

Dne 28. t. m. je »Modri vlak« zaključil svojo 50dnevno turnejo po dravski banovini in 26. t. m. se je izvršila likvidacija te razstave v Ljubljani, ker »Modri vlak« pojde za nekaj časa v popravilo v Beograd, od koder se bo napotil v druge še ne prepotovane banovine na jugu.

Ker je vsa potujoča razstava ali potujoča kmetijska šola državna akcija, je bila vsa uprava potujočega vlaka po dravski banovini v rokah dravske banovine, in zato je tudi komočno likvidacijo vlaka obavila ona pod predsedstvom načelnika kmetijskega oddelka g. inž. Zidanška, v največji moči ministrijskih odposlancev višjih inspektorjev g. Nemčanina, Gorojeviča in Kraljeviča, ter vseh ljubljanskih sodelavcev pri tej razstavi.

Is poročila ravnatelja modrega vlaka g. inž. Sedarja, ki je vodil vlak na vsaj turnej, posnemamo, da je bilo vseh obiskovalcev v dravski banovini 116.353. Od teh 78.402 odraslih, večinoma kmetovalcev, ter 1429 učiteljskih moči, kar znači izredno visoko število; ostalo pa odpade na šolske otroke, vojaške itd. Plačanih vstopnic po 2 Din je bilo 60.296 v znesku 120.592 Din, čeprav se je razlagalo za kmečko ljudstvo nekaj prostovoljni prispevek. Naš kmet je pa ponosen in je kdaj današnji mizeriji radevolje krivolo 2 Din za dobro stvar. Brezplačnih vstopnic je bilo oddanih le 16.664, ki so odpadle večinoma le na šole in vojaštvo.

Potemkater je posejli »Modri vlak« v dravski banovini vsak 8 prebivalec. Najboljši obisk izkazujeta mesti Maribor s preko 4000 in Celje ter Dol. Lendava s enakim številom obiskovalcev, dočim pride Ljubljana na 4. mesto, čeprav je stal vlak tu 2 dni, a drugo le po 1 do pol dneva. Dokaz pač, da se je za to razstavo zanimalo po večini kmečko ljudstvo. Dnevni obisk je znašal skupno povprečno 2197 oseb.

Povsod je bil lep sprejem, izreden pa še v Litiji, Mokronogu in v Kranjski gori. Hvale za to gre vsem sreškim in gostajnim načelnikom ter občinskim upravam, kakor tudi vsem sreškim kmetijskim referentom, od katerih delovnja je bilo mnogo odvisen povojen obisk s strani kmečkega ljudstva.

Vseh predavanj, ki so bila združena s to potujočo šolo, je bilo preko 105 s udeležbo preko 10.000 poslušalcev. Predavanja v kmetijskih občinah so bila povsod dobro obiskana, povprečno po 100 poslušalcev, čeprav je bil za ta, v nekaterih krajih prav neugoden čas (majno delo na polju), a zanimiva tema (vsebin), posebno praktično razkazovanje kapunjenja in sklopično predavanje je tvorilo splošno atrakcijo, tako da so prišli tudi v tem pogledu vsi udeleženci na svojo račun.

Od strokovnih knjig, ki so se v vlaku oddajale, je bilo razprodanih skupno 9634 komadov za preko 36.000 Din, od teh največ brošure »Kmetijstvo dravske banovine«, in sicer okroglo 6000 in »Gozdarstvo« 1050 komadov. Prodanih je bilo tudi nekaj načrtov, in sicer za kumike 300 in za hleve 80, ter za gojitev kozoči 281 komadov. To kaže veliko zanimanje tudi za kmetijskeje.

Skupni dohodki turneje so znašali okroglo 161.000 Din in tako preostane po odčitku vseh stroškov za potovanja, prejemov, nakup raznih dopolnilnih predmetov, reklamno itd. okroglo 40.000 Din. a prebitek se bo uporabljal za uvedbo drugih kmetijskih zadev, združenih s to potujočo razstavo.

Is vsega je razvidno, da je potujoča razstava, kakor je g. poročevalec sam poudarjal, dosegla popoln uspeh, razbistila je marsikatero preuranjeno negativno predodločilo. V več krajih se je baje izrazil želja, naj bi vlak dlje časa ostal, kar pa iz prometne tehničnih ozirlov nikakor ni šlo, niti ne za par ur razkoška. Vse se je pač točno začelo in vse tudi točno, brezhibno končalo. Zelezniški prometni urad je jako skrbno sestavil vsu turnejo »Modrega vlaka« in zato ni bilo nikjer niti najmanjše zapreke, za kar se je izrešila Direkciji posebna zahvala in priznanje.

Končno naj omenimo še, da je ob danovine določeno darilo (velik plug) prejel kmetovalec g. Ivan Mravljak v Vuhredu kot stotistični obiskovalec v dravski banovini, ki pa je plug podaril ondostni kmetijski podružnici v splošno uporabo. Tudi lepo in častno znamenje skupne kmečke vzajemnosti. Fr. Gombač.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Pot ob dalmatinski obali

Gruž—Dubrovnik—Lokrum

Ni je na vsem potovanju ob dalmatinski obali svetlejšje ure od one, ko se daleč od Korčule nizdol blizu Dubrovniku. Vsa mirna hrepenenja popotnikov na ladji so združena v veselo pričakovanje, kdaj se bo tam dol za oglom pokazal Gruž, dubrovniški pristan, Petka na desni, trdnjava visoko zgoraj na hribu... Narava sama skrbi za lepo uverturo v dubrovniški paradiz. Ze smo mimo šipana in Lopuda, utonilo je za nami sokolje naselje Trsteno, zadovoljni zremo v visoki Orjen (1895). Plovemo blizu ob obali. Breg sam je belkast, obrušen, tu in tam močno izpodjeden. To skalovje ni videti krhko, odporno je, kljubujejo. Ali morje, ki se tod preliva v širokih pretokih med otoki in celino, ima včas ostro nabrušene zobe. In ko se umiri, je spet blago, božajoče, v najpopolnejšem skladu z veličastno harmonijo, v kakršno je priroda postavila Dubrovnik.

Bolj in bolj je obala zelena, celj gajj raste v hrib, sila učinkovite so temne skupine cipres, polno je gostega grmlja, zelena vseh odtenkov. In zdaj pa zdaj se nam pokaže posamična idila. V majhnem zatonu precejšnja vili sredi cipre in oljk. Ne vemo ji imena. Videti pa je, da ima polno gostov. Pravkar se izkrcavajo iz velike motorke. Gotovo so se pripeljali z lepega popoldanskega izleta. Morda iz Dubrovnika. Morda so posetili tiste otociče, ki samevajo vsak zase v rajski tišini: Sv. Andrej, Kolodcep, Daksa nesrečnega imena... Lapad s svojim bujnim vrhom Petko je

ves na soncu. Tihodremljajo v popoldanskem snu njegove vile in hoteli, zasenčeni od obilnega eksotičnega drevja. Zato pa je polno življenja v pristanišču, v Gružu. Tujski promet, kakor bi ga želeli videti v vsakem našem pristanišču. Na potnike in letoviščarje vam čaka pred ladjo cela garda hotelskih uslužbencev in postreškov. Napolnijo se tramvaji in avtobusi. V naglem poletu zdirjajo po lepo asfaltirani cesti navkreber proti Dubrovniku, na Lapad ali kam drugam v okolico avtomobili, da je med prahom hudo skromnemu potniku, ki jo peš ubere iz Gruža proti Dubrovniku, zgolj zato, ker moče biti prikrajšan za prekrasni pogled z vrha klancu na neskončno sinjino Jadranskega morja.

Radovednemu povpraševalcu o znamenitostih Dubrovnika se zdajle gladko izmuzne, prosto po Prešernu: »Naj pevec drug lepoto popisuje... Vseh superlativov se počasi otrese, ko se pohlepe, da vendar ne bi nikjer ničesar zamudil, naklobuštraj po trdih kamentih dubrovniških tléh. Tako se utrudil kakor da si ves dan služil težkemu plugu. Dubrovnik vara. Ni velik in kmalu se ti zdi, da si ga vsega objel in ujel vase. Pa ko se ponovno vrneš vanj in prebrehde vse njegove ulice in se potrudis tudi v okolico, glej: kar si že kdaj videl in spoznal, ti je vedno lepše in pomembnejše kar pa najdes novega — bodi že v senci knežjeve dvorca, okrog sv. Vlahu in v drugih cerkvah, ali v najtišjih ulicah in na tankih promenadah ob morju — vse samo krepkeje riše v tvoji duši prelesto sliko,

ki vstaja v tebi kakor bela legenda.

Gospodki Dubrovnik je bil nekoč glava republike, danes je po vzdevku Nemov kralj Jadrana. Vse leto je ljubljen in občudovan. Ali vendar se tudi zanj pričena prava sezona šele s pozno pomladjo. Njegova zimaska praznovanja — zlasti še veličastna proslava patrona sv. Vlahu — privajajo mnoge goste. Toda pravi občudovalci ga vendarle hočejo videti v zlatem ornatu solca. Takrat, na prelomu pomladi in poletja, ko je morje umirjeno in so se dubrovniški parki odeli z razkošnim cvetjem v plašču najtemnejše zelenine, takrat je podoba Dubrovnika na skalovju, ki si iz stoletja v stoletje pere noge v sinjem morju, očarljiva. Letos, pravijo, se je sezona

zlasti razmahnila. Hoteli in pensioni so došli dobro zasedeni od letoviščarjev. Največ vrveža pa najašo na dubrovniške ulice nešteti izletniki, ki posamič ali v skupinah kapljajo dan za dnem semkaj iz vseh koncev sveta. Tako je zlasti v prvih večernih urah Dubrovnik podoben čebelnjaku, čigar šumenje mirno prisuškuje starinska trdnjava Lovrjenac in morje tam spodaj.

Ali veste, kaj lepšega si utrujen razgledovalec ne more poželeti, kakor izlet na Lokrum. V malem dubrovniškem pristanišču, ki po svojem obsegu in starinskosti res ni primerno za drugo kakor za majhne ladje — in ladnice, vas čakajo pripravljeni motorni člani. Čudovito privlačno moč imajo. Greš tam mimo in na prvo povabilo ti stega, ki ureja in vodi ves ta maloizletniški promet, cepneš v čoln. Čim je poln, zabni motor in v nekaj minutah prerezemo rahlo valovje in stopimo na peščena tla gostoporskega Lokruma. Ne prizigaj tedaj cigarete! — je prva zapoved. Ne ogražaj te dragocene prirodne zakladnice, kakor ji ni enake ob vsem Jadranu! In obenem: Ne skruni samemu sebi ozračja, ki je kakor balzam! Pogej, peščena pot te vdan vodi sama skozi gaj, ti pa se ves prevzet od tišine zdaj pa zdaj radovedno oziraš, ali nisi morda zašel na tej edini poti... In strmiš in pokašas med vsejeverj navzgor proti razvalini, ki se skriva na vrhu. Pa se spet razgleduješ po morju, proti Kuparskemu zalivu in doli proti Cavatu, kjer se na gričku vrh potopljenege mesteca v solnce svetliha Račičeva grobnica... Ptič, ki zaščebeta na veji, ti je takoj najmilejši drug.

Da je Lokrum državna last, prebereš s Metka, ko moraš tik pred vzhodom v pravi park plačati vstopnino. Nekdanji samostan je danes državno dečje letovišče, ne daleč stran so postavili še nekatere paviljone. Tu ima deca, boleehna na pljučih, zares paradiz. Bujna vegetacija, kakor ji enake ni kmalu kje v Evropi, osvaja ne samo s čudovitim pestrim izborom eksotičnih rastlin, marveč zlasti še z opajajočim vonjem, ki neverjetno blažilno lega na pljuča. Tu so vam celi rondoji lovorja, ograini oleandri, temne ciprese, k temu še močno polnopolnje zelenje gosti grmi pušpanja. Zadržljivi gledate palme v cvetju. Prekrasno je obilje gartrož in lilij. Za močan kontrast cvetju zopet groteskni kaktusi, dokler na samostanskem dvorišču na lepem ne ostrmite pred oranžnimi drevesi, ki so še ohranila pozni sad na veji, da so vzradostila otroke od prihodu v kolonijo...

Po alejah, mimo paviljonov in lepo obdelanih vrto, ki omogočajo koloniji lastno gospodarstvo, nas vodi tih šetnja na rob otoka, kjer se je nas skritimi razpokami silnih čeri utjelo morje v veliko tanojo. Naj zunaj na odprtem Jadranu divja vihar ali naj se le pohleven veter poigrava s drobnimi valovi — tu znotraj je Tihomorje zares tih, umirjeno. Ta mir, ta spomin ponesee s seboj v večerni, sumeti, bohotni Dubrovnik. In še dalje; s seboj v življenje. —dr.—

Pristopajte k „Jadranski straži“!

Izlet k Savici — pred sto leti

Ob zatonu sonca: Bohinjsko jezero leži pokojno...

Do srede preteklega stoletja je bila planinska turistika v naših krajih še v povojih. Prvi, ki se je bil povzpel na vrh Triglav, je bil ranecelj Lovrenc Willonitzer iz Stare Fužine (l. 1778.), za njim pa Baltazar Haquet (v l. 1779. in 1782.). Naš Valentin Vodnik, tedanji kurat na Koprivniku, se je bil v družbi grofa Hohenwarta povzpел le na pobočje Triglava, brčasa na Mali Triglav (1795), oče slovenske turističke, kanonik Valentin Stančič, pa je zavzel vrh Triglava l. 1808. Sledili so še drugi podjetni gorolazci: kaplan Ivan Dežman (1809), praški botanik Franc Sieber (leta 1812.), stotnik Bosio (1822.), koroški fužinar Franc pl. Rosthorn, nemški geognost Kristijan Keferstein (1828.) i. dr. Vse te tuje in domače »alpiniste« so vodili ali spremljali na njih drznih vzponih domačini Bohinjci, ki so kot planjarji ali lovci dobro poznali vse gorske steze, prehode in dostope.

Letos dne 19. julija pa mine sto let, odkar je dospel na vrh Triglava ljubljanski mestni zdravnik dr. Mihael Tušek, ki je to svojo zanimivo hojo opisal v tedanjem edinem inteligenčnem glasilu »Illyrisches Blatt«, letnik 1833., seveda v nemškem jeziku. O Tušku vemo, da se je rodil pri Sv. Lenartu na Martinjevo vrhu nad Železniki l. 1803. ter da je bil ko razborit mlad inteligent član Čopovega prijateljskega kroga. V IV. bukvičah Kranjske Čelice (leta 1833.) je objavil dva prevoda iz nemščine: Schillerjevo elegijo »Mladenč pri potoku« (Der Jüngling am Bache), dobro znana zadnja dva stiha:

Raum ist in der kleinsten Hütte
Für ein glücklich lebend Paar.
Je poslovenil takole:

Ljub'mu z ljubico prostora
Dost' najmanjša hiša dá.

in Bürgerjevo zbudljivo romanco »Cesar in opat« (Der Kaiser und der Abt), ki je bila tedaj uradni cenzuri v hudo spotiko.

Tušek je bil v družbi svojega stanovskega tovariša dr. Rajmunda Melzerja in uradnika Ilirske dohodarstvene uprave Vincenca Seuniga odpotoval dne 15. julija iz Ljubljane. Brčasa ga je mikalo, da bi spotalo viden svojo domačo Selško dolino. Zato so iz škočje Loke krenili ob Selški Sori navzgor ter so istega dne na večer dospeli v Sorico. Naslednjega dne so preko Sorške planine prišli v Bohinj ter so se udomili v Srednji vasi (v Stari fari) pri gostoljubnem župniku Kumru. Srednja vas naj bi jim bila izhodišče za hojo na Triglav. Prej pa so hoteli pogledati še Bohinjsko jezero in že takrat sloveči slap Savice.

Dne 17. julija se je obetalo lepe vreme, Tuškov sošolec iz gimnazijskih let, kaplan Kankel, ki naj bi bil vodnik, je opravil v cerkvi sv. Janeza pri jezeru ob 6. uri zjutraj mašo, nakar so se, dobro preskrbljeni z brašnom in vinom, vkrcali v lahko ladjo, z žebli zbito iz desek. S seboj so vzeli dva domačina, da sta veslala in da sta jim pozneje služila kot nosača.

O vtiskih in dožitkih na tem izletu naj pripoveduje Tušek sam:

»Jezero je eno uro dolgo, pol ure široko ter je po meritvi rajnega kanonika Clementinija na dveh mestih po 40, na nekaterih po 30 sežnjem globoko, torej mnogo globlje kakor Blejsko ali Cerkniško jezero. Če ne piha veter, vlada na jezeru in okraj njega svečana tišina, le iz kraja, kjer izvira Savica, čuje popotnik bobnenje slapa. Sicer pa nismo čuli drugega glasu kakor iz visoke daljave glas kukavice. Opazili smo planinskega orla, ki se je od ene gore preko jezera do druge na drznih krilih počasi prepeljal.

Najlepši prizor pa nudi mirna jezerska gladina. Na njej vidiš vso slikovitost okolice v najdivnejših barvnih otenkih. Zlasti se odraža v njej zelen z neko ljubkostjo, ki se ne da popisati. Tu vidiš dvojno nebo: eno nad seboj, drugo pod seboj, da se ti zdi, kakor da ploveh pristo v avobodnem božjem ozračju. Levo na bregu opaziš cerkev sv. Duha v tihi samoti. Če spoznaš in sredi jezera pistolo, čuješ dvokraten jako močan odmev in večkratnega, manj razločnega. Vzrok temu pojavu je iskati v tem, da se odbija zvok od golih apnenjskih sten, ki so na dveh nasprotnih bregovih jako strme ter se na nekaterih mestih kar navpično gor do oblakov vzpenjajo. Čvrsta veslača sta lahko ladjo gnala, ča je po vodni gladini kar letela. Vendar smo šele čez eno uro pristali pri izlivu Savice. Tu smo vstopili v samotno, divjo krajino. Le nekaj senikov priča, da pride v to dolino vendar včas človek. S kamenjem posuti travniki, bukove in smrečje se mejnjavajo z neplodnim svetlo sivim prodovjem, ki se venomer z gor dol siplje. Pot do t. zv. Male Savice je, če odstejemo majhne vzpetine, vseskozi ravna in zelo kamnitna, a za hojo in ježo dokaj zložna.

Ko prideš po preprosti brvi čez Malo Savico, hodiš dalje po jako strni stezi skozi bukov gozd skoraj pol ur vkrabej. To stezo so pred nekaj leti na več mestih izboljšali s tem, da so na več mestih napravili stopnice. Kjer se pričena prav težavna strmina, na mah obstane — na cilju svojega pešačenja. Pred seboj opaziš v pečino pritrjen in s strešico zavarovan spomenik iz belega marmorja. Pokojnik baron Ziga Zois ga je bil dal v čast nadvojvodi Janezu izklesati v Bohinjski Bell ter ga vzlic znatni teži semkaj prenesti. Tušek navaja nato latinski napis, posvečen spominu nadvojvode Janeza, ki je tu pri izviru Savice kot geognost raziskoval alpski apnenec v juliju l. 1807. Ta plošča je še dandanes prilično dobro ohranjena. Pisatelj nadalje omenja, da je napis zelo trpel po zlobi nekega planjarja in da je ves kamen pokrit z imeni oseb, ki so ta

kraj posetile, vendar se čitajo med njimi tudi imena oseb, ki o Savici niso nikoli niti sanjale, kaj še, da bi jo bile videli.

»Pred kamenom stoji miza, krog nje pa je ograja s klopmi. S pristojno hvaležnostjo se ljubitelj prirode spominja onega, ki je dal to opremo napraviti. Vendar bo kmalu bolj kazalo, da bi je sploh ne bilo, zakaj nje lomljivo stanje vedno bolj preti, da si bo tu kdo nogo zlomil ali da se mu pripeti še kaj hujšega. Izmed rastlin, ki jih je tu opazil: navaja: Campanula linifolia, Gentiana pannonica, Erica vulgaris, Gypsophila muralis.

»S tega mesta se najbolje pregleda slap Savice. Visoko gori iz gole skoraj navpične stene privreva na dan ter pada 35 sežnjem v globino s strašnim šumom v majhen tolmun (Tršek dostavlja v oklepaju domače ime: jerin), vsa se peneca in nad 20 korakov naokoli pršča. Okoli devete ure, če sije sonce na razpenjeno valovje, se vidi ob njem lepa mavrica. Potnikom, ki jih vodi v to krajino želja, da bi občudovali preprosto vzvišeno prirodo v vsej njeni krasi ter prisluškovali njenemu učinkovanju, svetujem, da naj v to namen porabi vselej le zjutranje ure. Tako se jim užitek podvoji. Razen kristalne čistote vode mora zbuditi pozornost nizka stopnja njene toplote. Zakaj toplomer, ki je kazal pri spomeniku v senci 19 stopinj R, je padel nad vodo v tolmunu v malo minutah na 6 stopinj. Če si vzameš te vode v usta, se ti zazdi, kakor da imaš sneg ali led v ustih. Zato svetujemo, naj se je nikari preveč ne pije. Zlasti velja to onim, ki imajo kako težkočo v prsih.

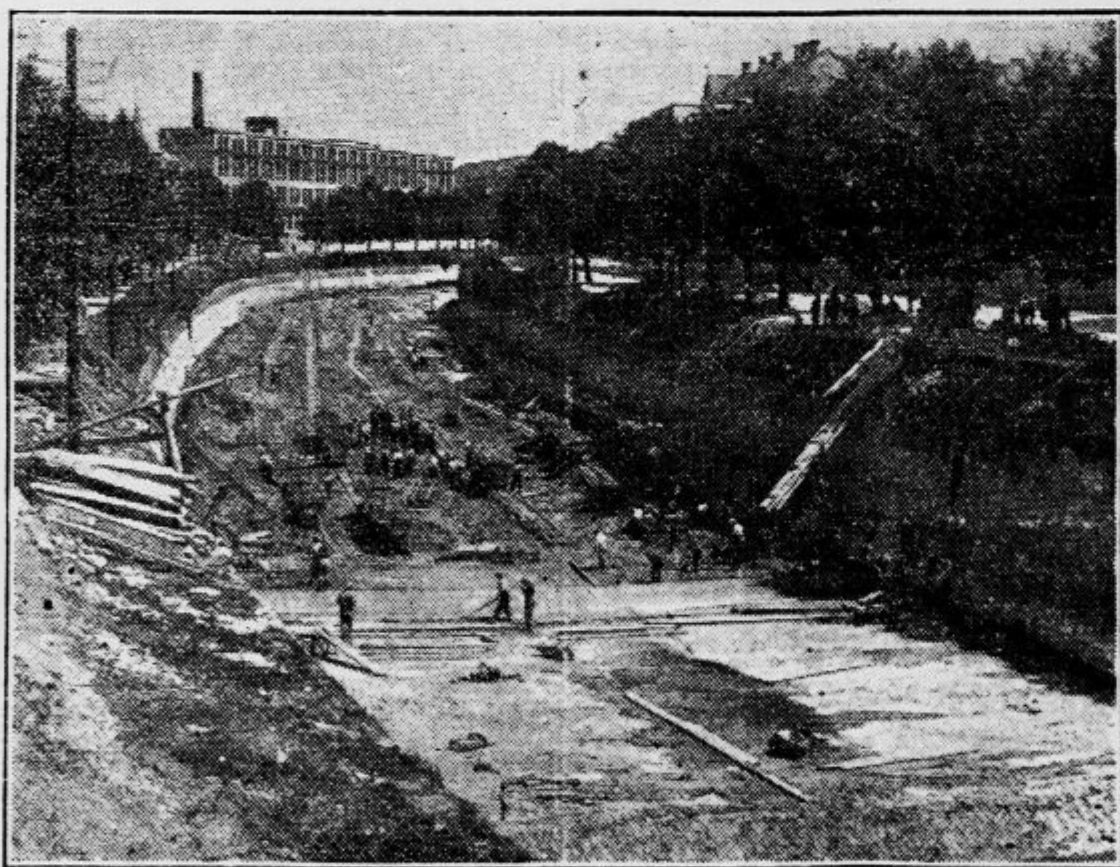
Solnce in NIVEA CREME * OLJE

Uživajte svoj prosti čas na zraku in solncu, kadar le utegnete, toda vzemite vedno seboj NIVEA! Naglo boste zagoreli in opasnost solnčarice je domala odstranjena. Toda nikdar se ne solnčite z mokrim telesom, temveč ga vedno prej natrite. NIVEA KREMA učinkuje v vročini prijetno ohlajajoče, v hladnih dneh pa varuje NIVEA OLJE pred premočnim ohlajenjem.

NIVEA se ne da nadomestiti niti ponarediti, ker vsebuje, kot nobeno drugo sredstvo za negovanje kože, Eucirit.

NIVEA je poceni: krema Din 3.50, 6.—, 12.— in 25.—

Regulacija Ljubljance spet napreduje

Po zadnji ponesrečni stavki dela v Ljubljanci spet normalno napredujejo. V primeru, da ostanje vremenske prilike tako ugodne, kakor so zdaj, tudi dalje, bo dno kljub vsemu pravočasno zbetonirano. Stroji za mešanje betona so postavljeni zdaj, ko dopušča prostor, na obeh bregovih. S tem je sipanje betona v strugo zelo pospešeno. Treba pa se je v tem pogledu vsekakor ravnati na izkop, ki je zaradi ozke struge nemalo otežkočen in more odkopavati le določeno število delavcev. S stroji bi se dalo tudi to delo pospešiti. Vendar strojev ni in se je treba zadovoljiti z ročno silo. Ljubljanska gradbena družba je napela vse moči, da pride Ljubljana vendar že do pravičnega odтока ekskrementov. Betoniranje struge, kakor kaže slika, naglo napreduje že od Zmajskega mosta dalje.

Poletno življenje v gornjesavski dolini

Mojstrana, 29. julija.

Sezona je na višku, letoviščarjev je precej, a upamo, da se pridejo. Računamo, da jih bo kljub zapornosti sezoni vsaj toliko kot druga leta. Za obisk letoviščarjev je Mojstrana dobro pripravljena. Poleg dobre in cenene postrežbe, dobrih in čistih prenočišč, nudi naš kraj krasne solnčne izprehode po naših divje romantičnih gorskih kotlinah in ture po velegorjih, kjer v podnožju bobni zelena Bistrica in smaragdno zelena Radovna.

Seveda nam manjka še marsikaj, a težki časi, ki nas tarejo zlasti pozimi, nam onemogočajo napraviti marsikaj, kar sami vemo, da nam je nujno potrebno. Treba bo, da si čimprej uredimo primerne šetališče, tenišče, športni prostor, predvsem pa nujno potrebno kopališče. V veliki meri je odvisen uspeh turizma od smotrane časopisne propagande. Pogled-

Slap kakor tudi vsa bližnja pokrajina očituje nekaj lepega in vzvišenega, kar se v taki obliki strnjeno ne da izlepa kje drugje videti. Zares se moramo čuditi, da se še ni našel slikar za to krasoto. Hiše, svetilnice, palače vidimo vsak dan na slikah, najkrajših Stvarnikovih del, ki jih vendar vsak človek občuduje, pa ne dobiš slikanj na pogled.

Od tu in drugega razgleda kakor nazaj na Bohinjsko jezero in na gorovje, ki ga oklepa. Sprejaj pa se dvigajo nebotične, nedostopne stene. Utegnil bi kdo misliti, da je tu na stotine nadstropij drugo na drugem nagrmadenih. Na temi in za temi pečinami se širi po Hacquetovem popisu (prim. Wester, Hacquet o Bohinju, življ. in svet, 1931, str. 58) šest ur dolga dolina. V to dolino se da po pečinah plezaje dospeti po stezi, ki jo poznajo le divje kuze in njih lovci. V tej dolini se nahaja sedmero jezer; iz enega baje izvira Savica. Namenili smo se bili, da bi do tja prodrli, toda družba ni kazala volje za to, ko je zrla donebne stene pred seboj, da bi se po njih vzpenjala. Morali smo odnehati in to planinsko partijo prepustiti drugim ljubiteljem grozotnih pokrajin in opazovanje in občudovanje.

Tako smo se, še večkrat oziraje se na gole apnenjske stene, vrnili v Srednjo vas. Z naivno preprostimi, treznimi besedami je za prirodne krasote dovzetni mladi razumnik orisal svoj izlet k Savici, ki jo je tri leta pozneje (1836) Prešeren pesniško ovekovečil v svoji romantični alegoriji »Krst pri Savici« in ki je bila prej že Vodnika navdušila kot čudodelni Kastaljijski studenec, da ji je posvetil pomembne stihove:

»Grem visoko pit Savico,
lepih pesmi hladni vir,
mojstra pevcev na zdravico
naj mi teče ta požir.«

Zares je v tisti dobi, ko še niso poznali turistične v današnji bohotni obliki, priroda s svojim nenakazanim licem nudila umstveno in srčno izobraženim ljubiteljem neskaljene urice duševnega užitka. Takrat je bila prav pokrajina ob Bohinjskem jezeru v svoji prvobitni nedotaknjenosti še pravi pravcati prirodni park, sveti gaj, da se je potnik počutil v njem kakor v tiho veličastnem svetišču, čigar »arcanum«, tajinstveni tabernakelj, mu je bil šumni slap Savice. Samotnega potnika takrat še ni motilo brizganje lokomotive, ne zoprho hupanje avtomobilov, niso ga vabili pod streho udobno urejeni hoteli, niso mu barvne lise na deblih in skalah kazale strme steze na Komarčo ali drznih vijug vojaške poti proti Bogatinu: krajina je živila še v deviški prvotnosti. Ali more biti današnji človek v preurejeni prirodi deležen tako globokih dožitkov in trajnih vtiskov, kakršne so doživljali predniki pred sto leti?

W.

Naši avtomobilisti na Dolenjskem

Preteklo nedeljo so člani Avtokluba iz Ljubljane in nekaterih ostalih naših krajev napravili prvi svoj skupni izlet na Dolenjsko.

Izlet je najlepše uspel, prebivalstvo jih je pristrčno sprejelo, avtomobilisti pa so bili vsi izredno zadovoljni z lepoto Dolenjske.

Krona izleta je bila prava zaščitnica avtomobilistov, sv. Kristofa v Novem mestu. Naši dve sličici kažejo park avtomobilov v dolenjski metropoli in proslavo sv. Kristofa pred novomeškim magistratom.

Umrli je mož...

Matevža Krušiča iz Zelene jame ni več...

Kakor je ravno te dni klonilo zlato žitno klasje po Ljubljanskem polju v naročje žanjic, tako je tudi on, sin ljubljanskih

ravnin, zadet od kose krute neizprosne Morane, omahnil pretekli petek v naročje matere zemlje. Četudi je bolehal že skoro leto dni, je vendar še do predzadnjega tedna osebno vodil svojo skrbno urejeno mesarsko obrt ter svoje, z vztrajno pridnostjo pridobljeno lepo, veliko posestvo. Bil je eden izmed onih delavnih in značajnih mož, katerih vrsta se vedno bolj redi, a se za nje le težko najde nadomestilo. Za njim žaluje neotolažljiva soproga ga. Julija in globoko raztuženi sin edinec Ivan.

Toži se po njemu pa tudi njegovim številnim prijateljem in znancom, širok slovenske domovine. Užaloščen se poslavlja od njega močanski občinski odbor, ker je izgubil z njim svojega zvestega člana in svetovaleca. Kako je bil blagi pokojnik vsestransko priljubljen in spoštovan, so izpričale trune kropilcev, ki so se zgrijale okrog njegovega mrtvaškega odra. Njegova poslednja pot v okrilje Sv. Križa se je pa v petek zvečer ob žarkih zahajajočega solca sprememila — sprično nepregledne vrste — od blizu in daleč prihitelih pogrebcev, v pravcato žalno manifestacijo, kakršne Zelena jama še ni videla. Naj blagi mož sladko počiva v semljih domači; Čast njegovemu spominu!

Izpremembra v vodstvu štaba dravske divizije

Zadnji čas je Ljubljana zaradi premestitev po službeni potrebi izgubila nekatere posebno ugledne in popularne višje oficirje. Tako je polkovnik Jovan Cvejič, po-

Podpolkovnik Jovan Sokolović

veljnik 40. pp. Triglavskega, odšel v Sisak za vršilca dolžnosti komandanta pehote vrške divizijske oblasti. Nadalje je odšel njegov pomočnik polkovnik g. Adolf Kitar za komandanta l. pp. v Vranju. V kratkem bo zapustil Ljubljano vrli sokolski delavec, artiljerijski polkovnik g. Ljuba Novakovič, ki je imenovan za komandanta samostojnega artiljerijskega divizionarja v Valjevu. Takisto izgubimo komandanta mesta, priljubljenega brigadnega generala Dragomira Popoviča, ki v pričetku septembra odide v Beograd.

Važna izpremembra se je zadnje dni izvršila tudi v samem vodstvu štaba dravske divizijske oblasti. Dosedanji načelnik štaba podpolkovnik g. Jovan N. Sokolović

Henko

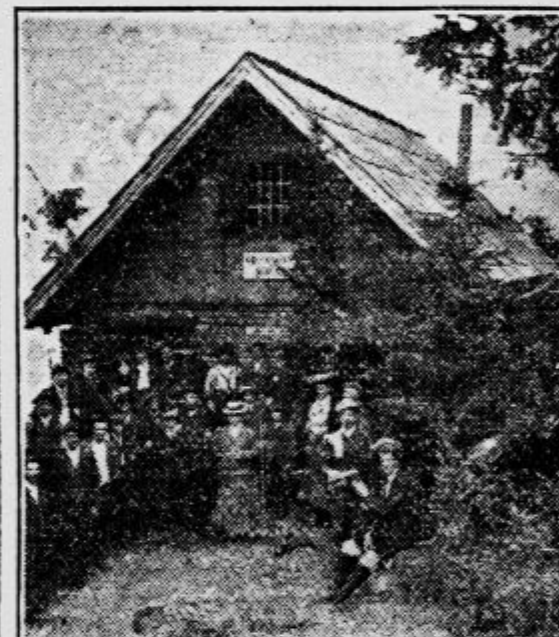
Henkel-jeva soda za pranje in čiščenje je za namakanje perila neobhodno potrebna. Henko odloči vso umazano ter Vam prihrani trudopolno predpranje. Pazite vedno na ovitek z znakom leva.

vič, ki si je kot junaški oficir in najprijetnejši družabnik v teku svojega petletnega bivanja v Sloveniji pridobil izredno širok krog prijateljev in se je tudi temljito spoznal z vsemi posebnostmi in lepoto slovenske zemlje, je pravkar zapustil Ljubljano in nastopil svoje novo važno in odgovorno mesto v vojnem ministrstvu. Za načelnika štaba dravske divizije smo dobili njemu vrednega naslednika generalštabnega podpolkovnika g. Svetozara Orloviča, ki je bil do nedavna naš vojni ataše v Tirani, zdaj pa je prišel v Ljubljano iz vojnega ministrstva.

Otvoritev Roblekovega doma na Begunjski

Danes bo otvorjena nova planinska postojanka na Begunjski. Njeno sliko smo

priobčili preteklo nedeljo. Današnja slika pa predstavlja otvoritev stare Vilfanove koče dne 19. julija 1908 ob zelo slabem vremenu. Takratne otvoritve koče se je udeležilo komaj kakih 100 planinarjev in planinaric.

DR. SLIVNIK

do 20. avgusta 1933 ne ordinira.

8463

Stara šišenska cerkva

ob Celovski cesti na odcepu poti v Zgornjo šiško služi že dolgo let za nekako ropotarnico. Cerkev stoji na prijaznem kraju in je dovolj prikupna, da bi jo bilo škoda podreti, čeprav se v njej ne bero maše. Mestna občina namerava v kratkem cerkvo prenoviti in tudi bližnji okolici primerno urediti. Že izgotavljeni načrti mojstra Jože Plečnika nam jamčijo, da dobimo na tem kraju intimen arhitektonski kotiček, ki bo v okras temu delu mesta.

Med neštetimi

ponesrečenci

Jutrovega nezgodnega zavarovanja ni bilo niti enega, kjer bi od Zavarovalnice »Triglav« izplačana zavarovana vsota po Din 10.000.— ne pomenila za preostale veliko, če ne vsega. Naročite »Jutro«, zagotovite svojemu podnoro.

NAZNANILO

Viljudno naznanjam ocaj. damam in gospodom, da odprem s 1. avgustom v Ljubljani v Gajevi ulici (palaca Zalaznik) konfortno in higijensko urejeni

DAMSKI IN MOŠKI FRIZERSKI SALON

v katerem bodem izvrševala vsa pod to stroko spadajoča dela, moderne ondulacije, barvanje las, manicuro in lepoto masazo.

Da ustrezem cenj. posetnikom vsestransko, bodem zaposlila samo prvovrstno osebje. Skrbela bodem za splošno higijeno in hitro postrežbo.

Se priporoča in prosti za obilen poset

8558

SALON „ELLY“ — Elly Marinčič.

Domače vesti

• Nova imenovanja na univerzi kralja Aleksandra. Za privatna docenta na filozofski fakulteti sta imenovana antropolog pripravnik pri Higijenskem zavodu dr. Božo Škerjot ter asistent pri Zavodu za meteorologijo in geodinamiko dr. Oskar Reja. Na Juridicni fakulteti je imenovan za privatnega docenta odvetniški pripravnik dr. Gorazd Kušej. Za asistenta na tehniški fakulteti in inž. Josip Kesselring. Odpuščen je iz državne službe asistent pripravnik dr. inž. Črtomir Nagode.

• Dva velika shoda JNS se bosta vršila 6. avgusta v konjiškem okraju in sicer prvi v Vitandju ob 7. zjutraj, drugi pa v Konjicah ob 9. dopoldne. Obeh shodov se udeležijo ministri za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj ter več narodnih poslancev. — Sreska organizacija JNS Konjice.

• Za proslavo 100 letnice osvobodjenja v Knjaževcu, ki se bo, kakor smo že javili, vršila 2., 3. in 4. avg., je prometno ministarstvo udeležencem dovolilo 75 odstotni popust pri železniških voznikih.

• Jugoslovanske združenje za mednarodni mir je bilo ustanovljeno v Beogradu in je njegov predsednik vseučiliščni profesor Vlada Georgijević. To združenje je sekcija Mednarodne unije za mir ter bo na kongresih unije predstavljalo našo državo.

• Angleži se zahvaljujejo za gostoljubje. Angleški admiral Thurn, poveljnik prve eskadre križark, je ob odhoda iz Sušaka poslal obitenskomu predsedniku Ružiču pismo, v katerem se v imenu posadke zahvaljuje za prisrčno gostoljubje. Podobno pismo je poslal tudi sreskemu načelniku Markoviču. V tem pismu se posebno zahvaljuje za prste karte, ki so jih dobili častniki in mornarji ob svojih izletih na železnici, da jim je bilo omogočeno spoznati lepote naše domovine, zlasti pa divnih Plitvic.

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
najugodnejši nakup oblek
površnikov in vseh sportnih oblačil

• Službeni list dravske banovine od 29. t. m. objavlja pravilnik o razdaljah zgradb v mesilih in trgih od posebnih zgradb in drugih naprav ter razne objave iz Službenih Novin in o pobiranjih raznih trošarin.

• Za parobrodno zvezo z Grčijo, ki jo je zaradi splošne krize nameravala ukiniti Jadranska plovidba, so se zavzela združenja trgovcev v Splitu in Šibeniku in spitijska Zveza Industrijev. Predstavniki teh organizacij so menjala, da nam je ta zveza, ki sicer v splošni depresiji ni aktivna, potrebna za pozneje in tudi zaradi Soluna, preko katerega se vzdržujejo zveze z Južno Srbijo. Vključje krizi grški trgovci še vedno naročajo razno blago, zlasti drva, in bilo bi škoda, če bi se morale te zveze vzdrževati preko italijanskih pristanišč. Na parobrodni zvezi z Grčijo so poleg jadranskih pristanišč zainteresirani tudi južnosloboški kraji.

• Obvestilo železniškim upokojencem — članom bolniškega fonda. Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije sporoča železniškim upokojencem: Na večerjani seji oblastnega upravnega odbora humanitarnih fondov je upravitelj odbor sklenil pritožbo proti povišanju prispevka upokojencev na 3 odst. odstopiti Centralnemu upravni odboru bolniškega fonda v Beogradu v rešitev, ker je povišanje prispevka sklenila Centralna uprava. Vsem upokojencem ki so člani bolniškega fonda, svetujemo, naj pošljejo takoj upravi bolniškega fonda posebno izjavo, da ostanejo še nadalje člani bolniškega fonda ob dohodnem 1,5 odst. prispevku, ker smatrajo odlok Centralne uprave o povišanju prispevka za nezakonit, ker je za povišanje prispevka kompetentna edino glavna skupščina. O nadaljnjih ukrepih bomo upokojence pravočasno obvestili.

• Boda naših izseljencev v Južni Ameriki. V kratkem bo prišel v svojo staro domovino predsednik organizacije naših rojakov v Bu. os. Airesu Vico Tadić, da organizira pomožno akcijo za naše rojake v Južni Ameriki. Velik del naših izseljencev živi v hudih stiskah, ker so se v Južni Ameriki že pred nastopom splošne krize ustavila mnoga velika podjetja. Akcija, ki jo bo pokrenil Vico Tadić, stremi v prvi vrsti za to, da bi se oskrbela sredstva za povratek onim rojakom, katerim nudijo revne domače še vedno več, kakor pa nesiroma in tudi zelo skromni zaslužki v tujini.

• Velika vročina je zajela vse pokrajine naše države, najvzmetnejša pa je ob morju ter v Južni Srbiji in Hercegovini. V petek je bilo v Podgorici v prvih popoldanskih urah celo v senci 36 stopinj Celzija. Takrat je bila temperatura v Ljubljani 30, v Sarajevu, Kraljevu, Nišu, Prilepu 31, v Skopju, Vranju in Štipu 32, v Peči 30, v Mostaru 34, v Zaječaru 30, v Caribrodu pa 30. V Zagrebu vlada že par dni prava tropična vročina in se prenapolnena vsa savska kopališča. V petek so celo v gorjem delu mesta v senci beležili 40 stopinj Celzija.

• Dobeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno izboljšanje črevesa brez vsakega napora. Mnogostevnilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvica, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni boleznijo zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

• Puškar Pošinger iz Užice, o katerem so v domnevah neke tragične nesreče neke beograjski listi poročali, da je še bolan izginil iz nekega sarajevskega sanatorija, je po potvrditvi istih listov živ in zdrav ter je vso bolezen in tudi svoj odhod iz sanatorija uprizoril sam s pomočjo svojega sina in svoje hčerke, da bi se otresele svoje — žene. Pred leti je g. Jakob Pošinger zaradi poznejše svoje žene, mlade Tee Orovičeve prišel navzkriž s svojo družino, sedaj pa se je s svojim sinom, ki mu je v zadnjem času pomagal v tovarni, baje zarotil proti svoji soprogini ter se odpravil od doma, da bi med tem izvedel ločitev zakona.

DR. ISAJEVIČEVO
TUBA MILO

je priznana najboljša in najbolj higijenska toaletna mila, je edino mila, ki štiti in ohrani vašo kožo in polt svežo in prožno. Patent. domači proizvod. Dobi se v drogeriji Adria in Gregorič. Cena tube Din 6.—, 8420

• Židovska kolonija v okolici Bitolja. Židje, ki prebivajo v Beogradu so še v začetku letošnjega leta začeli akcijo, da bi se v sedanjih težkih gospodarskih razmerah, ki so povzročile hude ekonomske skrbi in brezposelnost tudi v židovskih vrstah, ustanovila kolonija za židje iz Jugoslavije, ki se nahajajo v težkih razmerah. Akciji beograjskih židov so se takoj pridružili tudi soplemenjaki iz Zagreba, Sarajeva in drugih krajev. Odbor akcije je dobil od ministra za kmetijstvo že zagotovilo, da se bo v Južni Srbiji v okolici Bitolja ustanovila kolonija, kjer bo našlo zaščito okrog 60 židovskih rodbin. Tudi velike mednarodne židovske organizacije so obljubile kolonistom svojo pomoč.

• Slovenski prevod »Marije Antoinette« izšel. V založbi Tiskovne zadruge bo jutri izšla knjiga, ki ima vse odlike, da si bo takoj osvojila vsakega pozornega čitatelja: namreč slovenski prevod mojstrskega spisa Stefana Zweiga »Marija Antoinetta«. V tem življenjskem delu, ki je po vsebini roman, po obliki pa zgodovinski esej, je sloveči pisatelj pokazal ves čar svojega sloga in vso ljubeznivost svojega pripovedovanja. »Marija Antoinetta« je Zweigov najnovejši spis in pomeni v marsičem višek njegovega literarnega ustvarjanja. V tej zrell in sočni knjigi je avtor opisal s nedosežnim viševnetjem v žensko dušo in v dobo pred veliko francosko revolucijo življenjsko zgodbo nesrečne hčere cesarice Marije Terezije, poznejše francoske kraljice Marije Antoinette. Pričkal je njeno življenje in njen povprečni ženski značaj od zorne mladosti preko njenega razkosnega življenja na dvoru solonskega kralja tja do temnih, strahu polnih in in za njo čedalje strahotnejših mesecev, ko se je dvignil in razvil vihar velike revolucije. Zweig se ni ustavil pred največjim intimnostim njenega življenja, izbral je vse javne in skrivne dokumente, preiskal vse razpoložljivo gradivo in je tako ustvaril sijajen življenjski portret, obenem pa mogočno silko njegovega časa, z obema velikima nasprotnikoma: razkosno rokovala in z besnim divljanjem prevratnih sil. Opis zadnjih mesecev kraljičinega življenja in njene smrti na morišču je pretresljivo dramatičen in bo vsakega čitatelja globoko ganil. Mimo lahko rečemo, da take knjige še nismo imeli: z njo smo dobili vzor zgodovinskega življenjskega, ki je obenem razgiban in napet kakor najboljši roman. »Marija Antoinetta« je lepo poslovenil Fran Albrecht. Knjiga je okusno natiskana in opremljena po načrtu inž. arh. D. Serajnika. Šest portretov na posebnih prilozhah krasi to v vsakem pogledu lepo izdajo trajne vrednosti. Skoraj 600 strani obsegajoča knjiga stane broš. 100 Din v platno vezana 125 Din in v polusenju vezana 140 Din. Dobiva se pri »Tiskovni zadrugi«.

• Izleti s odprtimi avtobusi. Izletnike opozarjamo na dnevne izlete s odprtimi avtobusi, ki jih prireja Zveza za tujski promet, in sicer: vsak ponedeljek na Vršč, Ljubelj ali pa k izviru Krke, vsak sredo na Jezersko, v Rogaško Slatino in na Bizelsko, vsak četrtek v Logarsko dolino, vsak petek v Belo Krajino, v Horjul, vsako soboto v Županovo jamo, na Cerkljsko Jezero ali Bakar na Jadranu, vsako nedeljo v Logarsko dolino in na Dolenjsko. 5. in 6. avgusta na Koroško, 13. do 15. avgusta na Veliki Klek (Grossglockner), 6. avgusta na Ljubelj. Zahtevajte prospekte pri Putniku. Pozivamo zainteresirane, ker je za Koroško samo še nekaj prostorov na razpolago, da si takoj rezervirajo sedeže.

• Izletna vožnja na Sušak 1. in 2. avgusta. Odhod izpred hotela »Stara pošta«, Kranj ob 4. zjutraj, kavarana »Evropa« ob 5. uri dne 1. avg. Cena vožnji za osebo 180 Din. Povratek 2. avgusta zvečer. Prijave poslati na avtopostelje J. Gorčkan, Trzin. • Pravda o rudniku Završje pred varaždinskim sodiščem je vedno bolj zapletena in bo trajala še precej dolgo, ker se zaslišujejo množični rudarji, ki so bili udeleženi pri podjetniških, tožitelju Poznanoviću in obtožencu Daskaloviću. Sodišče skuša dognati z zasliševanjem teh prič, kakšni so bili odnosi med kompanjonoma, dokler se še ni vedelo, da predstavlja rudnik Završje toliko vrednost. Neki bivši rudarji so že izpovedali, da sta se podjetnika pred ocenitvijo tega rudnika prav dobro razumela in da ni nihče slutil, da bo prišlo med njima do sporov zaradi lastniških pravic. Tožitelj kakor tudi obtoženec zavračata neprijetna pričevanja, češ, da so plačana in izsiljena. Pri tej veliki pravdi so revni rudarji v silni zadregi, ker se vpliva na nje od obeh strani na razne načine. Nekaj važnih prič je morala sedaj poiskati policija in jih privedi k razpravi. Rudarji pripovedujejo, kako so jih advokati obeh strank na-

govarjali k pričevanju. Rudnik Završje je do spora zaposloval okrog 200 delavcev in je znašala njegova dnevna kapaciteta 5 vagonov premoga.

• Steklenice za vkuhanje sadij, v katerih se razpečava odlično hranilno sredstvo Ovomaltina, so vedno bolj v rabi. Vrste takih steklenic z vkuhanim sadjem so že po svoji zunanosti okras vsake domače shrambe. Cena navadnih velikih ovovov Ovomaltine je 56 Din, enaka količina Ovomaltine v stekleni posodi pa stane 60 Din in se tako za razliko od 4 Din dobi pripravna in lepa steklenica za vkuhanje sadij.

• Prehlad je vedno neprijeten, posebno nadležan pa je v poletnem času, ko človeku vzame toliko okrepčil in veselja. Vseku prehlajenje je lahko zelo nevarno in, če se zanemari, ima vedno tudi hude posledice. Poleti, ko človek ne pazi tako kakor pozimi, so vse nevarnosti še večje, in je treba, da se takoj ob prvih znakih prehlada ljudje poslužujejo znanih Aspirin tablet »Bayer«, ki zanesljivo obvarujejo pred vsemi posledicami prehlada. Pazite na zaščitno znamko — križ »Bayer«.

• Opozarjamo cenj. občinstvo na današnji oglas prodaje manufakturnega blaga pri tvrdki Mara Ramovš, Ljubljana, Tavčarjeva ulica (prej Sodna ulica) št. 2, I. nadstropje.

• Hladnik na električni, plinski ali petrolejski pogon. Elektrolux, Ljubljana, Mestni trg 26-1.

• Obledelo obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Relch.

• Na dopustu in počitnicah čitamo Karla Maya iz Cirilove knjižnice v Mariboru.

Iz Ljubljane

u. Proslava 25 letnice smrti septembrskih žrtov Lundra in Adamca v Ljubljani. Oblastni odbor Narodne obrane priredi s sodejstvom vseh nacionalnih društev proslavo 25 letnice smrti septembrskih žrtov Lundra in Adamca dne 17. septembra 1933. Sestanek vseh sodelujočih društev bo sklican v najkrajšem času.

u. Jubilej g. Jojopa Kopčar. Zdrav in še vedno delaven dopolnil danes g. Jojop Kopčar, pisarniški ravnatelj Delavske zbornice, 70 let svojega delavskega gibanja povečnega življenja. Ljubljani je rodom iz Kandije pri Novem mestu. V mladih letih je služboval pri južni železnici na Krašu in na Tirolskem, zaradi udejstvovanja v delavskih organizacijah pa je bil l. 1895. odpuščen iz službe. Po prevratu se je iz Trsta preselil v Ljubljano in je bil kot zastopnik socialdemokratske stranke član ustavotvorne skupščine, eno razdobje pa tudi poslanec redne narodne skupščine. Pri Delavski zbornici deluje od njene ustanovitve. »Empatičnemu delavcu« možu želimo še mnogo let.

u. Družinske slavlje. G. Karl Ramth, poslovalca veletrgovine Ant. Krisper, in njegova soproga Julija sta praznovala te dni svojo srebrno poroko.

u. Opozarjamo, da se letošnji šentjakobski sejmi, ki ga priredi šentjakobska krajevna organizacija JNS, ne vrši kakor lanske leto »Na Osoljah«, temveč na senčnem vrtu gostilne »Pri Ljorcu« na Sv. Jakoba trgu. Ob 9. dopoldne se prične nagradno streljanje, ki se zaključuje ob 23. s razdelitvijo nagrad. Ob 15. pa se prične ljudska veselica z godbo, srečolovom, šaljivo pošto itd. Ker je čisti dobiček namenjen za zopetno obdaritev siromahnih otrok, priporočamo, da se občinstvo te tradicionalne prireditve udeleži v veliki meri.

u. Šentjakobsko pevsko društvo vabi prijatelje lepega petja na svojo vrtno veselico, ki bo danes popoldne ob priključitvi šentjakobske žegnanja na senčnem vrtu g. Marenceta na Dolenjski cesti.

u. Zruženje gostilniških podjetij v Ljubljani javlja sklep občnega zbora s dne 18. t. m., da bo Zruženje ugovarjalo vsake ustanovitve novega buffeta ali točilnice, ker za to ni podana prav nikakr krajevna potreba in ker je resno ogroženo redno gostilničarstvo, ki preživlja najtežje je čase. Dotični, ki bi nameravali ustanoviti

Kopalci in turisti!

Uporabljajte 153

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE ZA SONČENJE. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

FOTOPOTREBŠČINE

kupite

kar najugodnejše v DEGERLIJI KANC, Nebotičnik in židovska ulica.

2½ odstotno

hipotekarno posojilo

za odplačilo dolgov sem prejel od Hranilne posojilnice »MOJ DOM« v Ljubljani, Tyrševa cesta 31-I.

Kot član zadruge »MOJ DOM« vsakemu pripravljamo pristop, ker je to res najidealnejša pot za razbremenitev posestev in hiš ter za zidanje lastnega doma. 8509

Pohleven Pavel,
Ljubljana, Cesta v Mestni log.

Dr. Igor Tavčar

Dr. A. Konvalinka-Tavčar

ne ordinira od 1. do 16. avgusta. 8554

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če jo popije vsak dan zjutraj na tešče, lagodno mlo izboljšanje črevesa.

Za mlado in staro je poskrbljeno z znanim prvovrstnim

RIO—SLADOLEDOM

Posebna specialiteta zdravilna črna kudo, jeruzalemcen, cvček, rizing. Na razpolago mrzli in topli prigrizek.

AVTOMATSKI BUFFET, LJUBLJANA, Selenburgova ul. 4. 8495 Telefon 2863

NOVI VINODOLSKI

Prijubljeno rodbinsko kopališče na gorjem Jadranu z tepini in prostornimi plažami. — Dolgo obrežno šetalništvo s prekrasnim parkom in moderne vile. Izvrstna voda in električna razsvetljava. Dnevni izleti po kopnem in morju, tenis igrišče in razvit plavalni in ribarski sport. 176

Vod je mnogo, ah —
le ena sama je

RADENSKA VODA!

To je naravno čista, gorsko sveža voda, prepojena s najrazličnejšimi zdravilnimi solmi. Pije jo vsak, kdor se hoče s dobro prebavo in zdravilnim tekom ohraniti mladostnega. Z Radensko zdravilno vodo si teži željo vsak, kdor hoče združiti dobro s zdravim! 8437

viti vinotoč ali buffet, se na to oozarjajo, da se potem ne bodo mogli izgovarjati, da niso bili o tem obveščeni in so imeli zaradi tega katerekoli investicijske stroške. Zdrženje gostilniških podjetij v Ljubljani: načelnik F. Kavčič, tajnik Bežek.

u. Organizatorno-propagandni odesk Saveza jugoslovanskih emigrantskih združenj v Ljubljani vabi emigrante in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo velikega emigrantskega tabora, ki bo v nedeljo 6. t. m. v Črnomlju.

u. Društvo »Tabor« vabi člane in prijatelje, da se v nedeljo 6. t. m. polnoštevilno udeležijo velikega emigrantskega tabora v Črnomlju.

Prijatelji dobre kapljice

najdejo miren kotiček za prijeten pomenek

v bifeju »Pri Ivanu«

Aleksandrova cesta 5 (dvorišče), kjer bodo vsak čas postreženi tudi z okusno pripravljanimi mrzlimi in gorkimi jedili.

K obilnemu posetu se priporoča
8552 IVAN SENICA.

u. Društvo »Soča« priredi na željo članov v nedeljo 6. avgusta celodnevni piknik v senčnem gozdu blizu Tomačevega tika ob bistri Savi. Poleg užitka godnega hlada, bo tudi dovolj zabave kakor: krogljanje, kartanje, telovadba, godba za ples in kopanje. Istotako bo za lačni želedec tečna in izdatna hrana pripravljena istotam, za željo pa zaborna in prvovrstna kapljica — vse skoraj zastonj. Udeleženci tega piknika so naproseni, da se javijo za nesežljivo do srede večera bodisi pri tov. Ivanciču, Selenburgova ulica, ali pri tajništvu Gledališke ulice 7-III. in tudi pri tov. Batjelu, Karlovska cesta 4., zaradi zadostne priprave jedi in pijače. Geslo za 6. avgust naj velja: celodnevni piknik na prostem zraku v Tomačevem gozdu.

u. Črno in belo danes na Ljubljani! Vse, kar leze in gre se bo zbiralo danes na Ljubljani. Vabijo se že vse družbe medsebojno, kajti redke je tisti, ki ne bi hotel preživeti na zeleni vodi dan veselja in užitka. Za razjane na Ljubljani se ne navdušuje samo mladina, marveč tudi očka in mamica, ki se hoče potabavati ob pogledu na pestro sliko zdravja in moči, kar kažejo naši utrjeni in izurjeni člani in črne. Tudi očka in mamica se hoče obladiti v prijetni vodi, se pozabiti na olnu ali tudi zares in poljeto v plesu ob zvokih »Sloce«. Oh, saj je samo to ime vplje po složnosti in zakonski zvestosti. Za bolna srca je poskrbljeno že z vodo samo, saj je znano, da vsebuje Ljubljanska obilico zdravilnih smol, ki jih sproti sprejema od banjanskih zelišč. Kdor se ne bi mogel navdušiti za iskanje zdravja in dobre volje v vodi, bo našel vse, kar mu manjka, na mizah.

u. Članom »Soče« je v kopališču na Ljubljani proti legitimaciji mižana pristojbina za polovico. Kabina velja 3 Din. »Soča« se gospelj Tinci za naklonenost toplo zahvaljuje.

u. Pevsko društvo Krakovo-Trnovo priredi dne 13. avgusta v Kolesiji na vrtu gostilne Slova veliko ljudsko veselico. Na programu bo poleg pevskih točk in srečolova še veliko druge zabave in presečenj. Zato naj je deviza vseh prijateljev društva: dne 13. avgusta vsi v Trnovo!

u. Pri Pečnikarju v št. Jakovu ob Savi bo danes in jutri žegnanje, na kar opozarjamo prijatelje Pečnikarjeve hiše, ki je znana Ljubljancem po dobri kuhinji in pristni kapljici. Avtobusne zveze od 15. dalje s Krekovega trga.

u. Tatovi ob vodah. Med kopalno sezono so zopet pričeli delovati tatovi, ki preže ob bregovih vseh vod na ugodne

PROTI SONČNIH PEG? ORISOL CREME!

Kdor želi se po proslavi v tihem miru oddahniti, k Slamiču naj se odpravi, tam shladi se in nasiti!

Telefon 33-87.

Srčkana Magda Schneider v veleopereti

V dvoje je lepše

Prekrasni naravni prizori s francoske rivjere!

Danes ob 5., 7. in 9. uri;

jutri ob pol 9. uri.

Halo! Pride! »PARDON, GOSPODICA«

GENE. 30. 8. 6. 5. 4. DIN

Krema za raziranje

„LA TOJA“

edinstvena na svetu!

Cena tubi Din 18.—

Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Zobni atelje Ivan Radovan

LJUBLJANA, Selenburgova 4

do 6. avgusta ne sprejema 8402

Iz Celja

u. O davčnih vprašanjih je predaval v torsk zvečer davčni upravitelj M. Zumer na sestanku podružnice Društva jugoslov. obrtnikov v spodnjih prostorih Narodnega doma. Predavatelj je podrobno in stvarno obravnaval vse vrste davkov, ki pridejo v poštev za obrtništvo, razložil je način računanja davkov in izpolnjevanje darčnih prijav za pridobitno in pojasnil, na kakšne instance je treba vlagati pritožbe in v katerih primerih se te pritožbe ugodno rešujejo. Izpovedno in poučno predavanje je bilo le srednje obiskano. Med obrtništvo bi moralo biti pač več zanimanja za taka predavanja.

u. Sokolske okrožne tolene v odbojki bodo v nedeljo 6. avgusta: ob 15. v Braslovcah za savijske in šaleške okrožje, po prihodu jutranjih vlakov na Zidanem mostu za Zgornje Posavje, dopoldne pa v Rajhenburgu za Spodnje Posavje. Prvaki okrožji se bodo jeseni v Celju udeležili skupnih tekem za župnega prvaka.

u. Nove uradne ure na policiji so od 31. t. m. do 1. oktobra določene od 7.30 do 13.30.

u. Žrtve nesreč. V Zabukovci pri Šalci je stala triletna rudarjeva hčerka Ana Petrovičeva v petek poleg svojega strica, ki je cepil drva. Dečica se je z roko preve približala sekiri. Stric je samohitil, slučajno zadel s sekiro dečico na levico in odsekal otroku prst. V petek je stopil 9 letni dečevljarec sin Franc Lubej v smarjeti pri Celju na nek ožropljo in si prerezal deeno stopalo. V četrtek je padel 9 letni sin trgovskega pomočnika Dobrovič Veber na Ostrožnem pri Celju s kozoila in se težko poškodoval v križu. Vsi trije po nesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

Zobozdravnik

dr. Stane Vrbovec

ne ordinira do 16. avgusta.

u. Samo do 3. avgusta je čas za nabavo srečk drž. razredne loterije za zadnji razred. Srečke si nabavite takoj v podružnici »Jutra« v Celju.

Iz Maribora

u. Veliko manifestacijsko zborovanje JNS v Mariboru odgode. Z ozirom na velike cerkvene svedočnosti ob ustoličenju novega lavantinskega škofa g. Dr. Tomažiča na praznik 15. avgusta se nameravajo veliko manifestacijsko zborovanje JNS na Glavnem trgu ne bi moglo vršiti in je zato odgode na nedoloten termin.

u. Krajevna organizacija JNS za V. mestni okraj sklicuje v torek 1. avgusta ob 20. v gostilni »Pri Viharcu« sestanek članov, dne 3. avgusta pa bo istotam ob 20. občni zbor te krajevne organizacije.

u. »Mariborski tedenc«, ki bo od 5. do 15. avgusta 1933., bo imel naslednje prireditve: 1. Razstave: 1.) Tujsko-prometna razstava (kulturni in socialni razvoj Maribora in okolice). 2.) Velika sokolska razstava (uspehi in razvoj Sokolstva v južni Stajerski zadnjih 20 let). 3.) Velika lovski razstava. 4.) Razstava narodnih noš in vezenin. 5.) Vrtinarska razstava. 6.) Vinarska razstava (pokušnje Stajerskih vin). 7.) Kuncerejska razstava. 8.) Paviljon mariborskih umetnikov. 9.) Paviljon sportnih trofej mariborskih društev. 10.) Paviljon »Jadranske trgovine«. 11.) Revija mariborske industrije, stroje in obrti v obliki prispevkov za veliko reprezentančno efektno loterijo, ki bo v zvezi z legitimacijami za obisk »Mariborskega tedna«. — II. Gledališko-dramske predstave (na slikovnem Rotovškem trgu pred starodavnim rotovščem). — III

Gospodarstvo

Na poti k vsedrjavni organizaciji trgovstva

Kakor znano, je Srpsko trgovačko združenje že pred meseci pričelo akcijo za ustanovitve centralne organizacije vsega trgovstva v naši državi. Konkreten povod za to akcijo je bil znani zakonski nalet o pobijanju draginje, ki je bil lani po kratki debati sprejet v Narodni skupščini. Ker je bila velika nevarnost, da se prične zopet novo nepotrebno preganjanje trgovcev, ki jim je danes že zaradi hude medsebojne konkurence onemogočeno vsako izkoriščanje konsumenta, so odločno nastopili beograjski trgovci, ki jim je uspelo, da je senat zavrnil zakonski nalet. Ob tej priliki se je znova pokazalo, kako živo potrebna bi bila vsedrjavna stanovska organizacija, ki bi lahko nastopala v imenu vsega jugoslovenskega trgovstva.

Srpsko trgovačko združenje se je zaradi ustanovitve take organizacije obrnilo na vsa trgovska združenja v naši državi. Tudi Zveza trgovskih združenj v Ljubljani je prešla osnutke pravil. O priliki poseta predsednika beograjskega združenja v Ljubljani je Zveza trgovskih združenj priporočala, da bi se najprej izvedla organizacija združenj po banovinah, odnosno zborniških področjih, nakar bi se le banovinske zveze združile v centralo. Zahtevo ljubljanske zveze je Srpsko trgovačko združenje osvojilo, zato je akcijo usmerilo na ustanovitve banovinskih zvez. V Zagrebu so pripravljala dela za ustanovitve zvez trgovskih združenj za vsako banovino že v teku in je pričakovati, da bo akcija kmalu dovela do zaželjenega cilja.

Pa tudi v Beogradu so po inicijativi Srpskega trgovačkega združenja priprave za ustanovitve zvez že toliko napredovale, da je bil te dni osnovan poseben odbor, ki ho za 26., 27. in 28. avgusta sklicati kongres trgovskih združenj. Temu kongresu bo odbor predlagal konstituiranje Saveza trgovskih združenj v Beogradu. Odbor je sklenil, da se ta zveza ustanovi za področje beograjske Trgovske zbornice in za nekatera dele področij sosednih zbornic. V odboru so zastopani predstavniki 16 doslej po novem obitnem zakonu osnovanih obveznih trgovskih združenj.

Ustanovitve Zvez trgovskih združenj v Beogradu bo tudi slovensko trgovstvo z zadovoljenjem pozdravilo, saj pomeni ta zveza velik korak na poti k ustanovitvi centralne stanovske organizacije vsega jugoslovenskega trgovstva, kajti čim bosta ustanovljeni zvezi v Beogradu in Zagrebu, bo za mnoge misliti na ustanovitve take vrhovne vsedrjavne zveze.

Osamosvojitve od inozemstva glede čevljev in usnja

Ze o priliki obravnave podrobnih podatkov o našem uvozu v prvem letošnjem četrtletju smo ugotovili, da se je naš uvoz čevljev letos dočela ustaviti. Sedaj ob nam na razpolago že podatki o uvozu v prvem letošnjem polletju, ki nam v primerjavi z ustreznimi podatki za prejšnja leta) nazorno kažejo, kako se je v kratkem času položaj dočela spremenil. Naš uvoz čevljev iz usnja je v prvem polletju zadnjih 8 let gibal takole:

	v tonah	v milij.
I. pol. 1931	138	27.5
I. pol. 1932	52	5.9
I. pol. 1933	1	0.2

Dočim smo se v prvem polletju 1931 izdali za uvožene čevlje skoro 28 milijonov Din, je letos ta nota padla na petih 200.000 Din, kar praktično ne pomeni nič. Zanimivo je pri tem, da smo ta praktični presek uvoza čevljev dosegli brez kakršnegakoli povišanja uvoznih carin ali drugih omejitev. Tudi ne moremo tega povzeta v celoti pripisati prenehanju uvoza čevljev iz Češkoslovaške zaradi otvoritve Bačove tvornice v Jugoslaviji (v Vukovaru), kajti tudi uvoz čevljev iz drugih držav, ki je zadnja leta predstavljal eno četrtino vsega uvoza, je padel praktično na ničlo. Naša domača produkcija se je zadnja leta zelo zboljšala in pocenila, dočim se je v zvezi z oslabiljivjo dinarja podražil uvoz, tako da inozemsko blago ni več konkurenčno.

Zanimivo je tudi, da smo se zadnja leta močno osamosvojili tudi glede usnja. Naš uvoz usnja je znašal zadnja leta (v prvem polletju):

	usnje po podplate	ostalo usnje
	ton	milij.
I. pol. 1930.	176	8.4
I. pol. 1931.	87	5.8
I. pol. 1932.	32	1.3
I. pol. 1933.	10	0.5

Uvoz usnja za podplate je letos padel že na malenkostno količino 10 ton v vrednosti pol milijona Din. Tudi uvoz ostalega usnja se je zadnja leta precej skril, letos pa je ostal na isti višini kakor lani, kar je le posledica povečanja domače produkcije (Bač). Vsekaror smo se tudi glede usnja že skoro dočela osamosvojili od potrebe uvoza.

V zvezi z uvozom čevljev in usnja moramo omeniti tudi spremembe, ki jih opažamo pri uvozu in izvozu sirovih kož. Kakor znano, je naša usnjarska industrija še v znatni meri navezana na uvoz sirovih kož iz inozemstva. Naša država pa tudi izvažala sirove kože v znatnejših količinah (zlasti sirove kože od drobnice za izdelovanje lične ševro usnja. (Tudi v pogledu uvoza in izvoza sirovih kož lahko zabeležimo zadnja leta napredek, ker se je pasivnost naše bilance pri prometu s sirovimi kožami z inozemstvom znatno skrilila. V prvem polletju 1930. smo morali uvoziti že za preko 100 milijonov Din sirovih kož, dočim smo od izvoza sirovih kož (brez kož od divjačine) dobili le 32 milijonov, tako da je bila bilanca pri prometu s sirovimi kožami pasivna za skoro 70 milijonov Din; letos pa smo z izkupičkom za izvozne sirove kože skoro dočela krili stroške za uvoz sirovih kož, kakor je razvidno iz naslednje primerjave (v milij. Din):

	uvoz sirovih kož	izvoz sirovih kož	razlika
I. pol. 1930.	100.7	32.1	68.6
I. pol. 1931.	84.7	19.2	65.5
I. pol. 1932.	20.8	10.6	10.2
I. pol. 1933.	21.3	18.8	2.5

Leta 1930. in 1931. smo v prvem polletju uvozili še po 560, odnosno 590 vagonov sirovih kož, lani v prvem polletju 187 vagonov, letos pa 185 vagonov.

V zvezi s rastjo cenami za sirove kože na mednarodnem trgu se je letos, zlasti pa zadnje mesece naglo dvignil naš izvoz sirovih kož. V aprilu je znašal naš izvoz sirovih kož 18 vagonov, v maju 21 vagonov, v juniju pa že 53 vagonov. Skupaj smo letos v prvem polletju izvozili 150 vagonov sirovih kož nasproti 90 vagonom lani v prvem polletju in 102 vagonom predlanskim.

Likvidacija bivše Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani zaključena

V zvezi s novim obrtnim zakonom, ki je predpisal prisilne okrožne odbore obrtniških združenj, je bilo treba likvidirati bivšo Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani. Ta likvidacija je sedaj zaključena s sledečo odredbo kr. banske uprave:

S pravomočnim odlokom mestnega načelnstva v Ljubljani, izdanim po tuk, nalogu od 11. decembra 1931., je bil na podlagi § 130. obrtnega reda iz l. 1907. postavljen pri bivši Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani komisar g. Filip Pristou, ki mu je bil dodeljen preglednik g. dr. Jurij Koce, obenem s funkcijo likvidatorja zveze glede na novo ureditev obrtniških organizacij v obrtnem zakonu od 5. novembra 1931. Ta zakon v § 363. in 442. ne dovoljuje zvežam obrtnih zadrug na tuk. pravem področju (nasprotno od onih, ki so bile ustanovljene po zakonu o radnjama) prenosne v prisilno organizacijo, namenja pa okrožnim odborom rokodelskih združenj enak in celo širši delokrog s prisilnim značajem. V oskrbi za pravilno zaščito javnih interesov, pravilno izvedbo obrtnega zakona in končno v smislu § 130. obrtnega reda ter čl. 27. zvezinih pravil je bil potreben prenos vseh poslov dosejane zveze, ki je 9. marca 1932 po moči zakona samega prenehala obstojati, na okrožni odbor obrtniških združenj v Ljubljani kot edinega pravnega naslednika v smislu prej omenjenih intencij, četudi bi se osnovala kakšna slična društvena zveza z nameni bivše zveze. Takšna organizacija pa doslej niti ni bila ustanovljena in bi tudi ne mogla glede na omenjeno pravomočno odredbo formalnopravno zahtevati poslov bivše zveze zase, ne glede na to, da bi tudi v materialno-pravnem pogledu ne mogla doseči istega delokroga kakor bivša zveza ali sedanjí okrožni odbor in se zato tudi ne bi mogla sklicevati na močnejšo pravico do prevzema zvezinih poslov.

Postavljeni likvidator je predložil končni obračun imovinskega stanja in poročilo o zaključku poslov bivše zveze v odobritev. Namestnik bana dr. Pirkmajer je sedaj na podlagi § 418. ob. z. v zvezi s § 130. obrtnega reda iz leta 1907. in čl. 27. pravil bivše Zveze obrtnih zadrug odredil: 1. da se likvidacijsko poročilo in obračun likvidatorja vzameta na znanje in odobrita kot sestavni del te odredbe; 2. da se likvidacija omenjene zveze zaključi ter likvidator in dodeljeni preglednik razrešita dolžnosti pri vseh zvezinih ustanovah; 3. da se inventar omenjene zveze in eventualni bodoči dohodki, izviraajoči iz naslova bivše zveze preneso na okrožni odbor rokodelskih združenj v Ljubljani.

Postavljeni likvidator je predložil končni obračun imovinskega stanja in poročilo o zaključku poslov bivše zveze v odobritev. Namestnik bana dr. Pirkmajer je sedaj na podlagi § 418. ob. z. v zvezi s § 130. obrtnega reda iz leta 1907. in čl. 27. pravil bivše Zveze obrtnih zadrug odredil: 1. da se likvidacijsko poročilo in obračun likvidatorja vzameta na znanje in odobrita kot sestavni del te odredbe; 2. da se likvidacija omenjene zveze zaključi ter likvidator in dodeljeni preglednik razrešita dolžnosti pri vseh zvezinih ustanovah; 3. da se inventar omenjene zveze in eventualni bodoči dohodki, izviraajoči iz naslova bivše zveze preneso na okrožni odbor rokodelskih združenj v Ljubljani.

Gospodarske vesti

Naš izvoz gradbenega lesa v posamezne države. Kakor smo že poročali smo v prvem letošnjem polletju izvozili mnogo več gradbenega lesa nego lani, namreč 35 tisoč 135 vagonov (lani 28.226) v vrednosti 260.5 milij. Din (lani 210.1 milij. Din). Izvoz v posamezne države je bil letos v primeri z lanskim prvim polletjem naslednji (v milij. Din):

	I. polletje 1933	1932	+49.3
v Italijo	173.7	124.4	49.3
v Španijo	16.2	16.6	-0.4
v Alžir	10.5	5.2	+5.3
v Francijo	7.6	10.7	-3.1
v Grčijo	6.7	8.2	-1.5
v Argentino	6.1	5.3	+0.8
v Tunis	5.6	4.4	+1.2
v Švico	4.1	6.5	-2.4

Kakor je iz gornjih števil razvidno, se je najbolj povečal naš izvoz gradbenega lesa v Italijo, kamor smo letos izvozili 24 tisoč 311 vagonov (lani 17.571 vagonov). Po vrednosti je izvoz v Italijo letos dosegel 66 odstotkov vsega izvoza gradbenega lesa (lani v prvem polletju 59 odstotkov).

— Odplačilo klinarskega salda v plačilnem prometu s Nemčijo s izvozom pšenice. Finančni minister je izdal odlok, po katerem se sme izvažati pšenica iz naše države v Nemčijo s posebnim dovoljenjem Narodne banke v breme terjatve nemških državljanzov, iz blagovnega prometa v smislu plačilnega sporazuma z Nemčijo. Vaak izvoznik mora pri izvozu deponirati pri naši carinarni, preko katere bo izvozil pšenico, ustrežajočo nemško carino na pšenico, ki je takrat v veljavi v Nemčiji. Tako deponirano carino dobi izvoznik nazaj, kadar predloži carinarni, na kateri je položil depozit, nemške carinske dokumente v dokaz, da je pšenico res izvozil v Nemčijo. Če izvoznik ne bi v roku 45 dni predložil dokazov, da je pšenico izvozil v Nemčijo, se bo proti njemu postopalo po čl. 19. pravilnika o ureditvi prometa s devizami in valutami. Ta odlok je očitno v zvezi s trgovinskim provizorijem med našo državo in Nemčijo, ki je bil te dni sklenjen.

— Ureditve izvoza pšenice. Trgovinski minister je izdal uredbu o izvozu pšenice, po kateri je dovoljen svobodni izvoz pšenice v inozemstvo. Poleg trgovcev lahko izvažajo pšenico tudi producenti preko zadrg takoj, ko bodo le-te prejele odobrenje za izvoz pšenice od ministrstva za trgovino, odnosno od onih institucij, na katere bo trgovinsko ministrstvo preneslo to pravico. Ta odobrenja za izvoz se bodo izdala brez zadrževanja in bodo služila v glavnem v evidenčne svrhe. Privilegirana izvozna družba bo dobila monopol za izvoz pšenice za one države, s katerim imamo preferenčno pogodbo. Čisti dobiček od teh poslov bo pripadel državi.

— Likvidacija. V likvidaciji je stopila tvrdka Hoschekova parna žaga v Sevnici (zaradi odstopa javnega družabnika Mart. Böhlerja).

— V zadržni register se je vpisala: Čebelarica družina, reg. zadruga z o. z. v Ljubljani.

— Ponovno znižanje diskonta v Nizozemski. Nizozemska banka, ki je že 16. t. m. znižala diskont od 4.5 na 4%, je sedaj izvedla ponovno znižanje na 3.5%, tako da je sedaj uvedla zopet enako diskontno mero, kakor je veljala do začetka julija, ko je nastopila špekulacija s holandskim goldinarjem.

— Dobave. Pri komandi dravske divizije oblaisti v Ljubljani se bo vršila 31. t. m. tretja pogodba za nabavo 25.000 kg svinjske masti ali olja in 3000 kg zdroba. Gradbeni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 1. avgusta ponudbe glede dobave 65 m³ borovih mostnic; administrativni oddelek do 2. avgusta ponudbe glede dobave 500 kg sirove karbolne kisline in do 4. avgusta pa glede dobave raznega tiskarskega materiala; strojni oddelek pa do 8. avgusta ponudbe glede dobave martinovega jekla, bele pločevine, železne pločevine, zatikačev, zavork za obroče in železne pocinkane žične vrvi. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 3. avgusta ponudbe glede dobave 12.700 kg premogovega katrana. Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 4. avgusta ponudbe glede dobave 4000 kg čistega bencina; do 10. avgusta ponudbe glede dobave raznih ščetk.

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 29. julija. Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 2.35 milijona Din nasproti 2.91, 1.39, 2.43 in 2.70 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Na deviznem trgu je nadalje v središču pozornosti ameriški dolar. Kakor je podoba, se je padanje dolara samo ustavilo. Reakcija, ki je nastopila zlasti pretekli teden in je povzročila, da se je dolar pričel zopet dvigati, je menda v zvezi z okolnostjo, da so inozemski dolžniki dolarjev pričeli kupovati dolarske devize, da se pokrijejo pri nizkem tečaju. Pa tudi spekulacija je pričela realizirati dobičke. Vse to je povzročilo, da se je deviza New York večeraj povzpela v Curihu zopet na 390, dočim je bil še pred dobrim tednom zabeležen najnižji tečaj 354.

Na ljubljanski borzi, kjer je tečaj padel 19 t. m. že na 50.48 Din za 1 dolar (srednji tečaj skupaj s premijo), je bil večeraj zabeležen zopet srednji tečaj 54.54 Din.

Na efektivnem tržišču vlada nadalje zelo čvrsta tendenca v Vojni škodi. Na zagrebški borzi se je pretekli teden tečaj ponovno dvignil za približno 18 točk. Večeraj je Vojna škoda notirala 224 — 225, v Beogradu pa se je trajala po 227 in 228. V zadnjih 14 dneh se je Vojna škoda okrepila za približno 12%. V ostalih državnih papirjih je položaj ostal v glavnem nespremenjen.

Devize. Curih. Pariz 20.24, London 17.245, New York 382.50, Bruselj 72.125, Milan 27.275, Madrid 43.20, Amsterdam 208.60, Berlin 123.40, Dunaj 57.25, Stockholm 89, Oslo 86.85, København 77.85, Praga 15.32, Varšava 57.80, Bukarešta 3.08.

Blagovna tržišča

LES. + Ljubljanska borza (28. t. m.) Tendence za les nespremenjena. Povpraševanje je za 1 vagon brstovih plohov (neobrobjenih, lepih monte I., II., III., 60 in 70 mm deb., 2.50 in 2.60, odnosno 5 in 5.20 m dolž., od 20 cm šir. navzgor), za 2 velika vagona rezane brstovine (obrobjene, s toleranco malih zadržavih grč, v raznih dolžinah od 1.16 do 6.10 m, šir. 50—190 mm, deb. 40, 45, 50, 60, 65, 70, 75 in 80 mm), za 1 vagon brstovih neobrobjenih desk (24 mm, od 1.50 m do 2.50 m navzgor, od 18 cm šir. navzgor, monte I., II., III.), za rezano brstovino (brez srca, 10.000 komadov v predpisanih dimenzijah), za 1 vagon smrekovih desk (suhih, 8—17 cm šir., 24 mm deb., 4 m dolž., tombante), za 1 vagon rezane mecesovine (4 m, od 16 cm navzgor, I., II., deb. 18, 48 in 58 mm), za 60 m³ jelovih maderjev (75/220 mm), za 30 m³ jelovih remeljov (50/70 mm, 3—6 m in 3/4 m vmesnih dolžin), za 15 m³ jelovih maderjev (75/110 mm), za 185 m³ jelovih desk (podmernih, paralelnih, vezanih, 24 mm, 3, 3.50, 5 in 6 m dolžine).

2170. + Novosadska blagovna borza (29. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet 32 vagonov. Pšenica (78 kg): baška, okolica Novi Sad, srednjebaška 122.50—127.50; baška okol. Sombor 120—125; gornjebaška, baška potis. 125 — 130; gornjebanat, aremeki, slavonska 120 — 125. Koruza: baška, aremeki, baška okolica Sombor 72 — 74; slavonska in baška bela 75 — 77; baška, aremeki za avgust 74 — 76; baška ladja Begej ali Sava 75 do 77; ladja Tisa in Dunav 78 — 78. Oves: do 79; ladja Tisa in Dunav 78 — 80. Oves: baški, aremeki, slavonski novi 68 — 70. — Jermen: baški, aremeki novi, 63/64 kg 68 — 70. — Moka: baška, banateka nova 00g in 00g 240 — 260; 2c 220 — 285; 5c 200 — 215; 6c 170 — 185; 7c 140 do 150; 8c 62.50 — 67.50; moka aremeki, slavonska 00g in 00g 235 — 250; 2c 215 do 220; 5c 195 — 210; 6c 165 — 180; 7c 135 — 150; 8c 62.50 — 67.50. — Otri: baški 47.50 — 50; aremeki in banateki 45 do 47.50.

VINO. + Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

— Vinsko tržišče v dravski banovini (28. julija). Vinska kupčija v dravski banovini sicer tudi v drugi polovici t. m. ni dovoljno napredovala, posebno ne pri vinskih trgovcih, cene pa so le postale čvrstje, osebno za rdeča vina (vikič), katerih zaloge so se že precej skrilile, tako da so cene pri prodajalcih že višje kakor pri vinskih trgovcih. Cene bodo najbrž še bolj poskočile, ker bo letošnji vinski pridelek vsekaror manjši od lanskega in morda tudi slabši. Glede kvalitete pa sedaj še ni mogoče nič pozitivnega sklepati. Pri sedanjem lepem vremenu se trta krepko razvija in bo zamujeno še dokaj nadomestila. Tudi boleznim uspešno kljubuje. Cene za srednja, bela, kmečka vina se gibljejo med 2.80 do 3.80 Din, za rdeča pa 3.50 do 4.50 Din. Dobe se sicer tudi cenejša vina, toda v malih množinah in bolj šibko blago. Sortirana, finejša vina imajo seveda višjo ceno.

Pismo iz Ljubljane

Čakal je en teden, dva tedna. Po štirinajstih dneh čakanja je z nasmehom šel pismo napisati. Nič. Odgovora ni bilo. Ledenik iz Ljubljane je vsako jutro redno dobival. To pa je bilo — poleg delotvornih kratkobesednih pism — vse.

Potekel je en mesec, odkar je bil pisal znanca, ga prosil za nekaj pojasnil, za nekaj majhnih uslug — ali kakor da se je Ljubljana ugreznila kdo ve kam, pisma ni bilo. Tako-le pismo, od katerega pričakuje človek majhnih prijaznosti, ki mu utegnejo biti veliko odrešenje v velikem svetu, more biti prava sreča. A vse zaman. Že drugi mesec se je nagibal h koncu in odgovora ni bilo.

Na vse zadnje, po dolgih treh in pol mesecih, pa je pismo le prišlo — ko je bil Simon znanca in majhne usluge že skoro pozabil. A kljub temu je bil pisma neizrečno vesel. Saj v njem so morale biti tiste novice, ki mu jih ne dnevnik ne kratkobesedno dekle nista dala.

Utrujen, nedvomno od sreče nad prejetim pismom, je sedel v skrit kotiček hamburške krcine. Na tihem je blagosiljal Ljubljano in znanca v njej, ta čudoviti kraj in tega še bolj čudovitega človeka.

Se danes se čudi, ker mu takrat od veselja niso po licih drlele solze. Morda je znanca le poznal. Vsekakor pa je od tistega dne postal zelo vesel človek. Pismo ga je spametovalo. In kar je najhujše, znanec tega niti

Kraljestvo mode

Moda nekdanj in sedaj

Če se hočemo malo nasmejati, odpremo kak star album, kamor so naše matere spravljale slike svojih znank in prijateljic. Kako neresnične in naravnost smešne se nam zde vse te dame, ki jih je neusmiljena moda stisnila v okrutno ozek steznik, tako da so se jedva premikale in jedle! Vsi ti ogromni klobuki s svojimi sadovnjaki, cvetličnimi gredami, pravicami farmazij, novejih peres in čezmerno velikimi pentljami se nam vidijo danes prava strašila — venomer se sprašujemo, kako je bila tako moda mogoča?

Toda vsaka reč se ponavlja, čez toliko in toliko let se zopet pojavi, morda v spremenjeni obliki, a v svojem bistvu vendar le ista. Zato se ne smemo čuditi, da ima toliko zasmehovana moda prejšnjega stoletja kljub vsemu vpliv na današnjo modo, kar se opaža po raznih jabotjih, serpentinah in silnih malenkostih. Seveda so vse te stvarce pridrugačene, leta so omilila vse pretriranosti, tako da učinkujejo skoraj stvarno. Vendar pa zadostuje že površna primerjava, da najdemo mnogo podobnosti med nekdanjo in sedanjo modo.

Moderni jabotje na temni obleki, ki jo predločuje naša prva skica, nedvomno od-

govarja slogu mode, ki je ugajala našim materam, ko so bile še mlade.

Tudi »jahalna pentlja« (modna posebnost elizabetinske dobe) se je pojavila prav kakor takrat na ljubkih kostumčkih. Prav kakor tedaj pa je moda uvedla lepa vzorčasta blaga s progastimi ali karizmatičnimi motivi, ki se prijetno razlikujejo od vsakdanjih tvoriv. Izredno posrečen progastr kostum z omenjeno »pentljo« vidimo na naši drugi skici.

Široki, v mehke serpentine položeni predprsniki so priporočljivi posebno za močne dame, ker jih napravijo vitke. Naša predzadnja skica nas seznani z obleko srednje barve, ki ima belo »serpentino«, okrašeno s šopkom, bel pasek in kelihaste manšete na poldolgih rokavih. Obleka ima rahlo zvončast krog, ki napravi boke vitke, postavbo pa graciozno.

Serpentine pa najdete tudi na modernih vzorčastih oblekah, kjer dosežejo v zvezi z ljubkimi pentljami naravnost neprekosljiv učinek. Naša zadnja skica predstavlja vzorčasto obleko z dvema vrstama svetlih serpentin, ki jih družijo enaka pentlja. Slične pentlje so pritrjene tudi na napol dolgih rokavih.

Tenis v mestu in na počitnicah

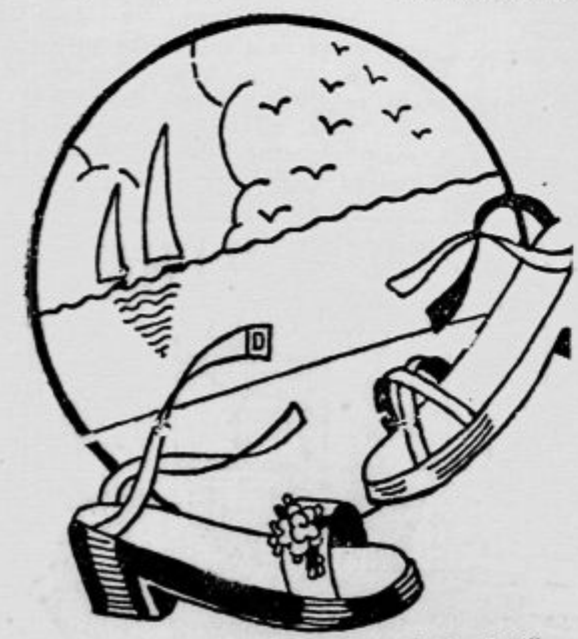
Obleka za tenis, ki jo nosimo v mestu, je po svojem stvarno sportnem slogu vsem sportnicam dobro znana. Za počitnice in

za potovanja na nedeljskih oddih pa prinaša moda hlačke za tenis, ki so jako higijene in lahke in so primerne zlasti za tenišča ob vodi. Zlati srednji pot pa predstavlja »fregolita teniška obleka, ki sestoji iz že omenjenih hlačk ter krila, ki ga z gumbi pritrđimo na hlačke. Tudi hlačne naramnice imajo gumbe, ki na njih pritrđimo kratak bolero. Na ta način nastane obleka, ki je vespovsod uporabna (skica).

Sandale

so pravilna obutev za plažo, kajti nogo izpostavljajo soncu in zraku in so torej mnogo bolj higijene kakor ozka gumasta

obutev, ki ovira delovanje znojnic. Večina naših sandalov povsem stvarne, sestavljene so iz lesenega podplata in usnjenih zapponk. Včas okrasimo usnjeno progo nad prsti z gumastim šopkom, ki ostane v sladki in slani vodi svež in pester.

vediliva. Takšne operacije izvrši vsak spreten kirurg, posebno se pa bavi s tem kozmetični zavod dr. Ferencak, Beograd. Terazije 1.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Najznamenitejša partija iz zadnje kakovske olimpijade, ki so jo odigrali v juniju zastopniki vsega sveta v Polkotonu na Angliškem je nesporno ona, ki jo je svetovni prvak dr. Aljehtin dobil proti Indijcu Sultan-Khanu.

Dolga je. Težka je. Večkrat je bila prekinjena. Časopisi so po prvi prekinitvi poročali, da jo bo Aljehtin zgubil. Ocena je bila napačna. Svetovni prvak jo je izvrstno vodil. Indijec pa se je žilavo branil vse časa. Partija vam bo ugajala.

Beli: Sultan-Khan Črni: dr. A. Aljehtin
1. Sg1—f3 d7—d5
2. d2—d4 c7—c5
3. c2—c3 Sb6—c6
4. g2—g3 —

Sultan-Khan ima svoja pota v otvoritvah.
5. — Sg6—f6
6. Lf1—g2 e7—e6
7. 0—0 Lf8—d6
8. Sb1—d2 c6—d4
9. c3—d4 0—0
10. b2—b3 Lc8—d7
11. Lc1—b2 Dd8—b8

Posebni težavi črni s otvoritvijo ni imel. Pač pa mu je težko zasnovati napad.

11. Tt1—s1 Tt8—d8
12. Dd1—b1 b7—b6
13. a2—a3 a7—e5
14. Lg2—f1 Sc6—e7
15. e2—e3 Ld7—c6

Črni preprečuje e6—e4, beli pa e6—e5.

16. Lf1—d3 Sf6—d7
17. Lb2—c3 b7—b5
18. Lc3—b2 a5—a4

Na e4 bi črni rad imel mesto za skakača.

19. b3—b4 Sd7—b6
20. Lb2—c3 Sb6—c4
21. Ta1—a2 f7—f5

Aljehtin je docela blokiral nasprotnika in dokončno preprečil e6—e4. Sedaj pa začenja misliti na operacijo na kraljevem krilu.

22. Db1—a1 —

Beli se še boji udara e6—e5.

23. — Se7—g6
24. Ld3—f1 Db8—c7
25. Te1—c1 Ta8—c6
26. Ta2—c2 Dc7—b8
27. Lf1—c2 Td8—f8

Začetek vojne na kraljevem krilu.

28. Sf3—e1 Sg6—b6
29. Sd2—c4 —

Beli sicer ne more igrati f2—f4.

30. — b5—c4
31. f2—f4 Sb8—f7
32. Sd1—f3 Ld6—e7
33. Sf3—e5 Sf7—d6
34. Lg2—f3 Kg8—h7
35. Tc2—g2 Tg7—g6
36. Da1—b1 Sf6—e4
37. Db1—c2 Tf8—g8

Aljehtin žrtvuje kmeta za pozicijo.

38. Lf3—e4 f5—e4
39. Se5—c6 Tc8—b6
40. Dc2—e4 Tc8—c7

Črni je grozil Te7—a7.

39. — Te7—a7

40. Da4—d1 —

Na 40. Da4—c6 bi sledilo 40. — Le7—d6

z grožnjo Tg8—c8.

41. — Dc6—e6
42. Tc2—f2 Gx4—f4
43. Tf2—x4 Df8—g7
44. Tf4—f2 Le7—d6
45. Ta1—a2 Dg7—g6
46. Dd1—c1 —

V tej poziciji je bila partija prekinjena in časopisje je napačno poročalo, da je črni izgubil. Res ima kmeta manj. Zato pa ima napad!

45. — Ta7—g7
46. Tf2—g2 h6—h5
47. Lc3—e1 h5—h4
48. Kg1—f1 Dg5—g4
49. Ta2—f2 h4—g3
50. h2—g3 Ld6—g3
51. Tg2—g3 Dg4—g3
52. Tf2—h2+ Dg3—h2+
53. Kh1—h2 Tg7—g2+
54. Kh2—h3 Tg2—g1
55. Kh3—h2 Tg8—g2+
56. Kh2—h3 Tg2—e2
57. Dc1—d1 Tg1—e1

Konec dolge kombinacije in začetek dolge končnice.

58. Dd1—a4 Te2—e6+
59. Kh3—g2 Te8—e2+
60. Kg2—g3 Tc1—g1+
61. Kg3—f4 Tc2—f2+
62. Kf4—e5 Tg1—g6

Konec prvega dejanja v končnici.

63. Da4—d7 Kh7—h6
64. Dd7—d8 e4—e3
65. Dd8—h8+ Kh6—e5
66. Dh8—h3 Tf2—f5+
67. Ke5—d6 Kf5—f4!
68. Dh3—f1 Kf4—e4
69. Df1—b1+ Ke4—d3
70. Db1—d1 Kd4—c3
71. Dd1—c1 Kc3—b3
72. Dc1—b1+ —

Na 72. Dc1—e3 bi bilo 72. — e4—c3

zelo neprijetno.

72. — Kb3—e3
73. Db1—a1+ Ka3—b3
74. Na73. — Ka3—b4 sledi
75. Da1—b1+ Kb3—c3

Začetek tretjega dejanja v končnici po arečno zaključnem drugem.

75. Db1—c1+ Kc3—d3
76. Dc1—d1+ Kd3—e4
77. Dd1—b1+ Ke4—f4
78. Db1—f1+ Kf4—e5
79. Df1—g1+ Kc5—b6
80. Dg1—e3+ Tf5—e5
81. De3—c3 Kh6—g7
82. Kd6—e6 Tg5—b3
83. Dc3—c1 c4—c3

Začetek četrtega dejanja.

84. b4—b5 d5—d4
85. b5—b6 Tg3—g1
86. Dc1—c2 Tg1—g2
87. Dc2—c1 Tg2—b2
88. b6—b7 c6—c5+
89. Kc6—c5 Tg6—b6

Beli kmet je ukročen. V naslednjem petem dejanju išče črni kralj varno mesto.

90. Dc1—f1 Kh7—g7
91. Df1—f5 Tb2—b5+
92. Kc5—c4 c3—c2
93. Df5—g5+ —

Beli ni ume vzeti kmeta: 93. Df5—c2?

Tb6—c6+! 94. Kc4—b5. Tc6—c2. 95. b7—b8D? Tc1—b1+.

93. — Kg7—f7

SLATINSKE TABLETE ZA HUŠSANJE

so sestavljene iz zdravilnih mineralnih soli in neškodljivih, toda zelo učinkovitih praškov in ekstraktov zdravilnega rastlinstva. Vse te izbrane sestavine delujejo jako pozitivno na človeški organizem, ne vsebujejo nikakih škodljivih snovi in so tako za nemoteno delovanje srca, ledvic in ostalih organov popolnoma neškodljive.

Slatinske tablete za hušsanje odstranjujejo na najprimernejši in edino priporočljiv način vse, posebno pa neprijetne in nelepe zunanje znake čezmerno debelosti, razkrajajo in rastopijo preobilno maso na telesu, podbradku, vratu, trebuhu, stegnih, bokih, trebušni mreni, čre- vah, ledvicah itd.

Abnormalna težina telesa prične postopoma padati, telo postane prožno, vsa organizem pridobi na svežosti, elastičnosti in mladostnem občutku. 11657

Težina Vašega telesa se zmanjša tekom 1 leta za 8 do 14 kg.

Slatinske tablete za hušsanje dobite v vseh lekarnah, in sicer doza s 100 tabletami za Din 46.—, s 200 tabletami za Din 74.—, kjer jih pa ne bi dobili, se obrnite direktno na proizvajalca:

LEKARNA MR. L. BAHOVEC
Ljubljana, Kongresni trg

Kjer vsa druga sredstva odpovedo, dosežejo Slatinske tablete za hušsanje presenetljiv uspeh.

94. Dg5—f5+	Kf7—e7
95. Df5—g5+	Ke7—d7
96. Dg5—f5+	Kd7—c7
97. Df5—c8+	Ke7—d7
98. Dc8—d8+	Kd6—e6
99. Dd8—c8+	Ke6—f6
100. Kc4—d3	—
Na nadaljnje šah b črni kralj bežal h kmetu na c2.	Tb6—b7
101. Dc8—h8+	Kf6—g6
102. Kd3—c2	—
Konec, ki sedaj sledi, je kratek.	—
102. —	Tb7—d7
103. Dh8—g8+	Kg5—f4
104. Dg8—f8+	Kf4—e4
105. Df8—e8+	Td7—b7!
106. Kc2—d2	Tb5—b2+
107. Kd2—e1	Ke4—e3
108. Ke1—f1	Tb2—f2+

Radio

Nedelja, 30. julija.

LJUBLJANA: 9.15: Dnevne vesti — 9.30: Gimnastika. — 10.: Prenos jubilejnih slovesnosti iz Stadióna. — 11.30: Monstre koncert iz Stadióna. — 12.30: Čas, dnevne vesti. — 15.: Prepos cerkvenega koncerta Pevske zveze iz Stadióna. — 16.: Plošče. — 17.: Magistrov šramel trio. — 20.: Pevski koncert g. Marjana Ruša. — 20.45: Oktet Ljubljanske Zvona. — 21.30: Čas, dnevne vesti. — 21.45: Plošče.

BEograd 11: Plošče. — 11.20: Narodne posmi. — 12.05: Orkestralni koncert. — 13: Plošče. — 15: Ciganeka godba. — 16: Plošče. — 19: Jugoslovenske posmi. — 19.30: Slušna igra. — 20.30: Koncert orkestra. — Ciganeka kapela. — ZAGREB 12: Plošče. — 17: Koncert tria. — 20.30: Pevski koncert s spremljevanjem klavirja. — 22.40: Godba za ples. — PRAGA 19: Godba na pihala. — 21: Koncert iz Brna. — 22.20: Plesne posmi čeških kompozitorov. — BRNO 19: Prenos iz Praga. — 21: Češke serenade. — 22.20: Prenos iz Praga. — VARŠAVA 17.15: Slušna igra. — 18: Pevski zbor. — 20: Orkestralni koncert. — 21: Zabavna ura. — 22: Plesna godba. — DUNAJ 11: Prenos iz Salzburga. — 13: Plošče. — 15.30: Haydn, godalni kvartet. — 16.55: Orkester. — 19.20: Posmi in arije. — 20: Opereta. — 22.15: Plesna godba na ploščah. — BERLIN 20.10: Petje s spremljevanjem klavirja. — 22: Plesna godba. — KÖNIGSBERG 20.05: Pevske točke. — 20.35: Zabavna ura. — 22: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 20: Vesel pevski kvartet. — 21.05: Plesni večer. — 22.45: Prenos iz Berlina. — BUDIMPEŠTA 17.30: Pevski zbor. — 18.20: Vesela ura. — 19: Godba na klarinet. — 20.10: Leharjeve kompozicije. — Jazz. — 22.45: Ciganeka godba. — RIM 17: Orkestralni koncert. — 19.30: Plošče. — 20.45: Leharjeva opereta »Cio — Cio«.

Ponedeljek, 31. julija.

LJUBLJANA: 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13.: Čas, plošče, borza. — 18.30: Radio orkester. — 19.30: Esperant-sko predavanje. — 20.: Lužica in Lužičani (Vera Dostalova). — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Čas, dnevne vesti, plošče.

BEograd 18: Plošče. — 19: Kvartet. — 19.40: Orkestralni koncert. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Ciganeka kapela. — ZAGREB: 12.30: Plošče. — 20.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 22.45: Plesna godba. — PRAGA: 20.25: Koncert mandolin. — 20.45: Petje in klavir. — 21.05: Koncert iz Bratislave. — BRNO: 20.10: Kmečka godba na pihala. — 20.45: Posmi iz Praga. — 21.05: Koncert iz Bratislave. — VARŠAVA: 17.15: Solistični koncert, plošče. — 18.35: Klavirska glasba. — 20.: Opereta. — 22.45: Plošče. — DUNAJ: 11.30: Plošče. — 12.: Orkester. — 19.: Orkestralni koncert. — 20.45: Komorna glasba. — 22.45: Plesna godba na ploščah. — BERLIN: 20.30: Instrumentalen in vokalen koncert. — 22.: Plesna godba. — KÖNIGSBERG: 20.10: Iz Donizetti-jevih oper, plošče. — MÜHLACKER: 21.50: Schumanove skladbe na klavirju. — 22.45: Godba filharmoničnega orkestra. — BUDIMPEŠTA: 18.: Zabavna godba. — 19.30: Iz Brahmovih del. — 21.45: Cigan-ska muzika. — 22.20: Plošče in jazz. — RIM: 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 18.50: Plošče. — 20.45: Lahka glasba. — 22.: Godba za ples.

Torek, 1. avgusta.

LJUBLJANA: 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13.: Čas, plošče, borza. — 19.: Radio orkester. — 20.: Najnovejša ver-slovska šola. — 20.30: Pevski koncert g. Vande Sichel. — 21.: Radio orkester. — 21.30: Čas, dnevne vesti. — 21.45: Ra-dio jazz.

Križaljka „Kuharček“

Vodoravno: 1. Slovan — 4. planota v Ma-li Aziji — 6. pariški dnevnik — 9. začetnici priimka in imena slov. pisatelja »Črni pan-ter« — 10. klic na pomoč — 13. mesto v Ita-liji — 14. zemljepisni pojem — 16. ameriški pisatelj — 19. jadranski otok — 21. staroindij-ski kralj — 23. vas ob cesti Kočevje — 24. združene ameriške države — 25. igralna karta.

Navpično: 1. Evropsko mesto — 2. čas-3. ura (hrv.) 5. mesto v Moravski banovini — 7. mera za tekočino — 8. pesnitev — 10. mlečni izdelek — 11. konica — 12. za-četnici priimka in imena Prešernovega pri-jatelja — 15. grški bog — 17. del obraza — 18. žensko ime — 20. kesanje — 21. ti (nem.) — 22. egiptovsko božanstvo.

Rešitev križaljke „Jadrenica“

Vodoravno: 2. Pi — 4. Ig — 5. odol — 7. Sora — 8. el — 9. slika — 10. ja — 11. cvs — 13. Leh — 14. kaolin — 16. Marta — 17. Oto — 20. Strobl —

Navpično: 1. Lepidolit — 3. Igor — 5. osel — 6. Laparent — 9. Sava — 10. jek — 12. som — 13. lira — 15. la — 17. os — 18. tt — 19. or —

Japonske izgube v Mandžuriji

Vojno ministrstvo v Tokiu je objavilo seznam japonskih žrtv v Mandžuriji. Po tem seznamu je izgubila Japonska od 1. septembra 1931 do 15. julija 1933 na mandžurskem bojišču 2530 moških in častni-kov. Ranjenih je bilo 6896 častnikov in mož, med njimi je tudi 1868 žrtv mraza

POZOR!

ŠE SAMO 10 DNI

POZOR!

prodajamo radi preselitve manufakturno blago po izredno nizkih cenah pri
tvrdki MARA RAMOVŠ, Tavčarjeva ulica (prej Sodna ulica) št. 2, I. nadstr.

NAVAJAMO CENE RAZNEGA BLAGA:

Sifon 80 cm	Din 6.—	podeleni boljše kvalitete . . .	Din 7.—
Sifon boljše kvalitete	8.75	švicarski etamin	12.—
najf. sifon brez aperture	10.—	Bemberg svila v vseh barvah . . .	27.—
molinos 75 cm	4.75	platno za damske obleke . . .	28.—
platno za rjuhe 150 cm	19.—	Crep de Chine čista svila . . .	50.—
najfinejše dom. platno	21.—	angl. poplin za moške srajce . . .	18.—
kuhinske brisače komad	5.50	moške sportne srajce meter . . .	17.—
platno za brisače	7.—	pralna svila za ženske obleke . . .	14.—
frotirke komad	8.75	blago za trenchcoat	70.—
gradl za žimnice	22.—	Ia češko blago za moške obl. . .	70.—
popelin za damsko perilo	11.—	najf. angl. kamgarni od Din 140.— dalje	
najfinejši svileni popelin	17.50	moške sportne hlače po . . .	Din 110.—

IZKORISTITE UGODNO PRILIKO!

8519

Prvovrstno

SAMOSTOJNO
KORRESPONDENTINJO

zmožno slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, ki perfektno obvlada vse tri stenografije, ISČE industrijsko podjetje. — Ponudbe z zahtevki plače pod »Blizu Ljubljane« na oglasni oddelek »Jutra«. 8508

Kastaly-jin dekliški

počitniški dom,

veliko lastno posestvo tik ob jezeru, v Unterach am Attersee (Solnograško). Vsak sport, dopolnilno poučevanje v jezikih Pojavnika: Töchterpensionat v. Kastaly. Wlen VIII., Langegasse 65, Telef. A 27-4-22 210

SPOLNE BOLEZNI

stifila, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih injekcij, brez žilvega srebra in salvarsana, priročno, toča radikalnim potom. Tisoči žen in moških zahvaljujejo za popolno ozdravitev in trajno zdravje ravno tej kurti. Tisoči zahvalnih pism. Uspeh v vsakem slučaju zagarantiramo. Kura je zdravju neškodljiva. Ne trpite dalje! Pišite nam in mi vam pošljemo zastoj razpravo, kako se iznebite bolezni. In tako se boste šteli med srečnike. Laboratorij Havelka, Praha 65-Nusle, Božetechova ulica 10, J. 17. CSR. 162

ZOENI ATELJE

JOŽE KAVČIČ

DENTIST-TEHNIK

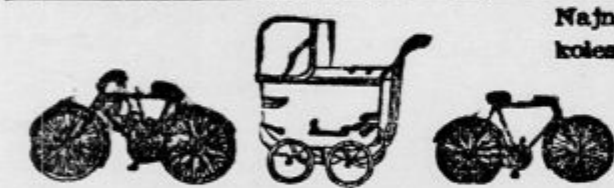
se je preselil

8507 a

z Dunajske ceste št. 9

v GAJEVO ULICO ŠT. 6-I.

SPREJEMA OD 8.—12. IN 2.—6,

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska c. 4.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igra-
nih vozičkov, pre-
voznih triciklov,
motorjev in šival-
nih strojev. Velika
izbira. Najnižje ce-
ne. Ceniki franko.

USODA LJUDI!

Enakomerni astrolog prof. Helein se je odločil brezplačno te-
defati Vam horoskop. Njegova priznana sposobnost videti pri-
hodnost v življenju drugih, ne glede na razdaljo, meji na ču-
dovitost. Prof. Helein Vam pove po resnici vso Vašo usodo; na-
pove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh ali najdete srečo itd. Nje-
gov popis minulih, sedanjih in bodočih dogodkov gotovo razbudi
Vaše začudenje in presenečenje. Ne bodite obožni, ne jadjajte,
vse se obrne na bolje.

Citajte, kaj Vam píše prof. Helein:
Spoštovani prijatelji! Če namna objava, da bom izdeloval
horoskope brezplačno, je povzročila, da je moj tujakšnji zavod
naravnost preplavljen s takimi prošnjami. Smatram za svojo
dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje.
Svoje sposobnosti dajem sedaj na razpolago vsem. Sporočite mi
svoje naslove, poklice, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam
o Vaši bodočnosti, sedanosti in preteklosti več, nego bi Vi smat-
rali za možno. Samo »4 izdatke priložite v platio 10 Din. Do-
plac nastavitve na moj zavod: Astrol. labor. K. Havelka, Praha 31
— Vinohrady, poštni predal 28, J.—350. Upam, da Vam pokasem
boljšo pot v bodočnost in ostajam Vaš prijatelj
prof. Helein, astrol.

Tovarna najmodernejših
VRTNIH SONČNIKOV
Makso Salgo k. d., Osijek
Pred nakupom zahtevajte katalog!

Žične vloge po 109 Din

Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, franko vsaka
železniška postaja. Preprodajalci dobi-
jo popust. Pri naročilu se prosi, da se
navede natančna notranja mera postelje.

„WEKA“, MARIBOR 9.

Rabljene
avtomobile

tovorne in osebne, nekoliko zadnjih
komadov po ponovno znižanih cenah

proda

JUGOŠKODA D. D.

ZAGREB

Zastopstvo: E. ROSA, Ljubljana,
Poljanska cesta 69. 8376

Naznanilo!

Vsem cenjenim gostom naznanjam, da so
ravnokar dospela dobro znana vina Križev-
niškega reda iz slovenskih gor in se to-
čijo po sledečih cenah:

Belo štajersko	Din 8.—	čez ulico	Din 8.—
cvček	10.—		9.—
šipon-mozler	10.—		9.—
rizling laški	10.—		9.—
rizl. renski l. 1929	12.—		10.—
črnina	12.—		10.—

Vsa vina so kupljena direktno od produ-
centa in so zagotovljeno pristna.

Zato prosim, da se vsak sam prepriča o
dobri kvaliteti in pripelje še svojega pri-
jatelja na poskušnjo.

Na razpolago vsakovrstna topla in mrzla
jedila, lep senčnat vrt in balneanje.

Zato pa, kdor hoče dobro vince piti mora
na Glince k Huču priti.

Toraj vsi na Glince, Tržaška cesta 10, v
Zadružni dom.

Za obilen obisk se priporoča

8513 Tone Huč, gostilničar.

Na oddih —
na počitnice

Še preje pa vnovčite vse odvisne
stvari, ki so v napotje. Kupcev nudi
»Jutro« vedno dovolj.

„VARDAR“

DELNIŠKA ZAVAROVALNA DRUŽBA V LJUBLJANI

naznanja cenjeni javnosti, da se je PRESELILA z Aleksandrovo
ceste št. 12 v svoje nove razširjene poslovne prostore.

na Miklošičevo cesto št. 14

8510

MIHAEL DOBRAVC

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

CELJE, GLAVNI TRG ŠTEV. 15

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje točno in
po najnižjih cenah! 8501

I. Jugosl. društvo „POROKA“

reg. pom. blagajna, CENTRALA V MARIBORU

želi ustanoviti na ozemlju bivše Kranjske svojo podružnico s sede-
žem v Ljubljani. Za podružnico iščemo 8 do 10 dobrih mizarstvih,
2 pleskarska in 2 tapetniška mojstra s svojimi delavnicami, potreb-
nimi za produktivno članstvo. Vse informacije, kakor tudi spreje-
manje rednega članstva v zavarovanje za pohoštvo za slučaj ženitve
dobite pri Društvu »POROKA«, Maribor, Stolna ulica 5. Agilne
potnike sprejemamo! 8481

Konkurs

Komandi Vazduhoplovstva Vojske potrebna su tri diplo-
mirana inženjera i to:

dva inženjera tehnologa
i jedan inženjer hemije.

Pravo na konkurisanje imaju samo oni kandidati koji su
odslužili svoj obavezni kadrovski rok, i koji stupaju prvi put
u državnu službu.

Detaljni uslovi mogu se videti u objavljenom konkursu u
Službenom Vojnom Listu Br. 24-33. god.

Kandidati koji žele konkurisati, imaju podneti svoje molbe
snabdevene potrebnim dokumentima tako, da iste budu u Ko-
mandi Vazduhoplovstva Vojske najdalje do 20. avgusta 1933.
godine.

Komanda Vazduhoplovstva Vojske DJ. Br. 7965-33. g. od
13. jula 1933. godine, Novi Sad IV.-A. 8452

Za vse tipe motornih koles

NOVO OLJE

S KATERIM SE DOSEGAJO REKORDI
IN DOBIVAJO TEKME

Ernest Henne je dne 3. novembra 1932 na
BMW 750 ccm v Tatu pri Budapešti dosegel
svetovni rekord največje doslej na motornem
kolesu dosežene brzine z letecnega starta na
poti 1 km

Grof Theo Rossi je v svojem čolnu »Monte-
lera« z Maserati, 3 lit. 8 cil., motorjem dne
9. marca letos dosegel na Gardskem jezeru 2
rekorda in sicer pri vožnji na 1 miljo

in na 24 milj

Jeannin, Perrin in Andreino so vozili 23. mar-
ca letos na 350 ccm Jonghi S. V. menjaže skoz
24 ur v Monthery, Francija, in so prevozili
2.802:83 km s povprečno brzin

Na preizkušnji vožnji, prirejeni na Brockland-
skem dirkališču je vozil M. G. Magna motor
neprenehoma 10.000 milj s povprečno brzin

Poglavitno pa je to: v tem ogromnem naporu
so pregledali ta motor pod nadzorstvom R. A.
C. ter ga našli v dovršeni mehanični formi s
popolno čistimi batnimi obroči

To je prav isti

MOBILOIL „D“

ki ga imajo na zalogi naši prodajalci v naših izvir-
nih 2 lit., 5 lit. in 20 lit. kantah

1 milijon

odjemalov ima bormica glas-
bil Meinel & Herold, torej vsi
ko vse druge glasbene fir-
me v Jugoslaviji akupaj. To
gotovo nekaj pomeni in zato
zahtevajte tudi Vi predvsem

katalog

te trvdke, ki ga dobite brez-
plačno. Nudi se Vam:

Violine od Din 69.—
Ročne harmo-
nike 69.—
Mandoline 69.—
Gitare 149.—
Havajske gitare, saksofone,
kromatične in klavirharmonike
itd.

Meinel & Herold
tovarna glasbil in har-
monik, prod. podr.
Maribor št. 101

FOTO AMATERJI!

Neobhodno potrebna vam je rav-
nokr izišla

FOTOKNJIGA (Din 40)

Dobi se v vsaki knjigarni, foto-
trgovini ali pri Foto-Reviži, Za-
greb, Dalmatinska 6. 217

SOKO PEČI

čudovito poceni in dobre
iz bron, ne iz pločevine,
za kurjenje z vsakovrst-
nim gorljivim materija-
lom. Dobivajo se v vsaki
trgovini z železnino.

Izdružuje:

Vojvodjanska livnica d. d.
Novi Sad

uporabljajo vodeče znamke kakor:
ALFA ROMEO, BUGATTI, CI-
TROEN, DAIMLER, ESSEX,
FIAT, FORD, GRAHAM, HUD-
SON, LINCOLN, MERCEDES,
PACKARD, PRAGA, SKODA,
RENAULT, STEYR, TALBOT,
STUDEBACKER, WILLYS itd.

Cene sedaj znižane!

Glavno zastopstvo

ROBERT WEINBERGER
Zagreb, Gajeva 10.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega zlatega, nepozabnega soproga in očeta, gospoda

ANTONA LIKOZARJA

nadučitelja v pokoju, občinskega svetnika itd.

nam je bilo od vseh strani izraženih toliko dokazov iskrenega sočutja,
pokojniku pa poklonjenega toliko prelepega cvetja, da nas veže dolžnost,
izreči vsem tem potom našo najiskrenejšo zahvalo.

Predvsem in posebej nam bo dovoljeno zahvaliti se najtopleje p. n.
zastopnikom kr. banske uprave, raznih oblasti in uradov, celokupnemu ob-
činskemu svetu ljubljanskemu z g. županom na čelu, zastopnikom raznih
kulturnih, prosvetnih, političnih, humanitarnih, gospodarskih, socialnih
organizacij in društev, jevskega zboru za prelepe žalostinke, g. govor-
nikom za ganljive poslovilne govore, končno vsem mnogostevilnim pri-
jateljem in znancem, ki so spremili našega blagega pokojnika v nadvse
častnem številu na njegovi zadnji poti. 8511

Žalujoča rodbina LIKOZARJEVA

James Oliver Curwood

Hči divjine

Roman

Tak Tavish je tičal za vsem! Polblazni samomorilec, ki je živel v koči, polni mišje zalege! Tavish! To odkritje ga ni navdajalo z Bog si ga vedi kakšnim začudenjem. Nikoli se ni mogel otresti misli, da je Tavish v nekakšni zvezi s sliko, čeprav si je moral reči, da ne ve zakaj; in tako ni bil zdaj, ko so se njegove neverjetne domneve izpreminjale v dejstva, nič posebno vznemirjen. Druga misel — ako jih ni bilo kar več — ga je globlje razburjala in mu vse bolj segrevala kri. V duhu si je obnavljal tisti prizor pred mnogimi leti, ko je mati Marge O' Doonove kriče zbežala v nočni vihar, da bi ušla Tavishu, v svoji blazni grozi ne misleč na to, da pušča v njegovih rokah neobgledeno hčerko. Tavish je mislil, da je umrla. Pa ni bila mrtva. Ta misel je zdaj gorela v Davidovih možganih. Ostala je živa. Iskala je svojega moža — Mihaela O' Doona; bržkone je izprva na pol blazna blodila po gozdovih. Leta in leta ga je iskala. Iskala ga je še nedavno tega, tisto noč, ko jo je spoznal v transkontinentalnem vlaku! Zakaj ženska, ki ji je bil iz dna svojega brezsolnega obupa pogledal v temne, skrivnostne oči, je bila prav ona, mati Marge O' Doonove in žena Mihaela O' Doona! Njena mati. Živa. Iščača svojega moža — svojega otroka — iščača — brez konca in kraja —

Silna želja ga je obšla, da bi takoj skočil k dekletu in ji povedal to prečudno novo dejstvo, ki je bilo prišlo v njeno življenje; že je stopil k vratom in položil prste na ključ. A tam je zdajci skomignil z rameni in se tiho zasmel samemu sebi. Kako nečakan je bil postal! Saj bo tudi jutri še časa. Natlačil si je pipo in jo prižgal; v belkastem tobakovem dimu si je živo predstavljaval Tavishov sivi, mrljiški obraz, ko je visel za vogalom svoje kočice. Nemirno korakaje po sobi sem ter tja, se je spominjal prizorov tiste noči in naslednjih dni in noči. Brockaw mu je bil dal ključ, ki je po vrsti od-

65

klepal vsa vrata. »Mislim, da je bil nekoliko prismojen,« je bil rekel, govoreč o Tavishu, kakršnega je bil nazadnje videl ob Firepanskem potoku. Prismojen? Blaznel je! In nazadnje se je bil obešil. Ali je bilo mogoče, da so strahovi minulosti toliko časa preganjali moža Tavishvega kova? Davidu se je zdelo kar neverjetno. In vendar — Misli je na očeta Rolanda, na čudno izpremembo, ki ga je bila obšla tisto noč po Tavishovi smrti, na skrivnostno sobo v Chateauju, kjer je častil spomin žene in otroka, ki ju ni več imel — in še na marsikaj — Skrčil je roke in obstal. To, kar mu je bilo zdajle šini v glavo, je razsvetljevalo njegovo notranjo zavest kakor nepričakovano blisk magnezijeve luči v temni sobi. Bilo je nezmislno, nemogoče; a vendar je rastlo iz te misli vprašanje za vprašanjem, ki ni mogel odgovoriti nanj. V prvem trenutku je osupnil, kakor da bi ga bilo s strahovito močjo udarilo nekaj, kar ni imelo ne teže ne oblike. Tavish — ženska — dekle — oče Roland! Nezmislno. Stresel se je, da bi pregnal to blazno, nemogočo predstavo. V duhu se je vrnil k deklinski sliki — in k ženski. Kako je bila prišla Brockawova fotografija v njene roke? Kaj je hotela Najsikus povedati Margi O' Doonovi v svoji smrtni uri? Kaj je pomenil njen poslednji šepet — besede, ki jih deklica ni razumela, ker je jokala in ker se ji je trgalo srce? Ali je Najsikus vedela, da Margina mati živi? Ali ji je bila ona poslala sliko, ko je zaslutila, da se bliža konec? Tudi ta možnost se mu je zdelala malo neverjetna, a bila je edina, ki mu je prišla na misel.

Se vedno je hodil po sobi, ko ga je zdrnilo škripanje vrat. Nekdo jih je odpiral, počasi in očitno s skrajno opreznostjo. Še trenutek, in Marge O' Doonova je stala v sobi. Zdelo se mu je, da ni bil njen obraz še nikoli tako blede. Njene velike oči so temno žarele — kakor dva tolmuna drhteče groze in brezumne prošnje. Planila je k njemu, ga prišla z rokami za ramena in skrila obraz na njegovih prsih.

»Sekivevin — ljubi Sekivevin — bežati morava — hitro — še nocoj —«

Njena roka ga je trepetaje božala po licu. Nežno jo je stisnil k sebi.

»Kaj je, dete?« je zašepetal, in težka slutnja ga je stisnila za srce. »Kaj se je zgodilo?«

»Pobegniti morava! Hitro, hitro!«

Ob dotiku njegove roke se mu je zgrudila na prsi. Ves pogum jo je bil zapustil. Tako čudno ga je gledala v svoji grozi, da se je še njega polastil strah.

»Nič mu nisem povedala,« je šepnila, kakor v strahu, da ji ne bo verjel. »Nisem mu povedala, da niste tisti — Mac — McKena. Slišal vaju je — vas in Brockawa — ko sta šla mimo moje sobe. Nato je stopil k mozem. Splazila sem se za njim — in vlekla na uho. Slišala sem, kako jim je pripovedoval o vas — da ste vohun — član deželne policije —«

Nekakšen šum v veži jo je zmotil. Vsa je otrpnila v njegovem naročju; nato se mu je izvila in neslišno stekla k vratom. Iz veže je bilo slišati drsačje korake in zavajen glas, ki je nerazumljivo nekaj mrmral. Vse to se je oddaljilo in utihnilo. Ko se je Marge O' Doone vrnila k Davidu, je bila še bledejša kakor prej.

»Hauck — in Brockaw!« Stala je, s hrbotom obrnjena proti vratom. »Podvizati se morava, Sekivevin. Iti morava — še nocoj!«

Razburjenje ga je bilo minilo. V prvem trenutku se je bil pripravljal na kaj hujšega. Prava reč, kaj je bil Hauck rekel svojim ljudem! Vohun? Policija? Drugač pa Hauck ni mogel misliti. Zakon sebohrane mu je tako velel — isti zakon, ki ju bo jutri prisilil, da mu izročita dekle. Nasmehnil se je svoji preplašeni mali tovarišici, ki je blede kakor smrt slonela na vratih. Toda njegova mirtost je ni potolažila.

»Rekel je, da ste vohun,« je ponovila, kakor da mora vendar že razumeti, kaj to pomeni. »Hoteli so iti za vami v Brockawovo kočjo in vas — ubiti!«

Vzrok njene groze je bil torej strah pred maščevanjem. Ta novica ga je vendarle nekoliko zamrzila in dokaj vznemirljivo potrdila tisto, kar je bil videl na obrazih neznanih mož, ko je šel mimo njih.

»In Hauck jim ni dovolil? Kaj ne?« je vprašal.

Pokimala je, grabeč se za grlo.

Srečna plavalaska

Srečna — ker se je končno rešila stalnih skrbi radi občutljivosti svojih svetlih las. Ona varuje svoje lase pred nelepim potemnevanjem in šarenostjo z rednim negovanjem s

specijalnim šamponom »S. Y. S.« ki daje potemnelim lasem sijaj in svileno mehko. Že prvi poizkus Vas bo o tem prepričal! Oprema za enkratno uporabo Din 6.--, a za trikratno Din 12.--. Dobi se povsod. 215

Maja opanke

Vsaka dama je radostna in vesela, če ji trgovec poRaže opanke z gornjim zaščitnim žigom, vtisnjenim na podplatu, ker se v njih najboljšje počuti v teh toplih dneh, a poleg tega jo okusne barve silijo, da jih kupi. Zato zahtevajte tudi VI izrecno opanke z gornjim zaščitnim žigom, vtisnjenim na podplatu ter zahtevajte, da Vam jih tudi pokaže.

Mehanična tovarna opank in obutve PETAR M. DUMITROV, Pančevo

Javno zahvalo

Izrekam podpisani

LJUDSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

za točno izplačilo pripadajoče podpore, katero sem prejel po smrti g. Ivana Lorgera. Istočasno toplo priporočamo vsakomur to ljudsko zavarovalnico.

Trbovlje, dne 24. julija 1933.

8503

AUGUST KUKENBERG.

Ljudska samopomoč v Mariboru

mi je izplačala po smrti moje matere gospe Neže Stergar pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji iskreno zahvaljujem in jo vsestransko priporočam.

Tolsti vrh, dne 28. julija 1933.

8504

FRANC STERGAR.

Največja stalna razstava otroških vozičkov

v Jugoslaviji. Cenik s slikami brezplačno. Naročeno blago pošljemo franco postaja naročila, brez zaračunavanja omota in vozarine. Nepovoljno zamenjamo. »AVALA« tovarna otroških vozičkov Beograd, Knez Mihajlova 47. 219

Specijalni entel oblek, ažuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

polg hotela Štrukelj.

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj; entlanje, izdelovanje gumbic. Vsled najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene. 79

PLANINSKI DEKLISKI POČITNIŠKI DOM

Reichenau a. d. Rax (Semmering) sport, (tenis, plavanje), dopomočni pouk v jeziki, cene časa primerne. Pojasnila: Villenpensionat B. Freylera Nfg. A. Metzger, Wien XIII. (Alt Fietzing), Maxingstrasse 6. Telef. R 35-2-75. 211

POSLOVNE LOKALE

ZA ZAVAROVALNICE
ZDRAVNIKE
ZBOZDRAVNIKE
ODVETNIKE
AGENTURE
MODNE SALONE

na križišču centrama Ljubljane

ODDAMO.

Vprašati v oglas. oddelku »Jutra«

Novo otvorjeni

Grand hotel Zanatski dom

„BISER BEOGRADA“

v centru Beograda, na oglu Polncareove in Hilendarske ul.

Moderen komfort, 50 elegantno opremljenih sob, apartamenti, kopalnice, topla in mrzla voda, centralna kurjava, telefoni po sobah in ostala moderna oprema.

Iz hotelskih sob se nudi krasen razgled na Dunav in banaško ravnino.

Hotel razpolaga z velikimi, krasnimi dvoranami, restavracijo, kavarno, oddelkom za družabne sešanke, veliko dvorano za kino, kakor tudi s mnogimi drugimi prostori. Cene sob od 40 do 60 Din. Oddajajo se sobe tudi mesečno z vsem komfortom in znatnim popustom.

ST. BELIĆ IN SIN ŽIKA

dolgoletna hotelirja v Vrnjački Banji.

8362

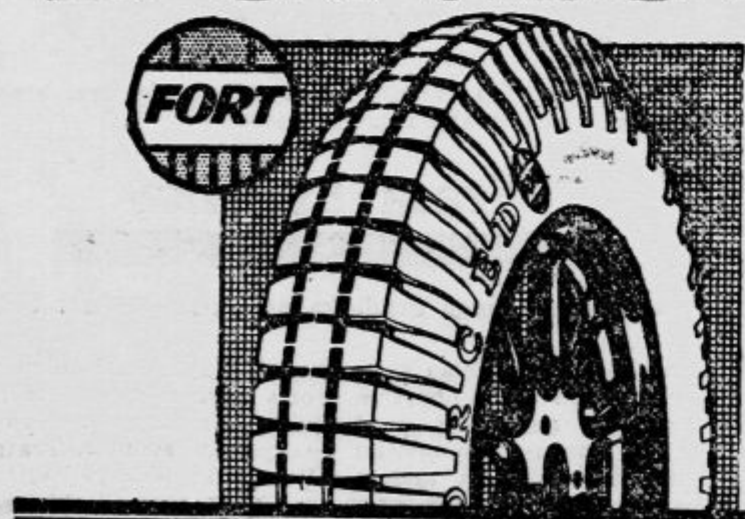
Mogoče samo za malenkost dražje

a zato v uporabi

trpežnejše in sigurnejše

Angleške

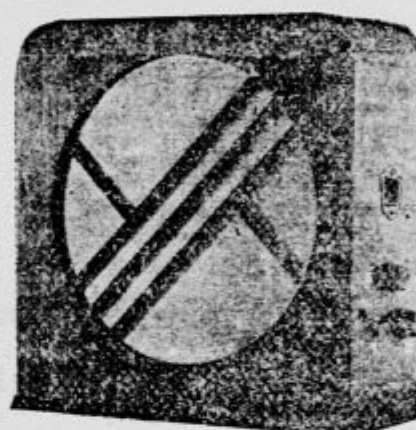
DUNLOP

CENTRALA ZA JUGOSLAVIJO: Zagreb, Ilica 23

SKLADIŠČA: BEOGRAD: S. R. Antić, Dečanska 33 — SPLIT: A. Levaj & Co. — MARIBOR: »Jugu« d. o. z. a. — SARAJEVO: »Komerium«, Krekova 2 — OSIJEK: A. Eger i sin — DUBROVNIK: »DAD« — CELJE: A. Bremec — ČAPLINA: šakota šotra i Gjurović

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Rubinikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Aloja Novak. Vsi v Ljubljani.

RADIO ZA VSAKEGA

PHILIPS 2 cevalni baterijski sprejemnik

„Sava“ z zvočnikom, akumulatorjem in mrežno anodo. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po 90.-- Din

PHILIPS 2+1 cevalni mrežni sprejemnik

„Jadran“ z vdelanim zvočnikom. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po 176.-- Din.

»JADRAN«

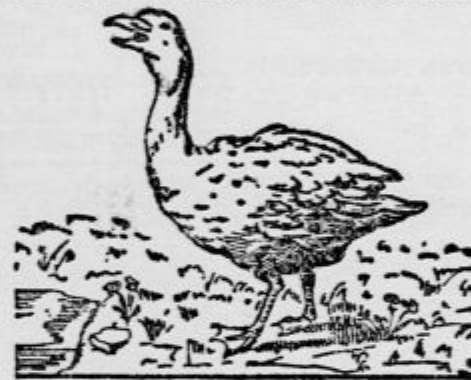
Dobi se samo pri: PHILIPS RADIO ZASTOPSTVU

H. SUTTNER, LJUBLJANA 8

Tyrševa (Dunajska) c. 1B (poleg nebotičnika). Zahtevajte brezplačni cenik!

PERJE

KOKOSJE, PURJE, GOSJE in RACJE NAVADNO, S STROJEM ČIŠČENO in ČOHANO

PO ZNATNO NIZJIH CENAH.

VZORCI SE POSILJAJO BREZPLAČNO in FRANKO

DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

Prodaja posestev, parnih žag, vil, stanovanjskih hiš in vinograda.

V konkurznih zadevah Germutha Franca in Marije opr. št. S 22-32 in St 1-33 okrožnega sodišča v Mariboru se prodajo pod roko razna gozdna posestva in sicer Viltožnikovo posestvo na Rdečem bregu s hišo št. 38, žumrovo posestvo na Rdečem bregu s hišo št. 33, parna žaga v Podvelki s hišo št. 37, 4 km ozkotirne železnice, lokomobilo in polnojarmenik, vila v Podvelki št. 84, posestvo v Vurmatu, Mršnikovo posestvo v Sv. Vidu s hišo št. 13, posestvo na Breznem vrhu s hišo št. 26, posestvo na Zg. in Sp. Kapli s hišo št. 60, parno žago, lokomobilo in polnojarmenik ter vinograd v Vuzmetincih z vilo, viničarijo, pritlikinami in premičninami. Podroben opis posestev, hiš, gospodarskih poslopij, pritlikin in premičnin je razviden iz cenilnih zapisnikov. Gozdovi in poslopja so v dobrem, deloma v vzornem stanju. Prodajalo se ne bo pod cenilno vrednostjo. Kupnine se morajo plačati v gotovini. Obstaja pa možnost, da se kupnine poravnajo na podlagi posebnih dogovorov z vključenimi upniki deloma potom prevzema vključenih terjatev, deloma s hranilnimi vlogami in deloma v gotovini.

Interesenti naj do 1. IX. 1933 pošljejo podpisaniemu konkurznemu upravitelju obvezne pismene ponudbe. Po preteku tega termina bodo ponudniki povabljeni na ustno ofertalno dražbo. Podrobni pogoji in informacije se dobe pri konkurznem upravitelju.

8465

Maribor, dne 26. julija 1933.

Dr. Bergoč Josip, odvetnik v Mariboru, kot konkurzni upravitelj.

NIHČE VEČ NE DVOMI

da je »Jutro« čitateljski krog največji in po kupni moči najmočnejši. Saj se na vsak oglas oglasi mnogo kupcev, prodajalcev ali drugih zanimancev zato danes zopet toliko ponudb in povpraševanj.

Naznanjamo tužno vest, da je naš iskreno ljubljani oče in tast, gospod

Janko Krajnc

POŠTNI NADKONTROLOR V POK.

v starosti 66 let na dan 21. julija 1933 ob 14.15 uri po dolgi mučni bolezni v ljubljanski bolnišnici izdihnil svojo plemenito dušo.

Spominjajte se rajnega v molitvi!

Ljubljana-Maribor, dne 27. julija 1933.

8502

JOSIP KRAJNC, sin; MIRA KRAJNC, snaha, in ostalo sorodstvo.